

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyre szám 10 Ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Kanizsa István

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

SZEMLE.

Talán tanulhatunk a cirkuszban is valamit. Hiába csak nem jár oda annyi száz ember? Nem! Taunlin, gyönyörködni megy oda mind-uki. Talán inkább gyönyörködni, mint tanulni. S mégis tanulhatunk valamit. Vegyük a dolog végét, a birkózást. Izmos, hatalmas szellegény mindegyik. Gyönyörűség nézni rajtuk az erőt, az agyességet. Kiállnak a küzdőterre. Előbb bökösen, majd keményebben folyik a küzdelem. Csattan a lapos ütések sokasága. Azután erősebben csap ki a szenvedély. Keményebb ütés is dobban, koppan közben-közben. S a közönség, mely kezdetben nyugodt, egészen csak felzilgult sokasággá lesz. Nyugalmát a rokonszenv őrte tova, mely feltámad benne a küzdő bajnokok egyike mellett. Azzal küzd, azzal liheg, fog, ül, felküzsi. Szóval mindent érez, mi annak legiált, éri szorongatja. Tudja a szabályt jobban, mint akárhány bajnok. Mi hát az oka örömeink, ha kedvence győz, s mi aggodalmánk oka, ha rokonszenvének bírtoska kritikus helyzetbe jut? Nem nehéz kitalálni! Mi más, mint az, hogy az a Ózaja a mi vértük. Magyar ember. Ugyanazon család tagja, kiknek szavát megértjük s ő is megért bennünket.

Furcsa a mai nemzetköziségre törekvő világban. S fő, hogy így áll a dolog. Miért tehát a lehetetlen teoria? Hiába az emberek s nemzetek között emelkedő korlátoknak ledöntésére irányuló

Bayreuth.

írta: LUKÁCS JÓZSEF.

II.

Minden jegy ára egyforma. Akár a földszinti első sorban, akár a felsőemeleti karzat utolsó sorában. Mind 25 márka. Kivétel a fوجدelmi galleria az első emeleten, hol 41 márka (50 korona körül) egy jegy. — Sok-sok! Gondolom magamban. — No, de Parszifál! Ez megéri! A zenéit ennyi áldozatot lehet hozni? Helye! Már hozom is! — Bajtam a sor. Foglalom fordul szűkre szabott udvariassággal az egyik alkalomszót. — Nincs több! Felleli szárazon, ritilegen. Mind elkelt!

— Hm! Ezért jöttem ide... Ezért fizettem a drága szállót! S még száz más gondolat cikázik át agyamon. S most mind hiába! Voltam Bayreuthban s még sem láttam a Parszifált!... Ez lehetetlen! Meutó gondolatom támad. A megvett szinlapon dr. Székelyhydi, magyar operanékesünk nevét is láttam Hozzáfurdulok. Ha már nem elég protekció a pénz, jöjjön még egy és segítsen az! Szerenésimre gondoltam azt. Az irodában meg-láttam lakásának címét. Utána gyorsan. Ott voltam egy ház második emeletén. Pedig még rogeit volt, talán tíz óra felé, ha nem kevesebb.

theoriák sora. Csak fautom mind. Rácafol jogosultságokra az élet, a való.

Hagyjuk tehát azokat. Ne törekedjünk hiába- valóságokra, mire előfától a komédiában is elevenet tanul az ember. Szébb ezme az eredményre juttatott altruizmus és filantropia. Iparkodjunk azt megvalósítani. Tessék elbírni, ennek több haszna lesz! Az internacionale apostolai itt fejtsenek ki egy kis propagandát. Talán eredményesebb lesz munkájuk. Elhat az a szó a vad csorkezshez is s nem fog vadul támadni, hanem szelid lesz, s csak jóság eszközzel fog diadala után törekedni. Vagy nem?

A városok olcsó élelmezése.

(V. L.) Már nem is panaszkodunk azon, hogy milyen elviselhetetlen a drágaság, mert már apatikus közönybe fulladunk az árak folytonos emelkedése láttán és meg inkább azon a tehetetlenségen, mellyel a növekvő drágasággal szemben viselkedünk. Végre egy terv! Úgy látszik, mintha mentő idea lenne. Szerényi Bela gróf, földművelésügyi miniszter a minap egy hozzáfurduló újságíró előtt terveiről, szándékairól a földművelésügyi minisztérium tárcája némely területéről nyilatkozott és szólt az előkészítés alatt álló jelentősegebb ügyekről is. Ebben az országos érdeklődésre számítható miniszteri

nyilatkozatban megemendül ezer és ezer kis egzisztencia aggodalma, vágya és mintha a remény sugara is felesillanna. A miniszter ugyanis számba veszi a fix-fizetésből élő tisztviselők és az önálló keresettel bíró kisiparosok és kiskereskedők mai nehéz helyzetét, az élet drágaságának elviselhetetlen voltát és mivel leginkább a városban lakók érzik ezt, itt akar mélyreható intézkedéssel segíteni.

A segítés módja reális és ügyes. A helyi fogyasztás céljaira akar állami segítséggel a városokban nagyobb zöldségtermelő telepeket létesíteni és az egyuttal a kertgazdaságra ismereteinek terjesztésére munkaképző iskolákat állítani. A piaci drágaság a termelési rendszer mai állása mellett nem enyhítő. Valóban sürögösen szükségünk van arra, hogy átterjünk a szántóföldi kertgazdaságra, mely olyan egészen újnak hangzik, hogy olvastára hirtelen megállunk: mit akar ez a kis ember a szántóföldi kertgazdaság emlegetésével? Semmivel sem többet, mint ha a bolgár kertészetet emlegetnénk. Mikor azt látjuk, hogy egy bolgár paraszt minden szívfájdalom nélkül képes százhatvan-kétszáz korona földhaszonbért holdanként fizetni és mégis egy nyáron át, termelve salátát, hagymát, zöldséget, főzelék-

Művész embereknek pedig hajnal, kik ilyenkor alszunk a bohém élet ödes álmát.

Mindégy. Csengelek. Mosolygó szemű, beszédes német asszony fogad az ajtónyílásán s az kémekeve kérdezi céloimat.

Névjegyyemmel telelek. Adja át a művésznek! Egy perc s ajtót nyit előttem. Én pedig egy háliba lépek, hol művész honfitársunk szép hangu instrumentumát tisztogatja. Mentegetőzésre fogom a dolgot, ő meg bocsánatra. Ezen is átesetünk.

Végre is rajtam a sor. Gyorsan hadarom el, miért jöttem.

Nem akarom zavarai, de kérem — jöjjön velem a komitába! Ennyit kerek tőle, ezt a csekélységet. Egy magyar a magyartól, távol hazánktól, az idegenben. — Jón. Megyünk.

Dalás alak főfelé is, oldalát is derék egy ember. Az irodában tisztelettel fogadták. Én bátran húzódtam mellé.

Sokáig alkudoztunk. Végre mégis csak használt láttam protekciójának.

Előkerült egy jegy az asztalfőkől, melyet állítólag egy angolnak tartottak fenn.

Megkaptam. Fizettem érte 41 márkát s boldogan szorítottam tárcámba a zöldségedulát. De hállásan szorítottam meg dr. Székelyhydi kezét is, mert neki köszönhettem, hogy a jegyhez hozzájutottam.

Elváltunk. Én a temető felé mentem, hol Liszt Ferenc nyugszik és Jean Paul. Nem néztem semerre. Az egyszerű városnak Maximilián utja a legszébb szép kútjaival. Azután egy-két feketeén patinás épület a multból s vége.

A temetőben sok idegen sürgött-forgott.

Előbb kívülről, a környékét néztem meg s aztán beléptem.

Egy kis román kápolna Liszt mauzóleuma. Apró, törpe épület, mely négy emberrel már megtelt. Két oszlopos portálé előtte. Hogy e sorokat írom, előttem most is a képe. Vad szőlős fonja körül minden oldalról, melynek sűrűjéből néhol piroslik ki a teli piros cserépe. Borostyán is találtam egy árva szálát, mely féltékeny font körül egy vadszőlős oszlopalpot. S ez mind így van! Senkiuek sem jutott eszébe, hogy borostyánnal futtassa be a nagymester nyugró helyét.

Egy órog ór próbált vénes, kőhészél hangon valamit elmondani. Gyorsan elnémítottam, a tenyérébe tapintva valamit, hogy ne fásszra órog mellét.

Bementem. Előttem az egyszerű sikerkeszt. Megilletődöm. Tehát ennyi az egész. A megemlékezés és kegyelet más emleket nem állított a kis sirkápolnában és fakeszeszen kívüli. Gyenge és vékony megemlékezés egy Lisztel szemben.

féléket, ugorkát, nemcsak, hogy a földrendát könnyedén fizeti, hanem öszre kelvén az idő, felszedvén a bolgár káposztját is, bő nadrágjával elmasíroz bolgár hazájába és bizony jó csomó pénzt is visz haza.

Mikor illesmit látunk, lehetetlen, hogy ne kívánjuk a szántóföldi kertgazdaság terjedését, annál inkább, mert nem jön mindazonáltal hozzánk elég bolgár, aki egymással Konkurálna és ezek a ravasz keleti emberek úgy helyezkednek el az országban, hogy egymással versenyezniök ne kelljen és így a piacon uszajdnem maguk uralkodnak, a mellett dacára intenzív termelésüknek, a keresletet kielégíteni nem tudják.

Azt szoktuk mondani, hogy a magyar kertkultúrára megtanítani és még inkább vele a pepeselő munkát megkedveltetni, nem bírjuk. A tapasztalat mást bizonyít. A Balaton mentén létesült, hogy úgy mondjuk magyar bolgár kertészet fényes példája annak, miként simul a magyar az új korszellemhez és hogyan, mily serényen tanul el új gazdasági fogásokat. Somogyi déli partján, talán éppen Koppány magyar vezér ősei, költöttek bele a bolgár kertészetbe és mivel a Balaton mentén kitűnő értékesítési piacok vannak, daliás somogyi atyánkfia oly serényen rendezte be az öntözött művet, használja a locsolót, a kis kapát, a gereblyét, hogy öröm nézni. És hogy nemcsak a bolgárok tündérkezzen adja ki a szűz magyar föld az

Gránit kőlap fedi a sirt. Rajta e felirás: Franz Liszt.

Megnézem a koszorukat s kezdem szügyenleni magam. Egyetlen egy ezüst koszorút találok, az is az orosz zenei-világ izlését s megemlékezését dicséri. Felirata francia. A la memoire de Francois Liszt de la part des compositeurs Russes et des admirateurs de son Ganie — a körben a leveleken Cyrill-betűkkel tizennyolc név.

Végre találok egy nemzeti színű szalagot, elrejtte a hamburgi opera nagy koszorújának babérai között. Felirata: A nagy mesternek az orosz zeneakadémia songora osztálya.

Azután még egy nemzeti színű szalag a következő felirattal: Árpád Szendy u. Schüller dem unsterblichen Meister.

Keresés után akad még egy harmadik szalag is. L. Makray: Seinem Abgott: Liszt! — felirattal. Semmi más. Vége a magyar megemlékezéseknek. Szinte pirulok ezen szűköklőség miatt. S ahogy a hulló koszorúk között kutatok, találok ott egy magyar emléket. Ez egy magyar ember névjegye. Gondolt-e rá, hogy valaki megtalálja. Pedig ő a nyilvánosságnak szánta, azt hiszem.

A névjegy felirata: Tasfer Imro ingenieur Budapest, Lónyay-utca 7. A névjegy hátán ceruzával ráírva: Semmi magyar! 1912. július 23.

Bár találkozom volna ezzel az édes honfittársammal, hogy együtt sirtuk volna el e szomorú tény fölött való bánatunk.

Mi tartunk Liszt ünnepélyeket — (éppen ma keptem egy meghívót a nálunk rendezendő ünnep érdekében!) — de ezzel már mindennek eleget tettünk, úgy gondoljuk. Az a sir pedig jeltelen a magyar nemtörődőmség miatt.

(Vége következik.)

ő megcsodálható szép piros paradicsomalmáját, hogy Mauthner diadaláról hallgassunk, azt leginkább a Balaton parti magyar bolgárok telepeinek megszűlése után láttuk. Minden krajoár jövedelmet ki vett volna számba, a bevallás „lelekre” ment, de így is mondhajuk, hogy kataszteri holdanként a síófoki magyarok bolgárkertészkedése annyit jövedelmezett, hogy ezzel legfeljebb a kolozsvári állami gyógynövény kísérleti telep versenyezhet. Hogy a balatonmenti népélmelésre valami áldásosan hatott volna, a terv, ez egy kicsit merész állítás volna. De mibelyt lesz a Balaton mentén kello szántóföldi kertgazdasági kultúra és a fogyasztás kevesebb lesz, mint a termelés, akkor majd kialakulnak helyesen az árak.

Ugyanezt mondhajuk közéleteseinkünk javítására néve általában. Minden attól függ, hogy a földmivelségi miniszter milymértékben fog impulzust adnia szántóföldi kertészkedés megkedveltetésére és hány mintatelep létesül az országban. Mert azt már látjuk, hogy a magyar minden rentábilis dolog után nagy kedvvel nyul. És semmi kétségünk abban, hogy a szántóföldi konyhakertészet menni fog, ha erre buzdító kormányintézkedések tétetnek és ilyen mintatelepek, munkásképzéssel kapcsolatosan létesülnek.

Talán nem politika, ha ezért a közgazdasági vállalkozásért leginkább a gondba borult, konyhapénzükkel kijönni nem tudó háziasszonyok nevében üdvözlöjük a kezdeményező minisztert!

Gyermekaink művészi látásáról.

Művészi látás alatt értem a természetnek olyan való szemléletét, hogy a látott impressio bennünk esztétikai gyönyört váltson ki. Természetes, hogy az ilyen fajta természet szemléléshez bizonyos iskolázottság kell, mely iskolázottság módozatairól a rajzpedagógusok véleménye igen különböző.

Jelen cikk a drezdai nemzetközi rajzoktatási kongresszus ötletéből iródik, melyen — sajnos — ugyan nem lehettem jelen, de értesítőt a napokban tanulmányoztam és örömmel láttam, hogy ezen a téren magyar iskoláink törekvéseit mily nagy elismeréssel honorálják a külföldi szaktekinítétek. Nagyon szépeu demonstráltak a szakférfiak előadásaikban, hogy a természet művészi szemléléséhez semmi kiváltságos hajlam vagy tehetség nem kell, hogy az ép egy elsajátítható minden emberfia által, mint akár az irás, olvasás. Az egyéni dispozició persze itt is játszik szerepet, csak úgy mint más lelki képesség elsajátításánál, mindazonáltal a kevésbé előnyös egyéni sajátosság csak a tanulmányi idő hosszabb rövidített teste kívánatos. És ezen pontnál örömmel kell konstataálnunk a magyar gniusú fölénységét. Iakolánkban, hol a megretormált művész-pedagógiai törekvés csak mintegy tíz-tizenkét év óta gyakoroltatnak, az átlagos kikérülő ifjúság 75–80% beváltja ezen a téren a hozzáfűltt reményeket. Hogy azonban végeredményben ezú törekvésnek horderjét méltányolhassuk, ahhoz persze szükséges évtizedek perspektívája, a mostani középiskolai generációnak közeleli szereplése.

Mindenekelőtt fontos, hogy a művészi látás önállóságra nevel. Megtanítja az ifjút saját szemével látni, tulajdon lábán járni. Minthogy ezt gyakorlati

úton érjük el, általa egy oly fegyverünk is van, melyvel az elméleti tanítás tulajképpén jótékonyan ellensúlyozhatjuk. Ezen gyakorlati irány a munka szeretetét és más munkájának a megbecsülését neveli a fiatal lélekbe, de kibát elméleti studiumok, esztétikai és művészörtöneti tanulmányok elmélyítésére is, sőt mondhatom éppen ezen módszer az egyedül üdvözítő eljárás, ilyen tanulmányok eredményteljes művelésére. Mászóval műizlést, képzőművészeti alkotások elbírálásához való képességet csakugy sajátíthatunk el a gyakorlati rajztanulással, mint zenei erőket gyakorlati zenetanulással. S itt kell rámutatnom határozott nyomatékkal a sokszor ócsárolt dilantizmus pedagógiai értékeire, mint a műizlés elsajátítására vezető egyetlen lehetőségre. Ezáltal fogjuk csak elérni az általános műveltséggel bíró embertípus ideálját, melyet az eddigi középiskola tulajdon iredalmi és elhanyagolt művészeti disziplinával eddig nem tudott elérni. Ha tanulunk természeti szépségeket megfigyelni és azokat visszaadni, helyes érzéknk lesz képzőművészeti alkotások megértésünöz. Itt is csakugy mint egyebet elméleti megismeréshez tapasztalati úton juthatunk.

Nem is kell hozzá oly nagy éleslátás, hogy ezen törekvés némi eredményét már most is immit-amott észrevegyük. Mindenki visszameléskszik, hogy képzőművészeti vándorkonferenciákról, műtörténeti kiállításokról, slójdtanulmányokról és egyéb művész-pedagógiai iredalmi kísérletekről ezeltől 15 esztendővel mit sem tudtunk. Az utak és lakások esztétikájának hatalmas és rohamos fellendülésének gyökere szintén ezen törekvésnek eredménye.

A természetből belénk oltott esztétikai gyönyör utáni vágy minden ember természetesen hajlamának nevelés általi fokozása a művészi látás tudatos fejlesztése által válik valóvá. Művészi életünk felvirágztatásánál csak műtörtéti közönségtől várhatjuk, a műtörtéti közönséget pedig gyermekeink művészi látásának fejlesztése által teremthetjük meg.

Pfeifer Elek.

H I R E K.

Azt mondják...

Azt mondják a pesszimisták,
Hogy városunk nem halad;
Régi, avult formájában,
Sok másoktól elmarad.

Nem ad semmi életpetet,
Évek óta csak stagnál;
S mint a békálóber tén ember,
Úgy félában sántikál.

Szombathelyre hivatkoznak,
Melynek fejlődése nagy;
S ma már sok kívánni valót,
Maga után alig hagy.

Szombathelynek immár vagyon
Modern város formája;
Ellenben itt a mienkét
Ósdi stíl dominálja.

Belsőjében imitt-amott,
Mutatkozik haladás;
De ez megtevészetére szánt
Csülékony fény, semmi más.

Külső utcáiban meg ránk,
Meglepetés más nem vár;
Mint nyáron a tengerenyi por,
S télen nyakig érő ár.

Pesszimisták vagyának,
Mí elfogultságra valí;
Haladást itt az nem észlel,
A ki se lát, se nem hall.

Hiszem akármerre mezyünk,
Csinosodnak az utcák;
Tucát-számra emelkednek,
A szebbnél-szebb paloták.

És így, ha ma széttekintünk,
Uteain és terein;
Gyönyörködve elandalgunk
Ránk mosolygó keesein.

Gazdasági politikát,
Okosat, tart és követ;
Mert a rohanva haladás,
Anyagi tönkhiba vezet.

Lassan halad, de biztosan
Azhoz kétség, szó nem fér;
A közmondás is azt tartja:
„Ki lassan jár, tovább ér!”

Szeressük hát városunkat,
Mely fejlődik javunkra;
Lealázó s kiesnyilő gáncs,
Sóhse szálljon ajkunkra!

Nith Norbert

— **Ófelsége névünnepe.** Az alsó templomban 4-én délelőtt 10 órakor lesz annapi mise **Ófelsége** névünnepe alkalmából, melyre az összes egyesületek meghívta a plebánia hivatal.

— **A keresztény nőegyletből.** A múlt hétfőn tartotta a ker. jótékony nőegylet szokásos választmányi ülését. A szeptember havi számadás és jótételeinek képezték a gyűlés tárgyát, melyen ezúttal örömmel szereztek tudomást az egylet pénztárába folyt adományokról. A nagy nyomor a környék sokaságát intézte a gyűléshez. Jöszivvel intézkét a minden kérőnek juttatnak valamit. Szép jótéteményt gyakorolt az egylet Torma Herminnel, Torma muzikus leányával, k-t a keszthelyi záróban helyezt el, hogy tanulását folytathassa. A költségeket az egylet fedezi teljesen. Segélyt adtak egy kis vidéki gimnázistának is. Az adományok történetében nem kis fontosságu, hogy Dr. Szekeres József és felesége 500 koronás alapítványt tettek a nőegyletnél, hogy annak kamatait a szegények élvezék. Fenn tartották azonban maguknak a jogot, hogy a szegények céljaira is fordíthassák az adományt, ha felépül. A jubileumi ünnepség emlékére Szalacs Farkasné 100 koronás újabb adományát örömmel vették tudomásul s a már előbb tett 200 k.-as alapítványát csatlólták. Csizmadia Vilma 50 koronát adott a nőegyletnek és Dr. Szekeresék záradékával látta el adományát. Öv. Lengyel Lajosné és V. szil Lajosné 100—100 k. adománnyal léptek az alapító tagok sorába, míg Hajdu Sándorné 20 k.-t adott az egyletnek. A Frauú cég ez évben sem feledkezett meg az egyletről, mely kisebb adományai mellett 40) k.-t adott a jótékonyság ezen igaz intézményének céljai fedezetére. Végül a szokásos és szép emlékt. karácsonyi vásárról hírt hoztak, melyet ez ideén is a mulatságos és művészi keretben tartanak meg dec. 7. és 8-án.

— **Diák tanulmányt.** Ma reggel, kora hajnalban mentek el a gimnázium növendékei a szombathelyi kiállítás megtekintésére. Szülők és gyermekek rég nem látott sokasága tolongott a pályaudvaron, míg a vonat el nem vitte az ismeretre törekvő ifjú tábor. A ifjúság egy hatalmas babár-koszort is vitt magával, hogy azt a nemzet nagy költőjének, Berzsenyi Dánielnek szobrára helyezze.

A koszoru szalagja piros és fehér színű (városunk színei) s a felirata a következő: Az erény magasztalójának, a bűn orostorójának a nagykanizsai kath. főgimn. ifjúsága 1912. okt. 3.

— **Halálozás.** Méltóságos Mezőszegedy Szegedy Ensch Sándor báró, megyei bizottsági tag, sz. h. h. huszárkapitány, folyó hó 2-án hosszas szenvedés után ötvenégy éves korában lükén elhunyt. Temetése ugyanott folyó hó 5-én lesz.

— **Szüreti mulatság.** A kath. legényegylet szép szüreti mulatsága a jövő vasárnap lesz, melyen a bíróné tisztjét Rubint Károlyné urnó vállalta el, míg Virzdevay Sándor a bírói tisztet tölti be. A szép körmagyar tánc hatóság lesz bizonyára s a hét legszebb szeptaculuma lesz.

— **Új tőzsze.** Tudósítónk értesít, hogy a Temesváron új érdeklét körök nagy részével nyitották meg az új értéklődést, melyet a délvideki gazdasági életének emelőjére állítottak fel.

— **Cirkusz.** Lehetetlen hallgatni róla. Mindegy előző hirdetés a reklámjával nevezetessége, a birkózás, mely napról-napra nagy érdeklődés mellett folyik. Hátőn a cserkesz bajnok birkozott Oszájával. Hosszú kemény tusa után terült el egy pillanatra a cserkesz, mire a közönség lelkesen tapsolt és elfejtett kedvenc bajnokának. Ugyanezeker Achmed török bajnok küzdött diszkreten s eredményesen Dogenkol húz német bajnokkal. Kedden Oszaja János és a török húz peres erőse küzdelme volt az érdeklődés tárgya. A remélt sima és elegáns mérkőzés helyett, tüzes és dühös birkózásban volt részünk. Csajna igazatán átadott s a csendes természetű Achmed is hamarosan hideg véret vesztette s így küzdöttök húz preig az ellenfelek. Egyik sem győzte le a másikat, pedig mindkettő vérezt is A cserkesz és német bajnok versenyeben az előbbi lett a győztes. Azután a hátfőli legyőztése felett méltatlankodó cserkesz 100 K-t ajánlott fel s így hívta ki még egy küzdelemre Oszaja Jánost. A győztes Oszaja lett.

— **Sok a szebtolvaj.** Szegény fiatal, egyszerű asszonyka árdogált szerdán délelőtt a Polgári Egylet előtt. Dnsan folyó könyveit férjéjra. Dési József kocsis szárligata vizsgálati szavaival. Nem kevesebb történt Dési hites élete párvál, minthogy 20 K-t emeltek ki zsebből, míg ő a vásárolt kukoricának tartotta zsekjét. S ez nem egyetlen eset. Minden héli vásáron történik hasonló tolvajlás, hol kisebb, hol nagyobb összegben. Éber figyelemre intjük rendőrségünket a szervezett és rutinos tolvajok működésével szemben, hogy ezen a téren anyvi passzós és síró hang ne hallassék szegény és egyszerű embereink ajkáról.

— **A mozi.** Nemcsak az őszi gyümölcsfák, hanem a mozi is jelzi, hogy a téli idő-zak beköszöntőben van. A terjedelmes plakátok folijutnak az ingen

panoráma számos nézőre talál az utca jár-kelek között. Sörgöl levelek környezetében állanak a hirdető falak a Polgári Egylet kertjében, melyeken a reklám hivatog képei mondanak el rettenetes válótársaságokat s meg nem történt rémes históriákat De mikor az jobban tetszik, mint a színházi jelentés, a színlap egyszerűsége. És mennek se hossza, se vége a moziha vásárlók sokaságának. Pedig mi is az a mozi? Tulajdonképpen hivatása az ismeretterjesztés lenne. De ma nem ezt a célt szolgálja már. Idegesítő érdeklődéseket látnak ott, melyek nem egy büntönynek lesznek előidéző okai. Hány határozatlan léleken fogamozt meg a bűn gondolata, mikor annak főhős és könnyű kivételét látta. S az elhatározását telt követte. Hány ilyen mozi neveltről számolt el már a rendőrségi jelölés? Erdekes lenne arról statisztikát készíteni. De ki törődik ezzel? A fő a mulatság, a szórakozás! Szép; de ne feledjük el, hogy kért tenni még üzleti spekulációból sem szabad! Jöjjön a mozi, de szép és tanulságos műsorral.

— **Szüret elők.** Most, mikor tőkén örök a gerezd, most gondoskodik a gazda borprésekről és szőlőzúokról. Hála Istennek, ma már igen praktikus és olcsó eszközök állnak a gazda rendelkezésére, hogy a borsajtolás ne menjön a maga régi kezdetleges módjában. Baeker Rudolf és Melichár Ferenc Express névű szőlő és gyümölcs sajtói és szőlőzúói régi kedvenc a szőlőtermelőknél. A legtekintesebb kivételben, legkitűnőbb anyagból olcsó árak mellett kaphatók ezek. Magyarországi vezérképviselő: Szűcs Zsigmond Budapestben, VI., Nagyzemő-utca 68., ahová bizalommal fordulhat minden gazda, ahonnan készséggel közlnek mindenkinek árjegyzéket. A Baeker és Melichár prések és zúók egyszerűen, könnyen kezelhetők, nagy munkát teljesítenek és olcsók. Ezek biztosították részére a nagy úpszerűséget étezer és ezer számban való elterjedést.

— **Lopások.** A múlt napok egyikén elment Papp Ferenc festőtanonc a gőzmalom mellé, hogy ott megfürdjék a tiszta vízben. Észrevétlenül ment utána Pander Kigyós László csavargó, aki a levetteti ruha zsebet kikattatta a szegény fia egész vagyonát 2 k. 20 f-ért ellopta. Papp Ferenc azonban a rendőrségre sietett s jelentést tett, honnan egy rendőrrel ment ki a tolvaj üldözésére. Ez nem járt eredménytelennel. A pénz 10 fillér híján megkerült. Az ügynek a járásbírósaug lesz a további folytatása.

Kereseltes Ferenc Király-utcai kőművesegedei Radics Ferenc, aki háziulaga egy ásványvíz kerekedő nől, meglöptea. A tolvaj elvitte a károsult ember betétkönyvét, mely 2000 K-ról szült és 160 K. készpénzt. A tolvajt a reudőrség keresi.

— **A Divat Újság.** mindenkinek érdekes, tanulságos és mulató.

16752/912.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város tanácsa közhírré teszi, hogy a közegyházon levő bétisztító és pacsalmosó és bélszűrő nyilvános szobeli árverés útján az egyidejűleg megállapított árverési feltételek mellett 1912. évi november hó 1-től terjedő egy évre bérlé adatik.

A kiküldési ár 2315 korona araz Kettőezerharminczártszázötvenöt korona.

Árverezni kívánók tartoznak a kiküldés ár 10 %-át bántánépzál letenni, ezen bántánépzál bérlő által a negyedik évi bérröszegnek megfelelő összegre kiegészítendő lesz s ezen összeg a bérlési idő tartamára biztosítékul fog szolgálni.

Az árverés határidejeül 1912. évi október hó 17. napjának d. e. 10 óráját kitűzi s helyeül a városház tanástermébe tölzük ki.

Az árverési feltételek a közvéghöz szabályrendelet vonatkozó rendelkezéseire s hivatalos órák alatt a v. kiadónál a tanácsi irodában bárki által megtekinthetők. Mely árverésre a bérlési szándékozók ezenell meghivatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1912. évi szeptember hó 27-án.

Véósey, polgármester.

852 SZV. SZÁM.
1912.

Székesfehérvári m. kir. állami méntelep parancsnokság

Arlejtési hirdetmény.

A székesfehérvári m. kir. állami méntelep székesfehérvári, komáromi, nyitrai és palini osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1912. november hó 1-től 1913. október hó végeig szükségilendő kenyér, széna, alomszalma és tűzifa biztosítása iránt a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvívó irodájában **1912. évi október hó 18-án délelőtt 9 órakor írásbéli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.**

A takarmány szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsra is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvívó irodájában megtudhatók, ahol a szállítási feltételek füzeté is betekinthező és a honnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetik.

Székesfehérvár, 1912. október hó 2.

Székesfehérvári m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

A Zalai Közlöny

szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I szám alatt van

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valamilyen sikert akar elérni, akkor foglalkoznia kell az ügyféllel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csekély munkával, kevés pénzzel elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetés olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen készítünk o o o o

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen

friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Kénes
gyógyforrás

Varasd-Töplitz

(Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és táviráda-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hiruves radioctv tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb-nél. Ivókurák makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénasvas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ES HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VI. József körút 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán.)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jálanys árak! Szavatosság áru minőségéért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:
Kanizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

SZEMLE.

Hol van az a Nagykanizsa, én nem tudom, mondotta egykor ugyanaz a Tisza István, aki most a házelnöki tisztet viseli Arról volt ekkor szó, hogy Nagykanizsán munkapárti jelöltet állítanak. Mi az a Nagykanizsa? Létezik az egyáltalán? Így szól az akkor miniszterelnök Tisza. Vajon mit tettünk e kijelentés óta, melynek mintegy hét-nyolc éve, hogy létjogot vivjünk ki magunknak? Haadtunk csak egy lépést is? Kibontakoztunk a nivólan-nivója életünkéből? Csináltunk kultúrát? Fajdalom, Tisza Istvánnak akkor nagyon igaza volt — ebben az egyben. Amivel nem akarjuk azt mondani, hogy most sincs igaza abban az egyben, valamint azt sem, hogy ebből következik, hogy másban igaza van.

Vannak Budapesten nagy számmal fiatalberek, akik elszakadtak Kanizsától, áterekesnek egy küdelmes fiadalságot, nagy állásra, névre tesznek szert — egyre magy — s közben titokban apójuk magukban az anyafarosnak képzi. Ha kanizsaiak találkoznak, megállnak az utcán és kérdik: Mondja még mindig megvan a csoportház? Hát a Zöldfa koremsa? Mit csinál X? Mit csinál Y? Tudja, hogy én már hat éve nem voltam Kanizsán? — Olyan megható ezeknek az embereknek „Mi újság van otthon?” kérdése.

Október 6.

(z.) Gyujtsunk fátylát a kegyelet oldalán az aradi tizenhárom emlékezetére.

Hatvanhárom esztendeje már, hogy a magyar nemzeti történelemnek leggyászosabb ténye tragikus befejezést nyert. Legjobbaink kibujdostak, vagy a hóhér keze alatt végezték; hosszú mély sötét gyász borult a nemzetre, dermesztő zsidóság. Mint mikor jégeső veri el a határt s letarol mindent a virágos mezőn s az ijeszítő pusztaságban nincs semmi vigasza a gazdának úgy állunk mi is reménytelenül, szárnyszegetten.

De a mártírok kiömlött vére nem hiába teremtő balzsam, melynek minden oseppe új életet varázsol, nyomában újra élet támad. Kinyílnak a virágok a napsütötte mezőn, a lágy tavaszi szellő langyos melegével felolvasztja a dermedt sziveket.

De a mártírok vére ott van láthatatlanul minden magyar keblében s égeti a lelket, új erőt önt bele, hogy ne csüggedjen a választás percekben.

Haló poraikban is áldott legyen emléük. Legyen az emléik mindig fájó, néma bánat, mely mögött nem a meghunyászkodás, feladott remények, de a dacos büszkeség, tetre kész energia várjon a maga kitörésére. Lehet, hogy szükség lesz még erős bizonyítékra, hogy az aradi tizenhárom halála nem befejezett tény, hanem egy új élet kezdete.

A mártírok halála az ő halhatatlanságuk kezdete, emléük tehát annál élénkebb, mennél több ideje léptek át a halhatatlanságba.

De mintha közönyt látnánk, bántó fagyos részvétlenséget. Hatvanhárom esztendő oly kevés a halhatatlanságban s az emlékek mégis oly halványak, színtelenek. Nem merjük ünnepelni méltón nemzeti hőrszainkat; abban hiszek, hogy nem jött el még az ő idejük.

Vigyázzunk, mert az a nemzet, mely gyorsan felejt, melynek nincsenek fájó emlékei, amikre mindig emlékeznie kell, meghalt. Nem hiába mondja a költő is: A multon épül az s az emlékezetben.

Bayreuth.

írta: LUKÁCS JÓZSEF.

III.

Pedig az elkötözött lelke a milynek volt teljesen. Költészetét, mint aranyfőzőt, szövi át a magyar motívum. Nem mást mutat ez, minthogy lelkeink minden gondolatába beleszorgott az édes hazai emlék, melytől szabadulni sohasem tudott, úgy áthatotta egész valóját.

De minék is erről szólni? A lelkesedés tart nálunk ideig-örig s aztán — azt hisszük már mindent megtettünk. A többiünket fűlekre talál, nyomtalanul vész el.

Forus gondoktól s szegénytelől is terbelten szó döltem ki a szék, a nyomott sírbólból. S az egy nagy szellem örök lakóhelye!

Innen Jean Pauluak sirja felé mentem. Eyszerű költőmb s rajta egy fűz fába.

Bayreuth egy emberének, Wagnernek sirja nincs a temetőben. Lakásához közel egy kertben piheui örök álmát. Ide is elmentem. A muskikus ember zarándoklása volt ez az ut, hát elmentem kegyeletlen leóni mindenyé.

Borostyán futja be az alacsony sirt. A sírhelynek azonban fogadó órája van. Az azt elszalasztod, másnapig várhatasz rá, míg ismét odajutatsz.

Még két házat nézek meg. Az egyik Wagner lakása, a másik Liszt Ferenccé.

Az első a Wahnfried, mint orom mezejében a felirat mondja: „Hier, wo mein Wáhlen Frieden fand, Wahnfried sei dieses Haus von mir benannt.“

Feljelmi góggel bámul ez a kis palota az előtte elterülő kis parkba.

Az utas ember bátorságával esőngtettem be az előcsarnokba. Egy inas fogadott s háta mögött Wagner Szigfried s udvariasan adták tudomásomra, hogy a ház belsejét nem lehet megnézni. Kivételesen azonban bevezettek a szobába, hol a mester lakott.

Mára ugysem voltam kívánsi. Miatlant Kozima asszony elhét nyugodtan a csendlakban.

De érthető a zárkózottság oka is. Nyuguk az önnepi játékok alatt sohasem lenne, ha minden idegen kíváncsiságának eleget karnának tenni.

Néhány lépés innen Liszt Ferenc lakása, hol életét befejezte. Vörös tégla épület magas földszinnel. Szürke márványtábla jelöli a házat.

Körüljárom, ahogy lehet. Akkor veszem észre egy uri ember alakját az ablakban. Köszönök, megszólított. Udvariasan válaszol s invitál meg, ha úgy óhajtom, hogy megnézzem Liszt Ferenc szobáját.

Mert Liszt Ferenc egész lakása egy szobából állott. Bemegyek s beuntakozom. A következő percben egy nő szalamban találom magam, — hol Liszt Ferenc meghalt.

A burtokról nem tud számot adni. Ó emlékszik még Lisztre, hiszen színlelni lakott s átkezett, mondja Frostier, állására nézve Fortsausassessor.

A szobának egy ablaka s két ajtója van. Az egyik egy kis verandára nyílik, hol Liszt reggelizni szokott.

Szívélyesen köszöntem meg a szíveséget s mentem tovább a királyi parkot megnézni. Mert Bayreuthnak is jutott egy királyi parkota, mint csaknem minden valamirevaló városnak Bajorsországnban.

Összejárom a permetőző esőben a parkot s megnézem fűvót, fáját, virágát és szobrait s azután ki az utcára, a térre, a vasut felé, az önnepi színháznak. Délutánra jár az idő három óra felé, már pedig

ilyenkor megkezdődik a zarándoklás és felvonulás az előcsobhoz. Kit-kit hogy enged a rangja, a módja.

A szegényebbje az gyalog rója az utat. Annak elég volt a jegy árát is letisztani, nehogy még kocsiara, autóra jutna, vagy könteni. Felmegy gyalog, elfoglal egy jó magasztot s opana nézi, opana gyönyörködik, hogy monnyit kisen lehet ennek a tulajdons a hány millióval rendelkezik a másik. Nehéz fogatok s automoblok sora omlik a domb felé! Már ez is egy mulatság. S még hozzá ingyenes. Panoráma grátis. Olyan jó ez végignézni. Amerikai milliomosok, francia miniszterek s még ki tudja, mi minden van köztük. Tart egy óra hosszat, míg végre az utolsó fogat is begördül.

Néhány perccel négy óra előtt három harsanás ad jelt, hogy nemsokára kezdődik az előadás.

Mindenki siet a helye felé. Már jó előre tájékozódott minden jegy-tulajdonos, hogy hol a helye.

Kivül nem marad más csak az, kinek jegye nincs. Néhányan még itt is próbálkoznak jegy vétellel. Hiába minden. A kivilről igénytelen külsőj szinbáz elnyelte a nagy embertömeget. Pedig a szereplőkkel együtt közel kétezeren voltak.

Belföl világgóság, bár korántsem a közműveltség tündéri finyában uszik a nézőtér. Itt szong a sok ember. Már mocnánsa is egy zőrej, suttogása pedig egy halk moraj.

Egy kis jel s halotti csend, némaság, sötétség, minden éjtelen hiánya. Mintha egy légezt kerített hatalmas válna meg anyyi ember.

Lassan, piano, lehelletnyi finocan kezd szólni a zenekar. Látni nem lehet még a karmestert sem, csak a szünpadról. S aztán, mint titáni erők törnek föl a föld alól a szépszavu fuvók, kuzködbe, birközva a motívumok erejével. Néhol elhalóan, fájdalmas

Pesti levél.

1.

Mullok éjjel megjelent a pesti háztétök felett a téli hold, ami Pestben is időváltást szokott jelelni. Eladdig szakadt az eső, megállás nélkül. Azóta azonban teljes kánikulával köszöntött be a vésszezonnyal. Megindítóan kedves ez a pesti őszi napugár. Bár mintha egy kis csínalást volna ebben is, mert Pest. A Múzeumkertben és a ligetben meghatóan hullanak a fehér, sárga, rozsdás, barna és fekete levelek. Ragyog, lángol az őszi verőfény és boldogan telepszik le a mellékutókban összegyűjtött szemetre, a kávéházi asztalokra, a gangok piszkos récsáira és a háztétök megfeketedett hátra. Ősz van.

2.

Érdekl asszonyomat a szezon eleji divat is talán? Oh, a legszimlébb, amit elképzelnél méltóztat. Amennyire értek hozzá, megfigyeléseimet a következőkben öszegzhetem: kalapok dolgában a nagyság kezd némileg irrelevant lenni. Nem lehet azt mondani, hogy végleg eltűntek volna a szakadt kalapok, de azt sem, hogy a nagyság lenne irányadó a mostani divat tekintetében. Uralkodó a velourkalap, még pedig úgy fehér, mint fekete színben. Még nagyon ingadozó a kalap divat, minak oka talán, hogy hetek óta a rossz idő miatt most nyílik először alkalom új kalapok bemutatására. A kabátban a raglán forma s az oroszka a domináló, viszont a szoknya még mindig megőrizte uralmi jellegét, bár most már akad egy-két ráncolt szoknya is. Az őszi divatban diadalmasan veri a világot és sötétlila a többi színeket és a cipők is — perze félcipők — a legkülönbözőbb színekkel hódítanak. Még valamit: Pesten most jöböt-lé az van. A legkülönbözőbb alakban és minőségben lehaz az utcaok és mindenütt, ábrólók megjelennek, a jöböt. Bájos dísz, mely különösen a sötétkék kosztümbös illik és áll jól.

3.

A háború! Pest utcáin végigtáncol a közeli háború démona. Ugy hírlök, hogy a monarchia mo-

csedenesen, mintha a nagy mester lelkeinek némesebb és halkabb gondolatait akaró odaleheln, oda sugni minden felnek.

Keltárválk a függöny s a pazar díszlet pompájában énekel. Gurnemann szerepében Bécsebló Mayr Richard. Erőteljes basszusba Amfortes, Weil Hermann (Stuttgartból) szép baritonja csendel s utána nem sokára megjelenik Parszifal (Hensel Henik Hamburgból) gyönyörű tenorjár.

Félszemem a libretóban Csaknem mindenki így tesz. Így érthetőbb és világosabb a darab.

Kundryt Szalzmann Stevens Minnie (Párizsból) énekl, az első lovag rövid szerepét a mi Székelyhídnak. Menyi pazarlás a díszletben! Szemkaprattatón szép minden, ez tagadhatatlan. De tény az is, hogy részben látványosságá szülyed az előadás.

A felvonások végén semmi taps. Itt mindenki egyformán művészi, tökéletesebb ad. Senkit sem emleken a másik fölő.

Felvonás közben néhány percere kivonul a nagy tömeg, mire frissítő illatot szórnak szét a levegőben.

Azután ismét harsona hang s ismétlődik az előbbi kép, a csend, a némaság.

En felvonás közben a zenekarhoz szaladok le. Előttöm egy zenesz tábor, kottarító és erdő. A zenesz csaknem mind kabát nélkül ülnek helyükön a nagy meleg miatt. Néhány magyarral is találkozon. Valami ötlet vannak. Egy bögős, egy klarinétos és két hárfás. Mindannyian a mi kir. operánkból. A nyűvők elhallat, mert egy sem magyar hangzású. Elég, ha utjegyzeitek és emlékezetem őzi.

Sok érdeket láttam itt. Láttam a művészi böhméit, mikor nem dirigál a taktuspálya s ad libitum játszák, beszél és foglalkozik mindeuki.

Mindannyian más és más országból valók. Nem egy amerikaiokból.

Idejönnek csekély tiszteletdíjért a elismerésért. Az énekesek szintén más és más nemzetbelök. Kedzőknek ajánló levél, hogy már Bayreuthban is énekeltek.

gósítása befejezett tény. — ha ugyan meg nem történt, mire e sorok napvilágot látnak. Mindenki fél és aggodik, különösképen azok, akik olyan hadtestbe vannak beosztva, mely déli határon fekszik. Külsőleg az igazoltatóság a kiadválások körüli csoportosulásban látezik e abban a lázban, mellyel a délutáni boulevard-lapokat szétkapkodják. Mindenki számol a háborúval és a tisztek, mintha egy fejfel megötlök volna a pesti aszfalton. Itt a fővárosban nem imponál annyira az uniformis, minék természetes oka, hogy az általános csillagás fény és ragyogással nem áll annyira ellentétben, mint a szegényes vidéken. De most különös tisztelettel adózik nekik az utca és az értek és tisztelet szemmelátható testvérei egyaránt.

A szombathelyi kiállításról.

Nem érdektelen a szombathelyi műtörténeti kiállítás. Anyaga bőseges, gazdag tartalmu. Régi korok művészetének maradványai igazán meglepő sokaságban. De mi még nem értünk meg az effajta kiállítások rendezésére. Összehordjuk az anyagot, a mennyit tudunk, a mennyit találunk. Azonban nem helyezett ki egy, hogy a tulzsfalások elkerüljük s kellő perspektívába állítsunk be mindent, hogy ne egymás hátán legyenek a látni valók. Ez a főhibája a szombathelyi műtörténeti kiállításnak. Nyomasztó zombert nehezedik ránk a sok nézni való s azt lehetne mondani, nem látjuk a sok fától az erdőt. Ha kérdik, mindez miért? Mert sietteltek munka eredménye s mert csak két hét számára állítottak össze mindent. Így történetik meg azután az a furcsa körülmény, hogy hat intézet tábornyi apró embere egyszerre kerül be a kiállítás szék helyiségébe. Nincs igazgató kés ott, mely egyseben osztaná be az időt a megtekintésre. Mikor négy vidéki iskola növendékei megérül jönnék, hogy megtekintésük a kiállítást, akkor vezetnek be ráadásul meg más három helybeli intézetet is, hogy se a vidékiek, se a helybeliek ne lásának. S ez a szerencsétlenség a kiállítási főhibája: — nem lesz eredménye a nevelés terén, mert a kik látták is, azok is alig látták valamit. De nem baj!

Egy hónappal a játék megkezdése előtt már folytak a próbák. Azután, mikor már jól megy az egyttes, akkor kezdődnek az előadások. Minden ötödik előadás után tartanak egy napi szünetet. Pihen a publikum is, meg a művészsárá is.

A fődarab a Parszifal, mert ezt máshol nem szabad előadni Európában, csak Bayreuthban. Mint hírlök azonban, nemokora loomának a lex Parszifal tilalomfala s akkor ennek előadásában is szabad versenyezni kél a világ minden operája. Erősen hiszem, hogy ez a verseny csak hasznára lesz a darabnak.

De nagy kára lesz belőle a Wagner családnek és Bayreuthnak. A vonzó erő megszűnik s nem lesz többé Eldorado, melyben srayszó hűl a bayreuthiek ölébe. Nem lesz ott többé soha oly tömeges invázió, ha már a kisajátított operát máshol, a nyugalmasabb és olesőbb otthonban is megvárható az ember.

Tudják ezt jól az érdekeltek, azért mozgatnak meg fut-fát, hogy a lex Parszifal továbbra is odakösz Bayreuthhoz az előadási jogot.

De egy látszik, hiába Koszma asszony erősköde. Megerjük hamarosan, hogy a patentár feltapan s a Grillmolda készítesített operája minden műbebe mellett is ole öbör poréka lesz s nem kell érte mértőldeke távoloságot befutni a 26 meg 41 márkával adózi, ha valaki látni, hallani óhájja.

Este tíz óra után a színházból kitöbölő közönség a város minden helyét ellepi S a bayreuthiekat aratnak.

Wagn-r Stigfried nemesak a darabot dirigálja, hanem a kasszát is. Az idegen meg fizet hatszoroson mindent. Drágább a taxaméter, mert Pestspil; drágább a lakás, az ellátás s még a kereskedelmi cikkek is, ugyanazon indokollással.

A kirakatokban mindenütt ott díszlik a Parszifal sorleg a Parszifal öltöny, meg a dárdá. Az egész város egy Parszifal kiállítás.

Szegény bayreuthiek! Mit fognak ezek csinálni, ha már máshol is fogják játszani a Parszifal?!

(Vége.)

A kezdet megindult s talán hamarosan megérjük, hogy több és jobban rendezett hasonló kiállításban is lesz részünk, hol több időt is annak a megtekintésre. Különben az ifusságon kívül elég bőven látogatók. Nemesak magyarok, hanem idegenek is megtekintik. Nem ritkán csendül a német nyelv a látogatók ajkán, kik érdeklődéssel tekintenek minden darabra.

A katalogus jó vezető, csak szűk szavu. Regisztrálja szigoruan a tárgyat s a kiállító nevét s azzal vége. Egy kis magyarázat sem ártott volna egy pár helyen. Igaz beszélnek a tárgyak is. De tástent többet mondanak, ha kissé megvilágítjuk a rávelitjük a műtörténeti érték patináját. Nem hiányzik a magyarzó hangja sem. De itt is az előbbi hibát látjuk. — tárgyzenezők ök is inkább, mint műtörténeti illusztrátorok. De ne gúncoskodjunk. Örvendünk inkább, hogy ez is volt, ezt is láttuk. Kietlen életünk pusztaságában jó volt ez a kis óra. Gyermekneik, ha egyebet nem jöveztek meg maguknak belőle, mint a tény emléket, már az is elég s a jövő fejlődéséhez ez is egy mag lehet.

— Ipartestületi hír. A soproni iparkamara értesítette a helybeli ipartestületet, hogy a győri m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola igazgatója S. évi dec. 2-tól—12-ig terjedő időközben 10. napos mérlegkésztő és javító tanfolyamot rendez Győrött. A tanfolyamon résztvevni óhajtok jelentkezhetnek az ipartestületi jegyzői iródban.

Egy fővárosi kulturintézmény.

Ez év májusában egy új kulturközponttal szaporodott a nemzeti művelődés ügye. Egy magyar műbárát, Ernst Lajos megnyitotta a saját budapesti palotájában, a Nagymező-utca 8. szám alatt tizenegy teremben elhelyezett magyar kulturhistoria gyűjteményét, mely maga is páratlan látványosság, amellet hogy a szemlélt tanulásokban kifogyhatatlan anyagot talál. Elénk tárul itt a magyar kultúrtervezet sok emléke, a magyar történet sok híres nevezetese jelenete a legkiválóbb magyai festők alkotásaiban.

A tizenegy teremben — történeti sorrendben — sorakozik az irodalmi, művészi, történeti, sinészet és zenei emlékek gazdag sora, páratlan izléssel berendezett, Falus Elek tervei alapján kifeszített termek csodaszép milíájában. E történeti gyűjteményben nem néhány ólyva világraszóló alkotás is, mely díszére volna bármelyik európai múzeumnak. Csak Székely Bertalan ónareképre, Munkácsy, Becsaur, Madarász, Thurn, Lietzmann, Lotz képeire hivatosunk. És a Petőfi éremre és a festők ónareképgyűjteményére. És mégis — a kulturintézménynek az csak az egyik oldala.

A másik az, hogy hozzákapcsolódnak páratlan szépségű kiállításai helyiségek, melyekben a legnagyobb művészek alkotásai gyönyörűen érvényesülhetnek. Az egész közönség elragadtatása fogadta a Szinyei-kiállítás májusban. Egészen eredeti volt Kernstocknak a nagy üvegablakokra alkalmazott üvegfestmény kiállítás.

Most pedig két világraszóló művész, a spanyol Zuloaga festményeit és az angol Brangwyn rézkárpis láthatók a termekben. Amilyen a kezdet, olyan lesz a folytatás. Az Ernst-múzeum programja megjelent.

A Fényes, Vadász Miklós, Ferenczy, Ligeti, Pascin és Hermann gyűjteményes kiállításait, egy ötlekű művészcsoport bemutatkozását és végül ismeretlen magyar biedermeier festők felfedezendő képeit igéri. Est Dr. Lázár Béla, Pál, László és Szinyei Merse Pál életrajzjára rendezti és így valami érdekesre és művésziere lehetnek alkészülve. Az Ernst-múzeumnak nagyon sokat nyert a főváros, középpontja lesz a legnagyobb művészi kulturának és a képművészei

és magyar történet terén kétségkívül a főváros legnagyobb és legnevezetesebb látványossága. Különösen most Zuloaga remekművei szenzációzus érdektek.

HIREK.

Rég volt...

Rég volt, hogy elhúzták az esti haragot. Az éjjel magyalban pengetem a lantot. Éber gondolalban, messze-messze szállók, Bejáróm, bebolygom a széles világot.

Meglátogatom a régi jó időket, Mikor bárcs fedte még a hósi fökét. S a harcás időnk zajos világában, Elmulatozok egy istenigazában.

Majd meg a nyugalom puha pamlagjára, Dölte figyelmét az ész tete szavára. Amikor lángra gyujt elszomorult leltem, El, messze a földről, fel az égbe reppen.

Csakhamar azonban azt is megelégteli, Szeret-zsét elhullik tündérképe néki. S ujra mint azelőtt, lent a földön járók, Mert lányok ti adtok való boldogságot.

Oláh István.

Egy magyar főúr halála.

A báró Szegedy Ensch Sándor inkafalusi kastélyban néma esend. Gyász! Félve járnak, mint árnyék suttannak el egymás mellett az élők. Lépésük alig koccan, ruhájuk se sugog, mintha minden zajt el akarnának kerülni, nehozz megzavarják egy nyugodt álmát. A ház feje, báró Szegedy Ensch Sándor fekszik ravatalon. Kemény hangja elhalt, szava örökre elnémult a dalítás termete mozdulatlan merevségben, mutaja, hogy az életörgeja elpatlant benne. Az átlag fiatal főúr haláláról a mult számunkban már jelentést tettünk. Nemes özvegyén kívül négy gyermeke straja az elhunytat.

Báró Szegedy Ensch Sándor igaz magyar ember volt. Saiva-lelke s szerelme kötötte ehhez a földhöz, melynek most örökös lakója lett. Fialtalabb éveit a katonaság kötelességében töltötte, hol a huszároknál a századosi rang elnyerése után falusi magánjába vonult, hol családja szeretett kötelességében töltötte éveit. Itt vagyonát kezelte s élt nemes lelki passziójának — a vadászatnak is az utasának. Magán érintkezésében a legkellémesebb emberek típusa volt, kivél öröm volt beszélni. Sohase hittem volna, hogy a mindennél erősebb halál így hamar dönti ki az élők sorából. Néhány hónap előtt szélütés érte s azóta egy lassu halalklás volt élete. Bémult tagokkal várta az ápolás segítségét, mely bármily gondos, szerető és gyengéd is volt, még sem adhatta vissza az élet élelenségét, míg végre annak az ötött tagokban levő élelenségét is elvitte a csütörtökön bekövetkezett halál. Szombaton tért az inkei sírbólba örök nyugovóra báró Szegedy Ensch Sándor. Ó nyugszik, fájdalma örökre elaludt. Csak övéi siratják s örök emléket, fájlatva vesztésüket, melyben annyi ezereket osztottak résztvő sorukkal. (1.)

— Szerkesztőségünkben. Lapunk felelős szerkesztője távollétéből visszaérkezett s mai nappal ismét átvette a lap szerkesztését.

— A Magántisztviselők egyesületének helyisége. Szombaton este nagyszabású és kitűnően sikerült bankettel avatta fel a nagykanizsai Magántisztviselők egyesülete helyiségét, mely a Badacsony-vendéglő emeletén van és három kényelmesen és elegánsan berendezett szobából áll. A felavató ünnepségre

a Magántisztviselők országos egyesülete Budapestről küldött maga helyett képviselőt, Singer Géza hivatalnok személyében. A bankettet megelőzőleg László Vimos, az egyesület elnöke mondotta felavató beszédét. A banketten, melyen száznál több tag vett részt, dr. Miklós Dezső az egyesület ügyésze, Péter Hugó házagny, Forbáth Artur. Révész Lajos és a pesti kiküldött szóalattak fel. A Magántisztviselők egyesülete ezzel a fejlődés egy újabb fázisát ment keresztül. Csirait az egyesület abban az „Egyetértés” nevű asztaltársaságban kell keresni, melyet dr. Vildányi Henrik kezdeményezett anno 1904. Innen 1907-ig mint az országos szövetség bizottsága szerepelt a kanizsai egyesület, majd a fejlődés egy újabb fázisát jelzi, amikor már mint önálló egyesület tagként lép be az anyagegyesületbe. Most pedig külön helyiséget is szerzett magának a törekvő egyesület, melynek stílusjegessége és jelentősége a mai általános szociális szervezkedés mellett kézzel fogható és magától értetődő.

— Esküvő. Tegnap vezette előtérhez Singer József helybeli kereskedő leányát Marikát, Nussbaum Marcell fővárosi hivatalnok. Az egyházi esküvő nagy-számu közönség jelenlétében ment végbe a helybeli izraelita templomban.

— Éjjeli telefon Nagykanizsán. A pécsi postaszolgálatosság a nagykanizsai távbeszélő központ szolgálattal idejét egyelőre három havi próbaidőre a jelenlegi teljes aszpalliról féféjlelre terjeszti ki, mely szolgálattal egyfolytában mindennap éjjel 12 óráig tart.

— Okt. 6. az iskolákban. A helybeli főgimnázium tegnap ünnepélyt tartott a tizenhárom vartánu emlékére. Az ünnepi beszédet Eörsi István mondta verset kottán szavaltak, az ifjúsági énekkar pedig a Himnuszot és a Szózatot adta elő. Szép ünnepély volt a kereskedelmi iskolában is.

— Nagykanizsa — mozivállalkozó. Nagykanizsa rendőrfőkapitánya javaslatot terjesztett a városi tanács elé arról, hogy Arad, Nagyvárad és más sok vidéki város mintájára a mozgóképnyelv-képzéshez engedélyt Nagykanizsa is magának tartsa fenn. Ez annyit jelent, hogy Nagykanizsa város lesz a fővállalkozó és csak bérlet után lehet mozik szerezni és nyitni, ami telemes évi jövedelmet biztosítana a városnak. A meglévő két mozgó szerzett jogait ez nem érinti, de igen az ez után keleküző új mozgóképek. Az életre való gondolat sok már régen vajdó kérdést hivatott megoldani, mert a jövedelem színházi és más közögyekre fordítandó. Erkölcselelő szempontról is ez a legeklatánsabb megoldása a mozik ügyének. A pénzügyi bizottság, mely

előtt a javaslat most fekszik, bizonyosan elfogadja és pártolólaj terjeszti a közgyűlés elé.

— Tűz a Centrálban. Tegnap délután vak tűzi lárna zavarta meg a Centrálban pikkolózó, alszó és társalgó vendégeknek nyugalmát. A középső oszlop faburkolata füstölni kezdett és a vendégek riadtan csoportosultak a tűz körül. Csakhamar kiderült, hogy csak a szél hajította le a füstöt és tűzről nem is lehet beszélni. A legérdekesebb, hogy a zavarnak egy vendég sem távozott el fizetés nélkül. A fővárosban ilyen tűznél a főpincér szokott — leégni.

— Iparművészeti rajskiallítás Nagykanizsán. A Drechsler-féle I. pozsonyi női szabászati szakiskola, egyszersmind a vidéki szaktanfolyam női növendékei rajzaiból és kézimunka (tervezésekből) kiállítást rendeznek. A kiállítás folyó hó 3-4-étől 12-éig az Ipartestület termében (I. emelet) megtekinthető d. e. 10—12-ig és d. u. 2—5 óráig. Ezen iparművészeti kiállítás megtekintésére, amely egyedül áll az országban, tisztelettel meghívják a divat iránt érdeklődő hölgyközönséget és szakembereket. Folyó hó 7-én megkezdődő Drechsler-féle női ruha és fehérműanyag szabászati tanfolyamra ugyanott lehet beiratkozni, A látogatás díjtalan. A szabászati tanfolyamon 10. szegénysorsu tanuló díjmentes oktatásban részesül az Ipartestület kijelölésé folytán.

— Elektromotor kezelői tanfolyam. A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága 1912. évi október 21—56-ig és november 18—23-ig két elektromotor kezelői tanfolyamot rendez, melyen motorlajdosok, elektromotor kezelők, elektromos telepek művezetők, gépészek és szakmunkások, erőáramu elektromos szerelők, műszerészek, géplakatosok és rokonszámjájú iparosok vehetnek részt. A tanfolyam 6 napig tart d. e. 3 órai előadással és d. u. négy órai gyakorlattal. A tanfolyamot rendezen látogatást halgatók a tanfolyam befejezése után látogatási bizonyítványt kapnak. A tanfolyamra jelentkezni lehet napoként személyesen vagy az okmányok beklédésé mellett írásban. A bejelentésben feltüntetendő: a név, foglalkozás, lakóhely és az, hogy melyik tanfolyamon kíván részt venni. Tandij nincsen, a beíratási díj 2 korona.

Az itteni piacra és környékére
ügynökököt
keresek!
Liptói turó és csemege vaj.
Schvarcz Lipót Fia ^{turógyáros} GYETVA.

Értesítés.

A Nagykanizsa, Kőszeg és Kismarton-állomásokon elhelyezett katonaság részére 1912. november hó 1-től 1913. október hó 31-ig terjedő időtartamra kenyér és zab bérleti úton szállításra vonatkozólag.

Az ajánlati tárgyalás a soproni cs. és kir. katonaelelmezési raktár 1912. október hó 14-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Az ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a soproni cs. és kir. katonaelelmezési raktárnál feltárolt hirdetemény és szállítási feltételek füzetekben, mely utóbbiak díjtalanul megszerezhetők, foglaltatnak.

Sopron, 1912. október hó.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős élvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Kénes
gyógyforrás

Varasd-Töplitz

(Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirde-állomás.

Uj gyógyszállóda villanyvilágítással, hírneves radioactv tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlja: köszvény, csusz és ischias stb-nél. Ivókurák makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és béhbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VII., József körút 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeztetés teljesen kizárva. — Stilizált modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért!

As áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kártyások dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében **Deák-ter 1.**

Nyomatott a laputalajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Kanizsa István

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazását szerint.

SZEMLE.

Balatonalmádin van a Zsófia gyermekszanatórium. Lakói azok a szomorúan öreg fiatalok, akik gyerekeikkel tanuják megismerni a földi élet rejtélyét: a vége-hossza nélküli, örök egy szenvedést. Azok, akik a magára hagyott gyermekeket ott elhelyezték, kétségkívül nemes munkát végeznek, de magától még a jótett sem mehet végbe, itt is pénz kell, pénz, pénz. Most gyűjtőlevelet küld az országos gyermekszanatórium az egészséges gyermekek közé — a nagykanizsai iskolákba is, hogy gyűjtsenek beteg testvéreik számára, hogy felépülhessen a központi nagy gyermekóráház.

A Bródy Adél kórházban kívül csak Nagyváradon van gyermekóráház. Aki egyszer betévedt ezekbe a tiszta szobákba, a fehér főtűs testvérek közé és látta azokat a forszalmasan megindító, fonyadt gyermekarcokat, szomorú, sárga nézésüket: az utolsó fillérjét is odaadja az új kórház javára. Hisszük is, hogy az Egylet kanizsai gyűjtése kiváló eredménnyel fog járni.

Mozi-rendészet.

Amikor a modern kor nagy találmánya: a mozgófényképszínház ismerős kezdett lenni a fővárosban s a közönség tudólni kezdett előadásaira: százával, ezrével akadtak vállalkozók, kik annak óriási jövedelmezőségét felismerték. A fékevesztett spekuláció csakhamar szükségessé tette a hatósági beavatkozást, azonban Budapesten lényegesen más-ként, mint a vidéken.

A fővárosban már nem volt mód, hogy a mozgóknak a többi üzletgakkal közel-foghatóan arányban nem álló produktivitását a város számára tegyék nyereségessé, be kellett érni a numerus clausus-szal. Ellenben a vidéki városok, Arad, Nagyvárad egész egyszerűen maguknak foglalták le a mozikat, olyképp, hogy főújk, mint tulajdonostól lehet bérelni mozgókat, ami magyarul annyit jelent, hogy a tejfelt a város fölözi le a busás nyereségből.

A mozi-rendészet ezen étape-jához érkezett el Nagykanizsa város is. A terv, mely a mozik tulajdonát a városnak abszorbeálja, megemlítést nyert már multkori számunkban. Jelentőségét és közérdekű konzekvenciáit a következőkben látjuk.

Nagykanizsán jelenleg két mozgófénykép-színház van. A harmadik készen áll, de a város az engedélyt még nem adta meg. E két mozgó szerzett jogait a város intézkedése nem érinti, ami azonban nem jelenti azt, hogy az engedély a mozgóknak jogutódaira is átszállana. Vagyis, ha akár az Uranus, akár a másik mozgó megszünteti működését, akkor most élvezett privilégiumuk is velük együtt megszűnik.

Tegyünk fel, hogy minden ezután fel-állítandó mozgó bérlője fizet a városnak ezer korona évi bért. Már ebből oly tetemes jövedelemre tehet szert a város, hogy ebből kényelmesen meg lehetne oldani számos olyan ügyet, mely éppen a pénzhiány miatt már hosszabb ideje nem tud megvalósulni. Természetesen a befolyandó pénz először is a színházalapra volna fordítandó. Nagykanizsának tényleg szüksége volna már egy becsületes kószínházra. A mozik nyújtotta pénzből a szükséges összeget — évek alatt — össze lehetne hozni.

A város épp úgy, mint az állam természetesen nem nyereséskedési vállalat, hanem óvatosan kell ügyelnie arra, hogy a főcél mindig a lakosság érdeke, — amint pl. a tanügy tekintetében is arra kell törekednie, hogy a fizetendő tandíjak a költséget fedezzék. — ha ugyan fedezik, — de nyereséskedésre ne szolgáljanak. Ugyanígy kell eljárnia, ha más közérdekű intézményt létesít: ilyen a kenyérgyár, vagy városi tejkereskedés a fővárosban, sőt most már a vidék egyik-másik empóriumában is. De most más esettel állunk szemben. A mozgó nem ilyen értelemben vett közérdek, hanem szórakozó hely, hol helyenvaló, ha a többi kereset-ágakkal arányban amúgy sem álló jövedelem után az adó olyan közvetlen formában hajtatik be, amint azt a pénzügyi bizottság előtt fekvő és Nagykanizsa rendőrfőkapitányától eredő javaslat kontemplálja.

Még valamit jegyezzünk ide. A mozik úgy türendészetileg, mint erkölcsrendészetileg a város, főleg a rendőség állandó őrizete alatt állanak. Nem csekély gondnal jár is ez az állandó ellenőrzés. El lehet gondolni, mennyivel könnyebb, gyorsabb ez a rendészeti tevékenység az esetben, ha a város mint tulajdonos, mint gazda vizsgálja

meg a mozijait és mennyivel nagyobb a garancia minden tekintetben, ha a mozis mint bérlő alárendelt helyzetbe kerül a várossal, mint tulajdonossal szemben.

Győr városában a napokban bérletet ki három kavés a városról a mozi-jogot. Az első évben havonként 450-450 koronát, a következő években havonként 900-900 koronát fizetnek a városnak. El lehet könnyen képzelni, mily nagy bevétel forrása lesz Nagykanizsán is a mozi-jog engedélyezése.

Hisszük is, hogy ez a rendkívül életre való, de kulturális szempontból is figyelemre-méltó javaslat úgy a pénzügyi bizottság előtt, valamint akkor sem fog akadályt találni, ha már a közgyűlés elé kerül. Minden nagyobb vidéki város eképpen oldotta meg a mozik ügyét és valószínűleg Nagykanizsa is helyes gazdasági politikától vezéreltetve, ezen a nyomon fog haladni.

Megye — Város.

(*) Bizottsági ülés. Nagykanizsa város építészeti bizottsága kedden délután ülést tartott. A bizottság hat új ház építésének a tervét fogadta el. Az új házak kiválon a József Főherceg-uton, Magyar-utca és általában a külső részekben épülnek, ami világs jele annak, hogy az az építkezési kedv és vállalkozás, amely 1911. végén és az idén szállotta meg Nagykanizsa közönségét, még mindig nem szűnt meg. Azonkívül a bizottság a Herkules téglagyár részvénytársaságnak is megadta az engedélyt, hogy egy körkermencét és több szarító szint építsen.

(*) A zalamegyei tanfelügyelő szabad-ságban. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zala-mergye tanfelügyelője október 4-től kezdődőleg egy évi szabadságot kért súlyosan megrongált egészségé-nek helyreállítása céljából.

(*) Utóállítás. Azok a hadkötelesek, akik a nagykanizsai fősorozásokról lemaradtak, október 12-én és 26-án és november 5-én kerülnek sor alá.

(*) Új szolgabíró Balatonfűreden. Dr. Gózonay István szolgabíró Sümegről Balatonfűredre helyezték át.

(*) Hogy gazdálkodik egy község? Tihany község mintegy három évvel ezelőtt elhatározta, hogy a kolostor tövében fekvő hegyoldalt parcelláztatja. A napokban döntött a miniszter, sok buza-vona után megengedve a parcellázást. A balatonparti telkek megvételére kínálkozott is vevő bőven, úgyhogy a parcellázás százezer koronánál is többet hozott volna Tihanynak. A vasárnapi közgyűlés azonban egy döntött, hogy mégsem parcelláztanak, mert a pénzt az adó-hivatalhoz kellene betenni s mert a parcellázás költséggel is járt volna.

Mi van a zárórával?

Nyilatkozik a rendőrfőkapitány.

— Saját tudósítónktól —

Nagykanizsa, okt. 10.

Az utóbbi napokban élénken foglalkoztatja a közvéleményt a kávéházak zárórájának a kérdése. Felvilágosítás is történt ebben az irányban, mely szerint a város fonák gazdálkodást és a zárórával. Ezerint a rendőrség tavaly minden kávéháznak kivétel nélkül 400—450 korona évi pauszalé-ját megengedte, hogy a kávéházak tetszésük szerint reggelig nyitvatarthassák, minek folyamánya lett, hogy a szegényalap teljesen gazdagodott, míg az idén, amikor a pauszalé-rendszert a rendőrség nem akarta meghonosítani, ennek tetemes kárát látta a szegényalap.

Tudósítónk ma felkereste Deák Péter rendőrfőkapitányt, aki a következő felvilágosítással volt szíves szolgálni.

— Igaz-e, hogy Nagykanizsán éjjel két óra után nincs nyitva tisztességes helyiség, ahol idegen utasnak tartózkodni lehetne kérdező munkatársunk.

— A dolog nem úgy áll, válaszolta a rendőrfőkapitány. A Zala október 9-i számában megjelent közlemény szerint három idegen utas kénytelen volt éjszakáját egy nem épp korrekt mulatóban tölteni, mert a szállók zsúfoltságig meg voltak töltve, a kávéházakat pedig éjjeli két órakor be kell zárni. Vettem annyi fáradságot magamnak, hogy utána járjak a dolognak. Hivatalosan megállapítottam, hogy a kérdéses éjjel a Szarvas-szállóban négy, a Koronában két és a többi szállóban több mint tíz szoba állott üresen, úgy hogy a szegény utasok, nemcsak maguknak, hanem egész családjuknak is bőséges helyet találhattak volna. Ha azok az — utasok jobban körültekintettek volna, nem kellett volna azon a bizonyos helyen éjszakázniok és családias ember létükre nekik meg nem felelő környezetben várni be a reggelt.

— Igaz-e, hogy a tavalyi pauszalé-rendszer, amikor minden vendéglős és kávézó évi átalány összegért váltotta meg a nyitvatartási jogát, többet hozott a szegényalapra, mint az ideai rendszer, amikor esetről-esetre kell megváltani a liszenccet?

— Ime, megmutatom a főkönyvet. Ennek a tanúsága szerint, amint látni tesszük, a szegényalapra a pauszalé-szerint beszédett díjakból befolyt a tavalyi évben 1224 korona 52 fillér. Míg az idén március 1-től kezdve október 4-ig az esetről-esetre beszédett liszenedíjakból befolyt 8169 korona 14 fillér. Tehát egy fél év alatt a különbözet majdnem kétszeres korona, ami egy évben négyszeres korona különbözetet jelent. Ez a rendszer sokkal gazdaságosabb és a szegényekről sokkal jobban törődik így gondoskodás mint a régi rendszer mellett.

— Nem találja, rendőrfőkapitány ur, tulszagosan korainak az éjjeli kétórai zárást?

— Így van ez kérem más városokban is, sőt még korábban van megállapítva a záróra. Százötven szabályrendeletet mutathatok önnek. A sok közül vegyünk ki egyet-kettőt. Ime: Pozsonyban éjjel tizen két órakor, Kassán éjjel egy órakor, Besztercebányán éjjel egy órakor kell bezárni a kávéházakat. Magá-

ban a fővárosban, pedig ennek talán van olyan éjszakai élete, mint Kanizsának, egy órában van a záróra megállapítva. Amint tehát látni melfőztatik, minket nem lehet muccsaisággal vádolni, érköles-csoszakóssal pedig annál kevésbé, mert a záróra kérdése nem is tartozik az érkölesrendszert körébe. Mi csak gondosan ügyelünk a szabályok betartására és úgy hiszünk, hogy ha valaki két órán túl akar mulatni, megfizetheti a négy korona liszenccet, különben is, megmondhatom, én nem is hiszek, ezen állítólagos utasok létezésében. Mert hiszen nem volt oddig még — set, hogy Kanizsán átutazó idegen nem kapott volna szállást és ellátást. Külön rendelet szól ugyanis arról, hogy a szállólátlajdonosok tartoznak az idegen utasokat bármikor, éjjel két óra után is kiszolgálni és számukra a szálló koremsa-ügynök vendégszobáját kinyitani.

Egy állami ut bohrányos állapota.

Kulturkép Zalamegyéből.

Miért fizetjük az adót?!

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, okt. 10.

Tudvalevőleg — bár sajnos — Nagykanizsa Zalamegyében van és ami spiritusz rektorunk még mindig Zalagerseg. Ott kell lenünk, mint a görögöknek a dodonai szent tölgyfa utógását, hogy mikor kegyeskedik már egyszer a Zalagersegzen székelt — mindegy, hogy állami vagy megyei hivatal meglátja a földünkön uralkodó hallatlanul elhanyagolt viszonyokat és ilyenkor Zalagerseg nekünk mindig Amerikában van.

Nagykanizsától nyugatra vonul Letenye felé az állami országút. Az állami utak ott, ahol a Zalagerseg felé viró törvényhatósági ut ágazik el belőle, mintegy kétszáz-háromszáz méteres súlydése van. A súlydés mélyén egy hid áll, melyet még márciusban felszedtetett a zalagersegi állami építészeti hivatal azzal, hogy vasbeton hidat építenek helyébe. A hid el is készült és szeptemberben fel is állították, még pedig felemelve, úgyhogy az úttestet most a hidig fel kellene tölteni, hogy járható legyen. A felöltés szivós agyagból, föléje pedig lehengerelendő körtörmelékkel volt tervezve. Míg ez el nem készült, az ut járhatatlan.

De mit tesz isten? Vagy jobban mondva, mit nem tesz az állami építészeti hivatal? Csodálatos hidegverrel hagyja az utat abban a gyalogos moutegegről állapotban, melyben van. Az ut használatatlan. Most van a legelénkebb fuvarozás ez a vonalon: takaromány-, termés-, szóna-, szállmászállítás. A koszik könnytelenek a vizenyös réteken keresztül bajtani nagy körülövel. Szekerek borulnak fel, birtók törnek össze, autókba dőlnek bele az ut melletti árokba, sz emberek jajgatnak, sírnak, káromkodnak a végzet ellen, mely Zalamegyébe tette őket: A hivatal nyugodt, mert a hidat felállította, a feltöltést

pedig, ami szakértők szerint három hét alatt megcsinálható lett volna, rábízta a jó istenre meg arra az egy árva kömvivőre, aki a hid körül lézeng.

De az isten szerelmére, mit gondolnak az urak? Meddig fog ez így tartani? Miért húzzák a fizetésüket, ha így kezelik Nagykanizsa legelénkebb és kereskedelmi forgalmában legjelentősebb utvonalt? Miféle strucepolitika ez? Vagy annyira mellékes önöknek Zalamegye első és legjelentősebb városának forgalmi biztonsága? Vagy talán arra várnak, míg egy autóbilios herceg utazik erre a tőri ki a nyakát az önk azzai utvonaltól? Ez Zalamegye, ez az állam és ezért fizetjük az adót!

Megvan a fényképész betörője.

Letartóztatják Kurucz Lajos.

(Saját tudósítónktól.) Még élénk emlékeztében van a közönségnek az a betörés, amely előzőlt három és fél héttel történt Vértés Antal nagykanizsai fényképésznél. Míg a fényképész családjaival együtt törel volt, egy ismeretlen egyén betört a Csengeri-utca 1. szám alatti ház udvarára levő műterembe és onnan több értékes tárgyat, köztük egy négyszáz koronát érő fényképező gépet elemelt.

A fényképész akkor Kurucz Lajos volt menhelyi fiura gyanakodott, aki nála inas volt, de ötven agygnéhány korona eliskasztása után tőle megszökött. A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indított meg, fényképet is küldött a fiúról szerzetést az országba, de a nyomozás eddig nem vezetett eredményre.

Hétől azonban a legnagyobb meglepetésre Vértés Antal levelet kapott a fiutól — Zágórából. Azt írta ebben Kurucz Lajos, hogy rendkívül sajnálja, hogy oly megdöglőntlenül bünt követelt el ellene és eliskasztott tőle ötven koronát. Bocssáson meg neki és — ha lehet — vegye vissza az tiszletébe. A betörésről egy árva szót sem említ. Még azt is megírta, hogy lakása Kosságy Lajos, Escompt-bank-hivatalnoknál van, llicsa 3. szám alatt, Zágórában.

A fényképész a levelet nyomban felvitte az ügyészséghez, hol azonnal távirati/lag intézkedtek Kurucz Lajos letartóztatása iránt. A zágórái rendőrség azonban mindezekig nem válassolt.

Ez a levél — hacsak nem szándékosan a nyomozás félrevezetése végett adatott fel — minden-esetre kétséget ébresztene Kurucz Lajos tettes volta iránt. Igaz ugyan, hogy a fu Marburgból, hol hat hónapig be volt zárva, éppen hazatérőben volt, igaz, hogy Vértés Antalnál a helyiségei ismerős volt, de nem hiszök, hogy saját maga vezesse nyomra a rendőrséget.

Épp ezért azt hiszik, hogy ez a levél csak a nyomozó hatóságok félrevezetése akar lenni.

Az itteni piaora és környékére ügynökököt keresek!

Liptói turó és csemege vaj.
Schvarcz Lipót Fia

turógyáros
GYÉTVÁ.

VELMA SUCHARD
Nyersen való
evésre
paratlan.

HIREK.

— **Adóintés.** A nagykanizsai adóhivatal most állítja össze azok jegyzékét, akik adóval hátra vannak. A hátralékban lévőket helyesen járnak el, ha minél előbb befizetik, amivel még tartoznak, mert különben az adóhivatalt végrehajtás útján fogja követelését rajtuk bevenni.

— **Sajtó vasárnap.** A veszprémi egyház megye területén az elmúlt vasárnap gyűjtést tartottak a katolikus sajtó támogatására.

— **A háború és Nagykanizsa.** Még ki sem tört a balkáni háború és Nagykanizsa kereskedelmére máris érzékenyen viseli a háborús kézdőlődések hatását. Több kereskedő panaszkodik, hogy lehetetlen dél felé, Horvátországgal, mellyel a nagykanizsai kereskedelem emiatt összeköttetésben áll, megkapni a telefon összeköttetést. Előfordult már, hogy egy helybeli kereskedő reggel fél kilenkor kért összeköttetést Zágrábbal és csak este hat órákor kapta meg. De már arra is volt eset, hogy egyáltalán nem lehetett egész nap folyamán összeköttetést kapni. A posta a kérdésközlésekre azzal válaszol: Privát beszélgetésekre a vonal nem adható, mert Bécsből hivatalosan le van foglalva. Nagykanizsán vonul ugyanis keresztül a Bécs-Szarajevói vonal és hogy az le van foglalva, az nem jelenthet mást, mint, hogy katonai célra van lefoglalva, ami a helyzet komoly voltát jellemzi.

— **Heltai Jenő felolvasása.** Heltai Jenő a magyar közönség dédelgetést írja, a napokban felolvasást fog tartani a Kaszinóban.

— **Az iskolák a gyermekszanatóriumért.** A magyar gyermekvédelemnek országosan fontos ügyét szolgálja a Zeófia Gyermekszanatórium Egyesülete, amely a balatonalmádi gyermekszanatórium a senyvedő szegény iskolakötelese kisdetek ápolását annyi áldozatkészséggel végzi. Mithogy azonban a balatonalmádi szanatórium Vicsi, mellette egy másik pavilonnal akar építetni az egyesület és egy központi kórházzal is a fővárosban a Rózsadombon. Ez uton kéri fel a közönséget s főleg a tanuló ifjúságot, hogy adakozzanak a beteg gyermekek számára. A magasztos cselekedetben nem kell sok szót vesztetnünk: Az adományokat az országos gyermekszanatórium egyesület címére is lehet küldeni Budapest, Dohány-u. 39. I szám alá. Ha pedig valaki gyűjténi akar, a gyűjtött összeg felvitelére szolgáló irveket a tanintézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni.

— **A Mura szabályozásának felülvizsgálása.** A magyar-osztrák kiküldöttekből álló vegyes bizottság most tartotta meg a Mura folyó szabályozási munkálatainak évi felülvizsgálását. A bizottság magyar tagjai voltak: Gitz műszaki tanácsos, az északi folyam-mérnöki hivatal főnöke, — Steingasser Imre műszaki tanácsos, Pósfy Pongrác muraszombati főszolgabíró, a zalamegyei államépítészeti hivatal képviselőjében Herkey kir. mérnök. A bizottság Badkersburgban derégyrére szállt s az alsóleendői járás Murahely községig végighajózott a Murán. Továbbá megismerelte a f. évben teljesített szabályozási munkálatokat s megállapította a jövő évi munkaprogramot. A bizottság meleg elismerését fejezte ki Gillyén Sándor kir. főmérnöknek, a szabályozás vezetőjének.

— **A postaigazgatóság köréből.** Pécsről írják: A postaigazgatóság a barcsi távírda- és telefonszolgálatot, mely eddig ünnepnapokon és vasárnap korlátozott volt, teljes nappali szolgálatra terjesztette ki, amely mint ilyen nyáron reggel 7-től, télen reggel 8-tól este 9-ig tart. Nemesvárdem, zalamegyei község telefonszolgálatot kapott, mely a közönséget a

balatoni kórtelefonba és a helyközi telefon szolgálatba vonta bele.

— **Szemvizsgálat az iskolákban.** Dr. Rátz Kálmán és dr. Goda Lipót városi tisztviselők most végezték a nagykanizsai iskolákban a hivatalos szemvizsgálatot. A tanulók körében semmi gyanús szembajra nem akadtak. Az izr. iskolában dr. Darányi Árpád bonvéd tőrszörvos, mint iskolakorvos ma teljesítette a szemvizsgálatot dr. Goda Lipót kíséretében.

— **Mi van a gelsei iskolával?** Amint értesülünk, Gelse nagyközönségben botránvos állapotok uralkodnak az iskolás terén. A régi iskola szándékban, az iskolakötelesek nagy része nem jár iskolába, azok pedig, akik mennek iskolába, egy szűk, egészségtelen, sőtét lyukba járnak, melyet csak csurolni lehet higiénikus iskolának. Ugy tudjuk, hogy Gelseinek több ezer lakosa van, miért török ezeket az antikulturális állapotokat!?

— **Tűz.** Kasztl Ignác pecsei vendéglője e hónap 3-án délelőtt 10 órákor leégett. Élénk beszélgetésbe voltak merülve a korcsmában, mikor a kint járók figyelmeztették, hogy ég fölöttük a ház. Rómes látványt látult a kijövőek elé. Már az egész ház lángban állott. A rögtön ott termett tűzoltóság derekas munkája mentette meg a nagy széloba a tűz tovább terjedésétől a közönséget. A kár biztosítás révén megtérül. A tűz okát nem sikerült megállapítani.

— **Gyűjtés a tűzoltó-otthon javára.** Október 12-én és az ezután következő két napon a tűzoltó-otthon javára gyűjtést rendeztek Nagykanizsán. A tűzoltó-otthon létesítése a tűzoltó-egy minden barátjának régi áhajása. A gyűjtés gyűjtő ivekkel és perselyezes útján fog történni. A rendezőség külön plakátokon hívta fel a közönséget az adakozásra és ez uton is kéri a közönség támogatását, melyet derék tűzoltóink meg is érdemelnek. Azt gondoljuk, hogy a szombatosa készülőld és három napon keresztül tartó gyűjtés szép eredménynyel fog végeződni.

— **Betegség miatt a halálba.** Varga Györgyné szül. Magdics Rozsi, 50 éves kaposi asszony, már évek óta súlyos lábujában szenvedett. Baját az orvosok győgyíthatatlannak mondták, ami annyira elkészerítette a szegény asszonyt, hogy halálra szánta magát Vargáné pénteken, mikor a férje nem volt otthon, bement a kamrába és ott felakasztotta magát. Varga alig néhány másodperccel a tett elkövetése után érkezett haza, keresni kezdte az asszonyt s amint benésett a kamra nyitott ablakán, borzalmas látvány tárult szeméi elé. Ott függött egy kampos szögön, kéklő arccal, a felesége s még morgott. Varga kérszt futott, hogy levágja a kőtől, de mire visszatért a kamrába, felesége már halott volt.

— **Az artisták.** Azok a szegény artisták, akik a csödbe került Koloszeum cirkusz tagjai voltak, még mindig itt tengődnek Nagykanizsán. Vasárnap jótékony célra érdekében előadás lesz. Ha rossz is lesz az idő, a közönségség emberbaráti kötelessége megtölneni a cirkuszt.

— **Vasuti baleset.** A nemesvárdemici állomáson nagy szerencsétlenség történt. Lakat József leesenestváindai születésű kisegítő káulaz, a kossi deszkájáról leesuzott és a vonat kerekéi alá került, ezek egyik lába fejt elvágták. A szerencsétlenül járt ember beszállították a koshelyi kórházba.

— **Verekedés Tüttőson.** Horváth Lajos túllősei polgár csendes társaságával iddögált a korcsmában. Barátságosan folyt a beszélgetés, mig Balázi János oda nem jött ki gunyolódó szavakkal piszkált különösen Horváthot, ki viszont nem maradt adós az amugy is vézna Balázynak. Mikor aztán Horváth kiment, hirtelen oda ugrott Balázy és késsel felvívón szurta. Az első segélyt Dr. Fodor Gyula jársorvos nyújtotta. Bár súlyos a sebe, de folyógyul. A vizsgálat megindult.

— **Hirtelen halál.** Salamon György gyenesvádi lakos. mult hó 30-án szőlőbirtokán összeesett és pár perc múlva meghalt. Szivszélhűdés ölte meg.

— **Akik a muszikus cigányt megszurkálták.** Az idén nagy péntek éjjelen Kiskanizsa mellett az országuton Horváth József Józsa muszikus cigányt és a homokkomáromi szőlőkbl hazatérő társaság, melynek tagjai lt. Steezin György, Mátés Mihály és Dara Miklós háziszolga voltak, összeszurkálták. A rettenetes sebekből valahogy kilábolt a muszikus cigány, a törényrszék pedig súlyos testi sértés bntette, illetleg vétségéért vonta őket tegnap felelősségre. A tárgyalás a vádlottak tagadták bűnös voltukat, de a tanuk vallomása nagyon terhelő volt, főleg Dara Miklós ellen, aki végre betemette bűnösségét. A vád és védőbeszéd meghallgatása után a bíróság Dara Miklóst súlyos testi sértés bntette miatt egy évi börtönre, Mátést a könnyű testi sértés vétsége miatt két havi, Steezin Györgyöt egy havi fogházra ítélte. A vádlottak felebbetk. A két utóbbit azért, mert egyáltalán nem érzik bűnösnek magukat, Dara pedig, mert súlyosnak találta bntetését.

A Zalai Közlöny

szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I szám alatt van

Értesítés.

A Nagykanizsa, Közseg és Kismarton állomásokon elhelyezett katonaság részére 1912. november hó 1-től 1913. október hó 31-ig terjedő időtartamra kenyér és zab bérleti uton szállításra vonatkozólag.

Az ajánlati tárgyalás a soproni os. és kir. katonadélemezési raktár **1912. október hó 14-én d. e. 9 órákor** fog megtartatni.

Az ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a soproni os. és kir. katonadélemezési raktárnál feltáróld hirdetésny és szállítási feltételek füzetében, mely utóbbiak díjtalanul megszerezhetőek, foglatatnak.

Sopron. 1912. október hó.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Kénes
gyógyforrás

Varasd-Töplitz (Horvát-ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirda-állomás.

Uj gyógyszállóda villanyvilágítással, hírneves radiotiv tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Iyókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bébántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérmocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövötkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelöje alatt áll.

Vásárlási könyvszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangu budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusittatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kanizsa István

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerinti.

SZEMLE.

A tekintetes királyi törvényszék három embert ítél el a múlt héten, akik egy muzsikusi cigányt annyira összeszurkáltak, hogy a szerencsétlen flódas majd, hogy bele nem pusztult seobeibe. A másvilág partjáról tört vissza, hogy jómódu bántalmazott megvádoltassa a törvényt előlt. Elgondolkozhatni azon, hányféleképp és mily nagy számban tör ki az emberekből az az elemi vadsg, melyet a bor vált ki az ittas lelkekből. Menyi gyilkolás, büntett történik az alkohol gőzében, mint a jelen esetben is, amikor a szállóból hasatérő jómódu gazdák csekélység miatt ölték meg majdnem a cigányt. Az alkohol gőzén véres felhők usznak és azok a csirák, melyeket az idegzálok titkaiban örök pihenésre készítet az emberi intelligencia, celszerűség és okosság az alkohol misztikus atmoszféráján nyulnak ki, virágznak és hajtának vége-hossza láthatatlan indákat, melyek a törvényszéki tárgyalásokba és a börtönbe nyulnak bele.

(Pénzügyi bizottsági ülés.) Érdeklődéssel várjuk a legközelebbi pénzügyi bizottsági ülést, melynek különös pikantériát ad az a körülmény, hogy ekkor fognak dönteni afelett, hogy a város kieszámita-e magának a moziengedélyt, azután kerül a köznyelv elé.

Az ács.*)

Épül a ház. Feszül az égnek állvány.
Fenn a magasban dolgozik az ács.
A jólét templomának újabb bálvány,
repül a tégl, döng a kalapács:
„Hahó, embermarha, a vágóhidra,
hajtad a járomba rokkant derekad,
pattog a korbács, kattog a gép szíja,
gyermeked éhes, törd egyen magad!”

Fenn a tetőn s a szédítőbb magasba,
hol ég fel az ember utat és,
mely belenyilat az égi lugaiba,
izzad, robotol és görnyed az ács.
Gyermeked éhes és mind az őt apró,
körtörtök sáppadt és beteg a nőd.
Ki vagy taszítva. Mind az őt csavargó
legyen s hazátlan az isten előtt!

Isten, ki ur fenn, akará imigyen,
hogy nyugón, hulljon s görnyedjen az ács.
Embert urnak és szolgának irigyen
parancsolá meg egy szörnyű varázs.
Gyermeked éhes: szörnyű iga rajtad,
hulljon hát könnyed és hulljon a vér,

*) Mutatvány a szerzőnek legközelebb megjelenő, Kobeleth lelle című verskötetéből. A könyv az Eggenberger-féle könyvkereskedés bizománijában jelenik meg Budapesten 1912 elején. Előfizetni lehet szerkesztőségünk után is. Egy kötet ára 3 korona.

Zalamegye Nagykanizsája.

Nagykanizsa, okt. 14.

A Zalai Közlöny multikori számában leírta a Letenye-felé vezető utnak bízhetetlen állapotát. Megírta, hogy ez ut halad Nagykanizsától nyugat felé, melyen járni egy jó darab részen nem lehet, a zalaegerszegi állami építészeti hivatal hanyagsága folytán. Hidat építenek, de az ut feltöltését már rábizzák a bölcs természetre. Azzal nem gondolnak, hogy éppen most van a legnagyobb szükség az utra. hogy most hordják be a takarmányt, a szalmát és szénát és a szekerrek, hintók, kocsik és autók kénytelenek egy hatalmas, mintegy egy harmad kilométert kitévő részen letérni a rendes útról és mellette a hosszas esőktől vizenyőssé lett réteken keresztül hajtani.

Ez a tény, melyen sajnos megint csak az egerszegi hivatal jóvólából történhetik változás, eszünkbe juttatja azt a szánalmas szerepet, melyet mi Zalaegerszeggel szemben és egész megyénkben befőtünk. Itt van egy népes, forgalmas, élénk, művelt város és a

sorsát Egerszegen intézik, amely hozzánk képest mégis csak — falu. Micsoda bizarr gondolat volt ez az alárendeltség. Hogy egy huszonöt ezer lakósu városnak, amilyen Nagykanizsa, az esőt mindig Zalaegerszegtől kell remélnie, holott önmaga lehetne Juppiter Pluvius és megnyithatná az ég zsilipeit.

Meddig tőrjök még azt a gyámságot, melyet rendezett tanácsu város mivoltunkból kifolyólag gyakorolnak felettünk?

Kanizsa predestinálva van helyzeténél fogva a törvényhatóságra. Itt fekszik Zalamegye szélen, mi oka volt, hogy nem lett megye székhely. Bár amikor a megye székhelységek elhelyezése történt, kétségkívül másféle közlekedési eszközökkel kellett számolni, mint a maiak. Akkor még lehetett valami értelme a „központi” fekvésnek. De ma már a rohanva, repülve haladás korában ez az előny a minimumra redukálódik. Viszont távolabb fekszik bármely más megye székhelytől; semminthogy más megyékbe lehetne bekapcsolni.

Sajnos, de úgy van, hogy az a zugalom, mellyel érdekelt körök annak idején

isten, ki ur vagy, mégis nagy hatalmad
holnap is nap lesz s kenyér kell, kenyér!

Egyszer egy bus nap, — szürke volt az égajl,
fenn a magasba' megszedült az ács,
megroggyant téré és szeggett derékkal
sodorta le egy szörnyű akarás:
A halálhullás rettenetes volt ám,
utána esengett az utca köve,
ott feküdt s tépett ajakáról folyván,
körötte vérnek gőzölő köre.

Őt apró gyermek, mi od az őt mihaszna,
az éhezésből újabb koldulás.
A feleség? A sirban tán tavaszra
és akad újabb ezer-ezer ács.
Könnnyel, vérrel, sóhajjal és átkokkal
égnek azár is ezer ház feszül,
gyózi ököllet, pénzzel, göggel, okkal,
mennyben és földön az ár idveztl.

Roppán az állvány? Vértzuhatag romja?
Török a sin és lehullott egy ács?
Emberárját a mely örökké ontja,
puha az ágy és fehér a kalács.
Csak jöjjen, jöjjen, jöjjen, újabb
ezer és ezer! Lehullt egy? Sebaj!
Holnap a kürtök új riadóit fujnak
s jóu egy helybe ezer fiatal.

Kanizsa István.

Jegenyék alatt.

Feketen ült egy holló egy tehér jegenyén.
Jegenyék alatt kis lány ült s zokogott, szegény.
Valahol, messze kürtől zug-bug, habó, habó!
Valahol egy legényvel elindul egy hajó.

Ködös Hamburgban árboceerdő virul az égig,
Ködös Hamburgtól jenkí partokat nyolc nar érik,
Ködös Hamburgban földi a szív és kőd a mult
hess el, te csunya holló, nini, hogy meglapult!

Ónos felhőket karcol Newyork száz palotája,
ez a vén magyar föld őrít, szűz, piros vért őt ráis,
nini, nini, hogy ömlök, hogy dagad, hogy bugyog,
mint éden Yellowstoneban forró gejzir torok.

Mikor lesz vége immár, mikor lesz vége már?!
Megnyíl a magyar erdő: a mélye emberár:
sisterve, forrva, bőve elindul egy hajó,
magyar erővel rakva indul, habó, habó!...

A magyar puszta végigszánt, élet új szeled:
Ezt a maroknyi, poshadt népet már elnyeled.
Hulljon is el! Jobb lesz tán a semmi mint e hitvány,
tengőddő lét hazugság s önáltatások hidján.

S mégis, mikor bugyogva megnyílik az a föld
s száz jó erőt idegen, falánk gyomorba töl,
ugy fáj valóm és érzem, hogy ott távol ömölven,
az én lelkeim is uszik a síró leány könnyén.

Kanizsa István.

a külön választ és külön törvényhatósági város gyanánt való szervezkedésünket propagálták, elaludni látszik. A mostani politikai helyzet, mely Nagykanizsán, ha már erről van szó, minden inkább, mint kedvező, — nem is kívánja meg, hogy angur legyen a szemlélődő, hogy rájöjjön arra, hogy mit sem lehet a mostani kormánytól, a mostani viszonyok között remélni.

Pedig haladásunknak egy lényeges ke- rékkötője az a lassúság, melyet az adminisztrációknak nehézsége, a megyei jóváhagyás kíváránsának kényszere okoz. Amíg ezt a nyugót le nem rázzuk magunkról, mint ahogy Herakles a sziklát, mi sem juthatunk a kardhoz, mellyel utat törhetünk a város boldogulásának, naggyá levésének célja felé. Mert szörnyű a szikla, mely ezt a kardot nyomja. A vármegye közigazgatási protektorátusa! De még nagyobb a mi közönyünk. — mint mind — annyiszor, ha közügyeinkről van szó.

Egy-egy ilyen arculcsapása érdekeinknek felébrezt egy pillanatra, de ezután megint lethargikus álomra hunyjuk szemünket. Mert mi nem az ifjú Herakles vagyunk, aki bátran halad célja felé, hanem a hordóban lakó Diogenes. kinek meléngy. hogy ki gurítja a hordóját és hogy jobbra vagy balra fordul e iránya.

Ki kell venni a gyeplőt a megye kezéből és a zablát szájunkból!

A nagykanizsai önkéntes-iskola.

A József-laktanya új lakói.

— Saját tudósítónktól —

Nagykanizsa, okt. 14

Ban a hatalmas építelésportban, mely a József Főherceg-ut északi oldalán terül el, a napokban helyezkedtek el az önkéntesek. Számra nézve mintegy hatvanan vannak az önkéntesek, akik azonban napról-napra gyarapodnak újabb és újabb bevonulókkal.

Az önkéntes-iskolában az elméleti kiképzés természetesen még nem kezdődött meg, mert előbb nyolc heti gyakorlati kiképzésben részesülnek az önkéntesek, akik között száma nézve túlsúlyban vannak a tanítók, akik mintegy harminceven vannak. Mindaddig míg az elméleti oktatás megkezdődik, az egyéves önkéntesek a századokhoz vannak beosztva.

A hatalmas laktanya két szárnyában helyezték el őket, az északi és a déli oldalon, egyelőre csak a legényeségi szobákban, amelyeknek azonban meglegelő a rendje és a tisztasága. Azonban már a uspokban külön önkéntesi termetek kapnak, valamint kosztjuk és ellátásuk is teljesen különböző, persze finomabb lesz a legényeségi ellátásnál.

A gyakorlati kiképzés alatt, mely mint említettük nyolc hétig tart, két szakaszba vannak az önkéntesek beosztva. Az egyik szakaszuk Sonnegger Ottó hadnagy, a másiknak Vadász István hadnagy a parancsnoka, míg a szolgálati alízst Jancsó János.

Nagykanizsán jelenleg csak két századhoz tartozó önkéntesek vannak elhelyezve. Még pedig a pécsi 19. gyalogezredhez és a 20. honvédegyalozredhez besorozott önkéntesek Nagykanizsáról a következő önkéntesek vannak a 20 honvédegyalozrednél: Biró Simon, Jellinek Miklós, Östreichner József, Móger Károly, Nagy István, Szigeti Sándor.

A székesfehérvári kerület második önkéntes iskolája Sopronban van, melyhez a soprani 17. és a székesfehérvári 18. gyalogezred önkéntesei soroztatnak.

Az önkénteseknek az első napokban, mintegy keddig, szerdáig nem is szabad kijönnök Nagykanizsa utcáira, amíg legalább tisztelgési meg nem tanulnak.

Az iskola fő-igényelője Lederer Örnagy, míg tulajdonjogi vezetője Maróthy Géza százados lesz. Elméleti előadók Vadász István és Sonnenberg hadnagyok lesznek.

Addig azonban még sok víz folyik a Dunán és az önkénteseknek bő alkalmuk lesz megzokni a kemény katonai disziplinát, a még keményebb ágyat — mindezeknek benn kell lakni — és a katonai-egészséges és kitűnő életmód.

Megjegyzendő azonban, hogy jövőre már egész bizonyosan nem lesz Kanizsán az önkéntes-iskola, hanem máshol, talán megint Sopronban. Az idén is az utolsó pereig kétségess volt, hogy itt állítsák fel az iskolát. Ugy volt, hogy a tanító-század jön ide. Csak technikai okok akadályozták meg ezt, amennyiben a kiképzéssel nem tudták elkészíteni. Jövőre azonban a tanítók lesznek a József laktanya új vendégei.

Az új színház.

Eltűnik a csoportház.

— Saját tudósítónktól. —

I.

A kanizsaiak egy régi álma megy teljesedésre. El fog nemsokára a föld színéről tűnni az a gyalázatos tákolmány, amely a maga sárga gunyhóival oly sokáig botrányoztatta meg Nagykanizsa hygiéna és esztétika iránt érzékeny polgárait. Eltűnik a csoportház.

— Csoportház! Istenem, gyermekkori emlékek jutnak az ember eszébe, régi cikkekéről és hírokról. Az uszások éveken keresztül táplálkoztak abból, hogy a sárga csoportházakról riportoztak, cikkeztek, ostromolták őket s rajtuk keresztül a város, mely ezt a szegényt elűrti, sőt — uram bocsá! — még egy szindarab is szóló a csoportházról, vagy legalább is egy része, ha jól emlékszünk — a Zala szerkesztője tollalából.

S most, mindenek vége lesz. Ifjú emlékek, ábrándok isten veletek! Elbontják a sárga csoportházat és helyébe felépítik . . . No, ugyan, mit?! Az új színházat köbbit! Kétszázötvenezer, kétfélszázötvenezer korona költséggel.

Velünk együtt talán még egy légio patkány sirtaja meg a csoportház időutáni halálát.

II.

Az új színház! Szinte látni véljük impozáns körvonalaát, melyek belevágnak az alkonyatba, amint Kiskanizsa felé leáldozik a nyári nap. Előtte a parkirozott Erzsébet-tér fekszik, amely piaci volt valamikor. Piac, közönséges piac, hihetetlen! Most már gyönyörű virágdíszek vannak rajta elhelyezve, remek utak kanyarognak, rajta padok, mögöttük a bokrok. Autók túlkönek, ostorok patognak, hintók gördölnék a színház foyer-ja elé. Sürgés-forgás. Azonnal kezdődik az előadás. A színház előtt széles aszfalt, melyre óriási vívtámpák otnak nappali világlóssággal. A csöngők szólanak. Bent fellobban a függöny. A páholyok telve vannak: elégség hölgyek, a földszinten frakkos urak. Ah, a színház! Itt állott valamikor a csoportház? Itt? Ki emlékszik már arra! Eltűnt! Vége van! Lehetetlen elképzelni, hogy ez a központi fűtéssel, vígadó és hangversenyteremnek is szolgáló épület helyén valamikor egy össetöporódott, sárga házanyaga állott. Hol van ez már? Felváltotta a helyét a ragyogás, a fény, az illat, a pompa. . . .

III.

Milyen kár, hogy amit mi a nagykanizsai pályázatok és tervek sorát ismerjük — ez az álom csak évezredek múlva fog megvalósulni.

Football és atlétika Nagykanizsán.

Ifjúsági Kör Sport Egyesülete: Nagyatádi Atlétikai Club 5:0.

Tegnap délután folyt le a helybeli Ifjúsági Kör Sport Egyesülete (I. K. S. E.) és a Nagyatádi Atlétikai Club (N. A. C.) football csapatai között egy atlétikával egybekötött barátságos mérkőzés.

Örömmel konstataljuk, hogy van már nekünk is lelkes közönségünk, melyet eddig, — sajnos — nélkülöztünk, de amely más városokban is, állandó látogatója a sportpályáknak.

A tegnapi lefolyt mérkőzés is, nagyszámu és előkelő közönség nézte végig, nagy lelkesedéssel, köztük fiatal, szép hölgyeink, kik nem egyszer formás lábaik rugdalózássalvával adták tanujelét a mérkőzés iránt való nagyérdeklődésünknak.

Különösen feltűnt, szép hölgyeink között, Nagyatád egy bájos és izgalmasan elragadó hölgye, ki nagy drukkolt és szepogott s városának csapatajért, mint egy diákgyerek, vagy egy sport-lútkár.

A Schwarz kaposvári bíró által vezetett mérkőzésen, az I. K. S. E. jóképességű football csapata, állandó fölényben 5:0 arányban győzött.

Az első félidő eredménye 4:0. A rugott gölök közül az első Láng a 31 percben, a másodikat Wagner befutásával (36 p.) a harmadikat Róna, szép suttájával (38 p.) a negyediket ugyancsak Róna remek fejjese révén (44 p.) szerezte csapatajának.

A félidőben lebonyolított 100 m. síkfutás, első győztesként Singer Sándor (13 mp.) második győztesként Zalai Lajos érkezett a célhoz.

A második félidő játéka kissé heves volt. E félidő egyetlen gólját Wagner rugta, a 26-ik percben. Jól játszottak az I. K. S. E.-ben: Schlésinger Róna, Wagner Kertész és Rajki.

A N. A. C.-ban Polcsay, Krausz és Nyers. S. Zs.

VELMA SUCHARD
Nyersen való
évesre
páratlan.

Megye — Város.

(*) Kiskanizsai házak adómentessége

Az új házak építése nemcsak Nagykanizsán lett általánossá, hanem Kiskanizsán is, ahol az utolsó évben nem kevesebb új ház épült mint Nagykanizsán. Az új házak adómentességben részesülnek. Evégből kedden a VI. és VII. kerületben tárgyalást fog tartani egy adóügyi bizottság, melynek tagjai Richter Vince zalaegerszegi pénzügyi kiküldött és Horváth István, Nagykanizsa városi adóellenőr lesznek. Az időközben épült új házak részben tizenöt, részben tizenkét évi adómentességben részesülnek, aszerint, hogy régi házbelen, vagy teljesen új helyen épültek-e. A tárgyalásra, mely holnap, kedden lesz, az összes érdekelt meglesnek hiva, szám szerint mintegy huszan.

(*) **Új segédjegyzői állás.** A Söjtör, Pusztaderes és Pusztaszentlőrinc községekből álló söjtöri körjegyzőségben évi ezer korona fizetéssel egybekötött segédjegyzői állásra pályázatot hirdet a vármegye. E jegyzőség most rendszeresített. Mindazok, kik éven segédjegyzői állást elnyerni óhajtják, jegyzői oklevéllel, szülési bizonyítvánnyal, eddigi alkalmazásukat és megbízhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1912. évi október hó 24-ig pályázhatnak. A segédjegyzőválasztás 1912. október 26-án délut 12 óráig fog a söjtöri körjegyzői hivatalban megtartatni.

(*) **Új berkóczi díjszabályzat.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a berkóczi iparról új szabályrendeletet alkot, melynek érdekesebb rendelkezései a következők. Minden berkóczi a rendőrhatalóságtól nyert 6 cm. nagyságú és vörös színi számmal könnyen olvasható, feltűnő helyen látható el. Az egy és kétfogatu járt berkóczi egy belől alkalmazás és mindenkor jó karban tartandó jelzőkészlettel — pl. caeusok sippal — látható el. A vieldj 1—10 kilométerig terjedő utra kilométerenként 30 fillér, 10 kilométernél hosszabb utra pedig 10 kilométeren felüli utak minden egyes kilométerje után 20 fillér. A kilométerét oda és vissza, vagyis kétszeresen számítandó. A díjmentes várakozási idő az 1—10 kilométerig terjedő utnál a megérkezéstől számítva 1 óra, 20 kilométerig 2 óra, 20—40 kilométerig terjedő utnál 3 óra, 40 kilométeren túl 4 óra. A várakozási időn túl előlított várakozási idő minden megkezdett félórájáért külön 40 fillér díj fizetendő. A vieldjnek azonban külön egyzedelés tárgyát is képezhetik.

HIREK.

Liszenc-nóta.

Két órák becsuktak minden kávéházat, tetszett, nem tetszett, menni kellett szob helyre innen; csak nem fizethetk liszenec.

Öt bepezsgöztöm, kifosztottak, szörnyű csak elbuszólai eztet, az utóára kilödtöttek, csak nem fizethetk liszenec.

Reudr szól: „Ez magát leitia!“
S Fürediek dityuba teitk, —
hogy lehetett a dutyi nyitra,
hiszen nem fizettek liszenec!?

— **Osány László szobra.** Zalaegerszegen felállítandó Osány-szoborra 32.716 kor. gyült össze. Az egész összegből még csak pár ezer korona hiányzik. Megemlítjük, hogy a szobor alkotója, Istók János szobrászművész most a szobor mellékalkalmain dolgozik.

— **A főkantör gyásza.** Súlyos vesztőség érte Divinsky Sándor keszthelyi főkantört. Folyó hó 11-én új szüszavú távirat tudata tele a lenújótó hirt, hogy édesanyja, kit már hat év óta nem látott, Kievbenn meghalt. A rokonszenves főkantör gyászában igen sokan özönte szívvel csatlakoznak.

— **Új tűzoltó őrpáncsonk.** A keszthelyi önkéntes tűzoltó egyesület, a Huber Mihály lemondása folytán megterjesztett tűzoltó őrpáncsonki állásra a 9 pályázó közül Bakas István helybeli kályhás mestert választotta meg. A választást tegnap délelőtt ejtették meg a keszthelyi tűzoltó laktyánában.

— **Országos vásár.** Ma hétfőn országos vásár volt Nagykanizsán. Nagy élénkség uralkodott, egy a keresletben, mint a kínálatban.

— **Új vasut.** Lesz hát vasut Zalalóvó és Zalaegerszeg között. Barthalos István ügyvéd vállalkozó már megkezdte az építést Zalalóvótl kezdve.

— **Megtért harangi.** Végre becsültés életet kezdett egy régi híros rabló. Oroszlány Pál zalai harangi már nem mai legény, mert a börtönt is negyvenkét esztendőig lakta. Fiait körében Róza Sándor bandájában is volt. Ezelőtt hat évvel a zalaegerszegi törvényszék ítélte el hat évre, valami súlyos testisértésért és rablásért. Most ez a hat év is lejárt s az öreg Oroszlány Pál megváltott Nagykanizsa melletti falujába hogy — amit mondia — esendes életet éljen.

— **Vörös kakas.** Nagyatádról jelentik: Folyó hó 10-én este a keleti égbolton óriási világosság támadt, mely a község keleti részén levő házakat és udvarokat teljesen megvilágította. Ma reggel aztán felhivatalosan arról értesültek, hogy a tűzvész szin helyre Lábod községhez tartozó Sallér pusztá volt, ahol a kinestarti önköltelepen tött ki a tűz s állottagj el erővel, hogy az istállókban elhelyezett lödállomány csak részben lehetett megmenteni s 20 drb. csikó elégett. A kár közel 20.000 korona.

— **Jósvivá tolvaj.** Dobos István nagyatádj lakos udvarából a folyó hó első napjainak egyik éjjelén egy 4—5 kilós kövér récet ellopottak, azonban a tolvaj jósvivágére vall az a körülmény, hogy a kövér réce helyett egy teljesen sovány récet tettek a katrebbe nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy majd ha meghizik akkor azt is ellopják.

— **Lopás.** Illés György felső-góliai magtáros a kezelése alatt álló magtárból a folyó év folyamán különféle uradalmi tárgyakat tulajdonított el. Lopás miatt feljelentették.

— **Cigányok a sorozáson.** Szombaton délután nagy szomorúság volt azok között a cigányok között, akik a Polgári Egylet előtt táboroztak. Fáraó ivadéka azon sopánkodtak, hogy a sátorajja legszebb két szál cigányt, a Miskót és a Zsiga cigányt besorozták katonának. Különösen a Mirkó cigány felesége volt kétségbeesve. Az egylet folyosóján sirva-jajgatva tördelte a kezét, majd az Isten tudja, honnan kerített olváral néki ment hosszú, fekete fésűtl nem igeu járt hajának és azt l-vágta. A szegény cigányok három gyereke marad apátlanul. Persze a cigányházasságokat nem köik az anyakönyvvezető elött, máskülöbösen talán figyelmeztetnek volna a derék, napbarintotta cigányt arra, hogy az állan nem engedje meg a család alapítását addig, míg a katonakötelezettségnek elogot nem tett valaki. De most már három évig muedrőben kell járni a szegény cigány-családapának, hogy a devia csipje meg!

— **Új vasut.** A Keszthely—balatonszentgyörgyvasut újrapéítése, illetőleg új sinpárral és új talp fakkal való ellátása kezd kibontakozni a valószínűség ködéből. A terr, ha megvalósul pedig az illetékes körök nagyon foglalkoznak vele, igen nagy eredményekkel fog járni. Először is rövidbe lesz a menet-idő, megszűnik a cammogás és az átépítés természetesen következménye lesz, hogy a keszthely—tapolcai vonat

is mentel előbb munkába kerül. Nincs kétség, hogy a vasut megerősítése a fenéki fahidnak vashidddal való helyettesítését is maga után fogja vonni.

— **Az Est Pontosság, gyorsaság, megbízhatóság** jellemzik Az Est híreit, pártatlanság, függetlenség Az Est politikáját, jól értesülttség, őszinteség Az Est közgazdasági közleményeit, tartalmasaság, pártatlanság Az Est sportvortát; éppen azért minden olvasónk jól teszi, ha ezt a naplopot az itteni ársúlónál naponta megszerzi vagy pedig ha környéken lakik, a hova az ársúlóvalakal nem közebséi, közvelen az Est kiadóhivatalán előfizetését megszerzi. Mutatványszámokat, szivesen küld Az Est kiadóhivatala (VII. Erzsébet-kört 20.) mindenkinek a ki a mi lapunkra hivatkozik.

Törvénykezés.

§. **Mit jelent a „hitvány“ szó?** Szalai József kirécsesi lakos bepanaszolta Toperits Imre és Varga József kirécsesi lakókat, hogy neki azt mondták egy alkalommal: „Megállj, te hitvány ember, addig nem nyugodom, míg el nem veszed a vagyonodat. Ezért a nagykanizsai járásbírósnag nagyobb pénzbüntetésre ítélte őket. Szombaton tárgyalta ezt az ügyet a nagykanizsai törvényszék mint felebbezési bíróság. A felebbezési vádlottak ügyvédje új tanukat kért kihalgatni. Szerinte a „hitvány“ szó csak testi gyengeséget jelent, a kőnőp így használja, nem pedig becsületserést. A bíróság azonban más véleményen volt és becsületserűtesnek találta a hitvány szót s az elsőbírósnag ítéletét helyben hagyta.

§. **A kutyák miatt.** Rechnitzer Albert és Hencz Aladár keszthelyi lakosok kutyái egymással összemaradtak az utcán. Mindkét kutyatulajdonos féltékenyen nézte a kutyák marakodását és segítségre siettek nekik. Ekközben azonban — hogy — hogy nem, egymással is összevessztek és Rechnitzer és Hencz is egymást megsértették és bántalmazták. A járásbírósnag Henczet felmentette, Rechnitzert pedig csekély pénzbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását fel is függesztette. Rechnitzer felebbezése folytán szombaton vette elő az ügyet a nagykanizsai törvényszék. A törvényszék a járásbírósnag ítéletét helyben hagyta.

§. **A kiskanizsai virtus.** A kiskanizsai bucsu híres arról, hogy sohasem mulhatik el anélkül, hogy egy-két bioszázás ne essek, egy-két veszekedés ne legyen. A (tavalyi júliusi kiskanizsai bucsun történt, hogy idős Hajdu László és ifj. Hajdu László és Ferenc összeszóllakoztak. Az összeszóllakozás a Vidákovics-féle korcsmában történt és eredménye az lett, hogy ifj. Hajdu László és Ferenc ősi kiskanizsai virtus szerint megszurták idős Hajdu Lászlót. A járásbírósnag az első vádlott azzal védekezett, hogy őt idős Hajdu László azzal gyanusítja, hogy feleségével tiltott viszonyban van, s ezért kezdte a verekedést. A járásbírósnag súlyos testi sértés vétsége miatt 14—14 napi fogházra ítélte a kiskanizsai legényeket. Szombaton foglalkozott az ügygel a törvényszék. A felebbezési bíróság két új tanut hallgatott ki, akik azt vallották, hogy idős Hajdu László kezdte a veszekedést, mert egy sörös üveggel fojbe vágta ifj. Hajdu Lászlót. Ennek az alapján a feljebbviteli bíróság úgy ítélte, hogy a járásbírósnag ítéletét ugyan helyben hagyja, de az ítélet végrehajtását felfüggeszti, a másodrendű vádlottat pedig felmentette.

A Zalai Közlöny

szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1 szám alatt van

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy övszer a
tüdővész ellen.

Kénes
gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirda-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctiv
tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák
makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Izzap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körut 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán.)

IV.. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és
kárptosok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy több új közigazgatási állást szervez. Ezek között egy járási irodasegédtségi állást is létesítenek, még pedig a velünk szomszédos perlati járásra. Érdekes ennek a határozatnak indokolása. Az új segédtségi állás szervezését az a körülmény teszi főleg szükségessé, hogy a lakosság anyanyelve a perlati járásban többnyire a horvát és a horvát ajkúakkal való közvetlen érintkezés azért, mert sem a járási főtisztviselő, sem a szolgabíró a horvát nyelvet nem beszéli... nem megy. — Ennek folytán temérdek idő és költség pazarlás megy végbe és el lehet képzelni, hogy ezt a rendszert mindennek inkább lehetne mondani, mint előnyöknek. Mi úgy hiszünk, hogy nem ártana meg a legkövetkező, sem faji és állami szupremáciának, sőt talán még sovimitusunknak sem, hogyha vagy csak olyan járási hivatalnokokat rendelnének ki a perlati, eskü-tornyai és más horvátok lakta járásokba, akik a horvát nyelvet is beszélik, vagy pedig — ami még utilitáriusabbnak látszik — ha a horvát nyelvől valami kiegészítő vagy felvételi vizsgát követelnének

meg attól, akit akár a zalamegyei akár más Horvátországgal határos megyei törvényhatósághoz felveznek. Szerény nézetünk szerint ez volna leghelyesebb megoldása a fonákfogoknak.

Városunk közgazdasági ténykedése.

A városok iránt támasztott fokozottabb igények, melyek a jó adminisztrációra, egészségügyi alkotásokra, kulturális intézményekre és egyebekre vonatkoznak. Rendkívül megterhelik a városok költségvetését.

Az adózó polgárok minden költségvetési időszakban bizonyos érthető izgalommal várják, hogyan fog eldőlni az adózási százalék. Csökkenést e tekintetben nem is remél, csak a nagy emelkedéstől borsózik előre hátra. Mert hiában! Várost igazgatni és a város jellegét minden téren fenntartani és fejleszteni tenger sok pénzbe kerül. Ez pedig az általános felfogás szerint csak az adózó polgárok zsebéből kerülhet ki.

De csak az általános felfogás szerint. Mert mindjobbán tért hódít az a köztudat, hogy

a városok mint ilyenek gazdasági tevékenységüket olyan irányban is kifejtik, mely a városi háztartás vagyonosodását szolgálják.

A városi vállalatok hova tovább számottevő ipari és gazdasági tényezők lesznek, melyek nemcsak a hazai ipar és kereskedelem fellendülésének hatalmas előmozdítói lesznek, hanem egyedül módot szolgáltatnak arra nézve, hogy a közjólétre vezető alkotásokat a polgárok adózáásával egyetemben megvalósítsák.

Csak kevés város van olyan helyzetben, mint pl. Debrecen mely óriási mezőgazdaságból, méneseiből, gulyáiból szerzi meg a szükséges költséget, hogy a város teljesíttesse a hozzá fűzött kívánalmakat.

Nagykanizsának is van 4000 holdnyi földbirtoka; tekintélyes gyáront képvisel ez, de a városnak aránylag kevés jövedelmet hoz, mindenesetre kevesebbet mintha a birtoknak pénzértéke minden gond és költségnélkül kamatoztatnák.

Nem akarunk gazdálkodási hibákat fel-

Nagykanizsa kulturváros.

— Saj. d. ig. t. —

(Ez a rejtélyes alcim annyit jelent, hogy: Sajnos, de igaz történet. Elég szomorú, hogy így van: de nem tehetünk róla. E lap t. szerkesztője ugyan attól félt, hogy kellemetlenségeink lesznek, ha őszintén megírjuk az igazat, mert úgy tudja, hogy az emberek az igazságot Mátyás király óta csak a közmondásokban szokták használni, egyébként kitérültek a szótárukból ezt a szót. De nem tehetek róla, még mindig sokkal élesebb vagyok, semhogy hallgatni tudnék. Csak azt nem tudom, nem kellett volna-e még fentebb alcimul odairnom, hogy korpék, esetleg akcentusos korpék. A dráma személyei. És én ő, aki egy barátom, aki most érkezett Budapestről, hogy holnap tovább utazzék. Idő: Este negyedtizenegy.)

ÉN: Szervusz, kedves barátom. De régen nem láttalak.

Ó: Épp oly régen, mint én téged.

ÉN: Mi szél vet erre mifelénk?

Ó: Atutazóban vagyok. Holnap reggel már tovább megyek.

ÉN: De rég nem láttalak, öregem. Budapest utóujára... ha jól emlékszem.

Ó: Hadd el kérlek a ceremóniákat. Inkább gyere velem valamilyen vendéglőbe, ahol jól megvacsorálhatok. Iszonyúan öszerzátok a vonat.

ÉN: Kérlek! Itt van a Korona. Itt megvacsorálhatsz.

(Bemegyünk. Teljes sötétség. Balkáni, afrikai sötétség. Ajtók, ablakok zárva.)

ÉN: (Restelkedve) Nem értem, fiam, a dolgot. Miért is van negyedtizenegykor a Korona étterme bezárva?

Ó: Nem tesz semmit. Talán a balkáni háború miatt. Vezess más hová!

ÉN: Tudod, mit?! Elviszlek a Badacsonyba. Ott jól megvacsorálhatsz.

Ó: Jó, gyertünk! De kissé gyorsabban, mert már igazán bőjti hangulatban érzem magamat. (Elmegyünk a Badacsonyba. Teljes sötétség. Afrikai, balkáni.)

ÉN: (Szégyenpírral és muccsi voltomra gondolva.)

Ejnye, de kellemetlen! Itt sem vacsorálhatunk!

Ó: Mondhatom, ez kissé furcsa. Hogy két vendéglősnél van egy este valami baj. No, de nem tesz semmit. Menjünk más hová.

ÉN: Gyere csak! A Szarvasba! A Szarvasba menjünk. Az nyitva lesz.

(Elmegyünk Afrikai, balkáni sötétség mint fentebb.)

Ó: No, itt sem lehet vacsorálni. És a sok járkálásban még az a vigaszom sem marad, hogy a végén a cipőlappmat egyen meg, annyira elkopik.

ÉN: (megsemmisítve): Gyere a Vaskapuba!

Ó: Érdekes város ez a Nagykanizsa. Erős a gyaonm, hogy itt az átutazó vendégek számára zsidó-főnnepet rendeznek. Nem gondolod?

ÉN: Gyere a Vaskapuba. Az legyen végső reményed!

Ó: Gyertünk!

(Elmegyünk. Balkáni sötétség, mint fentebb.)

ÉN: (összereszkad és eszembe jut, hogy a barátom magán humorista. Hogy fog ez most humorizálni magán. rajtam és rajtunk!?)

Ó: (összereszkad az éhségtől.)

ÉN: Hallatlan ez a szolidaritás a vendéglőkész! Hát minden be van zárva ilyenkor? Te! mondok valamit! Most jut az eszembe, van egy szabályrendelet, mely szerint a vendéglős köteles minden átutazó vendégek ellátást adni.

Ó: Hát csak nem ehozem meg a szabályrendeletet? Hogyan parancsolod? Rántva vagy fözve?

ÉN: Nincs más hátra, mint elmenni a kávéházba. Ott csak kapunk valamit.

(Megtörténik.)

Ó: Mi van?

PINCÉR: Tojás pohárban, pisztráng és sardínia?

Ó: Debreceni nincs?

PINCÉR: Nincs!

Ó: Hozzon sardíniát! (Megtörténik.) Nézd, ez a négy árva halat. Ezt kellene Nagykanizsa címerébe rakatni és elretettől jelképl kifüggeszteni a pályaudvarra, hogy élesen beszéljenek. Vándor, vidd hirtől a nagyvilágnak, hogy mi négyen képviseljük a vacsorát, a vendéglátást és az idegenforgalmat Nagykanizsán. Hány óra van?

ÉN: (Megnézem az órát.) Tizenegy óra!

Kain.

tüntetni, csak rá akartunk mutatni, hogy maga a városi földtől milyen kevés hozzáadót ad. Azért mindjobban azon vannak a városok, hogy bizonyos városi gyári, ipari és egyéb műszaki vállalatokat létesítsenek, melyek nemcsak, hogy a munkássztyálg foglalkoztatására, a szegénység csökkentésére vezet, hanem magának a városnak olyan jövődelmet helyez kilátásba, mely a városi költségvetés mérlegét mindig kellemes egyensúlyban tudja tartani.

Több város a községi takarékpénztárak felállításával igyekszik pénzügyi helyzetét segíteni. Nem vagyunk ellenségei ilyen intézménynek sem, de azt látjuk, hogy rendszer csak ehhez ért a városi municipium, Magyarországon, míg a nagyobb szaktudást, fáradságot igénylő ipari és gyári vállalatoktól irtózik.

Tapasztaltuk azt akkor, mikor a villamvilágítás kérdése forgott felszinen. Meg vagyunk róla győződve, hogy csak ez a kényelem-szeretet és talán még a szakértelem hiánya adta át kezdetben is a villamvilágítási ügyet magán vállalatnak és hagyta azt ugyanaz okból a felmondási idő idejében.

Városi műszárszékek, városi kenyér gyárak népszerű és hangzatos intézmények, mert újra csak kevés készülség kell hozzá. Hogy ezek a vállalatok a saját adófizető polgárainak osinálnak indokolatlan konkurenciát, azt nem akarják sokan észre venni.

Csak a városokhoz méltó vállalatok, közérdekelt szolgáló, nagy tőkebefektetést igénylő városi üzemeknek vagyunk barátai. Mert míg ezek a magánvállalkozás erejét a rendes körülmény között meghaladják, addig igazi közérdekelt szolgálóknak és méltó a városi kezelésre. Ilyen vállalat néhol a városi közúti vasutvállalat, gázvállalat, de idetartozik a vízvezeték ügye is, mely nemcsak azért fontos, mert a városi lakók egészségügyét és kényelmét szolgálják, hanem mert a belefektetett kiadások bőségesen visszatérülnek.

Ezért csodálkozik a gondolkodni tudó idegen, hogy Kanizsa még mindig nélkülözi az egészséges jó vízvezetékét és ezért nem értjük miért olyan távol jövő zene, még mindig a vízvezeték kérdése.

Addig csak krajeároskodjunk. Rakjuk egy oszlopba a filléreket, míg majd koránakká lesznek, melyekből színház, szegényház, aggokháza, vízvezeték, tüdőbetegnek pavillonja stb. létesülni fog. Csigalépésben haladtunk eddig is. Nem botlottunk, de jól hátul is vagyunk.

Bevonultak a legények.

— Saját tudósítónktól. —

A Sugár-utnak a közös kaszárnya előtti része kedden és szerdán az ostromállapot képét mutatta. Ember-ember hátán tolongott és a sok legény és hozzártatózó anyira el lepték a járdát és a kocsit-ut, hogy a forgalom is szinte megakadt és a közlekedés lehetetlen volt.

Most vonultak be ugyanis azok, a kiket a nagykanizsai sorozásokon, vagy azon községek és városok sorozásán vettek be, melyek a nagykanizsai hadkiegészítő kerülethez tartoznak.

Elismorodva áldogált a sok legény a katonakülföjén, körülötte pedig szintén szomorú képpel állodgalt az anyja, felesége vagy a szeretője, aki bucsuzásul egész a Frigyes kaszárnya rácos kapu járási kísérte el a bevonuló legényt, akire háromszötletű gyönyörűet aj, be keserves gyönyörűségei várakoznak.

Mintegy háromezere tehető a bevonulóik száma, akik természetesen nem valamennyien Kanizsára rukkolnak, hanem ki Sopronba, ki Pozsonyba, ki Fehérvárra, aszerint, hogy hová osztályozták be őket. Az előző éjszákát már a városban töltötték; természetesen ennyi embernek nem tudott Kanizsa szállást adni. Sokan csapatosan járták az utcákat egész éjjel, mit tehettek volna egyebet?

Másnap azután szomorkodva várták a rácos kapu előtt, míg redők kerül a sor. Egyik-másik elővette a hazuról hozott elemzésiát, vagy egy üveg bort, a legtöbbben azonban még erre sem éretek kedvet. Különösen az asszony népség volt iszonyuan elérzékenyülve. Sirtak-riáltak az asszonyok fiatal — öregje egyaránt, mint a záporos. Az egyik megénekes a földhöz vágta magát és úgy jajgatott. Nem használt semmit. Nyit a kapu és a legények egymás után lépkedtek be rajta — három hosszú estendőre.

Zalamegye a tüdőbetegekért.

Nagykanizsa, okt. 17.

Zalavármegye alispánja a József kir. herceg szanatórium egyesület javára az adománygyűjtésre a következő felhívást bocsátotta ki:

Főszolgabíró és polgármester uraknak.

A m. kir. belügyminiszter ur folyó évi 105.658. számú körrendeletével a József kir. Szanatórium Egyesület halottak napi gyűjtését a folyó évben is a nagy községek emberbaráti gondjaiba ajánlotta.

Csak egy virág-szálat esdő felkiáltásával fordul az idén is a magasztos hivatást teljesítő egyesület a magyar társadalomhoz és azon reményének ad kifejezést, hogy a nemeslelkű nagy községek a csupán emberbaráti könyöröltre utalt Egyesületet a számtalan mennyiségű tüdőbetegségben szenvedők megmentéséhez kegyes adományaikkal a folyó évben is támogatni fogja.

A szegénysorsu tüdőbetegek megmentésének szándéka minden nemesen érző szívben él.

Alig van család, amelyben a kegyetlen pusztító kór valaha nagy bánatot ne okozott volna. Oly nemzeti csapás ez, hogy a József kir. herceg Szanatórium Egyesület magasztos és lélekemelő szándékában minden igaz hazafi szívének segíteni kell.

Megjegyzem, hogy a gyűjtendő összeg fele része, mint a múlt években ez évben is a tuberkolozis ellen védekező vármegyei egyesület alapja javára fog fordítani.

Mindezeknél fogva felhívom a főszolgabíró és polgármester urakat, hogy a gyűj-

téshez szükséges és az egyesület által hozzájuk közvetlenül megküldendő kellekelt megérkezésük után hatóságuk területén azonnal osszák szét és az adományok gyűjtését október 30-tól november hó 4-ig lehetőleg társadalmi uton az e tárgyban már kiadott előző rendeleteimben körülírtaknak megfelelően foganatosítsák.

Főszolgabíró urak a községi előjárás-ságokat a gyűjtött összegnek folyó évi november hó 10 ig multhatlanul leendő betér-jesztésére utasítsák.

A gyűjtött összegnek fele része kimutatás (a mely az egyes községekben gyűjtött összeget külön-külön is feltüntetni) és a be-küldött gyűjtő táskák kíséretében egy összegben postatakarékpenztári uton legkésőbb november 15-ig a József kir. Szanatórium Egyesületnek Budapest IV., Sütő-utca 6. közvetlenül megküldendő, fele része pedig a Tuberkolozis ellen védekező vármegyei egyesület részére a Zalaegerszegi m. kir. állampénztárba beszállítandó.

A magasztos célra való tekintettel felhívom a Főszolgabíró és Polgármester urakat, hogy személyes közreműködésükkel is oda hassanak, hogy a gyűjtés mint eddig, a folyó évben is méltón elvárható eredménnyel járjon.

A gyűjtés eredménye folyó évi november hó 20-ig hozzám bejelentendő.

Zalaegerszeg, 1912. szept. 27.

ÁRVAY, alispán.

A „Zalai Közlöny” már több ízben írt arról a borzalmas prioritásról, mely Zalamegye kiválósága. Hogy a legtöbb tuberkulotikus Zalamegyében van az összes megyék között, az oly szomorú tény, mely előtt nem lehet begombolkozni.

Készséges erővel kell Zalamegyének a gyűjtésben részt venni. S bár a gyűjtés csekély időre, mindössze egy hétre vagy csak egy pár napra van tervezve, nem is emberbaráti, nem is humanitárius kötelessége mindenkinek, hanem önmaga ellen való, egoista kötelessége, hogy minél többet ajándékozzon a tüdőbetegek javára.

Reméljük, hogy a nagykanizsai gyűjtés jó eredménnyel fog végződni.

Költözködik a rendőrség.

(Saját tudósítónktól.) Még emlékezünk arra a feltételekre, melyet egy kaposvári újság k-ltett akkor, amikor leírta a kaposvári rendőrség épületének botránys állapotát. Többek között, hogy a rendőrkapitány szobájában megpredéztek a fal — ott is földszinten van elhelyezve a rendőrség, mint nálunk — és ott, ahol felsőemletről a csövek vezetnek le a csatornába nedvesség tör elő és ez csurog a hivatalos aktákra.

Ennél az állapotnál a kanizsai rendőrségi épület sincs jobb karban és hogy eddig a figyelem jobban van terelődött feléje, az talán inkább annak tulajdonítható, hogy új helyiséget ugyanis csak bajosan lehetett volna szerezni, de nem annak, mintha az átköltözésre már régebben nem lett volna szükség.

Szerdán végre-valahára elhagyhatta a rendőrség régi, primitív lakozását. A városház elsőemletről lakásába megy át a rendőrség, amely lakást Kövesdy Boér Gusztáv ezredes bérelte esidáig. Itt rendelték

be az előlki, közigazgatási, kihágási és büntető osztályokat, míg a régi helyen csakis a bejelentő hivatal maradt minthogy fénylög jobba a bejelentő közönségre nézve. ha ez lent maradjon a földszinten.

A régi helyiség már egészségtelen, használatatlan volt, úgy hogy ez a hurokkoldás igazán a tizenkettedik órában következett be.

Az új helyiségek úgy vannak beosztva. hogy az előszobából balra nyílik a büntügyi osztály, melynek első szobája a nyomozó rendőrök, a második Ray rendőrkapitány szobája, a harmadik a bünelj. szob. Szemkört nyílik a rendőrfőkapitányi szoba és a kezelő szoba, melyből a kihágási osztályba lehet bejutni. —

HIREK.

Üdvözet az aviatikusnak.

Legyen üdvöz, óh röpmester.
Ki hozzánk jönni nem restel
S ifjú szívvel, ifjú testtel
Bennünket fölveserl Pestel.

Szálljon feljebb mint a zabra.
Kínált árak magasabbra
Adónál, mit megye szab ra-
gyogva ránk, abrakadabra.

Ne legyen közben egy ág ott,
Ahol száll, s kit meg nem látott,
A kanizsai világ ott.
Lásson hát egy
Kiemelkedő nagyságot.

— **Zalavármegye költségvetése.** Már elkészült Zalavármegye költségelőirányzata az 1913. esztendőre. Teljes összegben az 1913. évi költségelőirányzat 558,352 k. 94 fillért tesz ki. Elegg tetemes összeg. A megszaporodott költségelőirányzatnál tekintetbe vette a megyei közgyűlés, hogy a központon egy újabb közigazgatási gyakorlati állás szerveztetett és hogy egy a perlaki járáshatóság beosztott — új irodaségdíszit állást létesítenek, mely állások illetményeit szintén be kellett állítani a megyei költségvetésbe.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 18-ától kezdve további intézkedésig d. u. 5 órákor fog kezdődni.

— **Egy kulcsot találtak.** Szerdán délelőtt kilenc óra tájban egy Wertheim kassza kulcsot találtak a főtéren. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átvetheti.

— **Tánciskola.** Az Adorjánai Mayersberg Frida tánciskolájában a tanítás már annyira elörehaladt, hogy a tanítványok igazán nagy haladást mutathatnak fel. Különösen hódít a „tu-zstep”, mely a legújabb, deces és elegáns táncforma. Koszorúcska a hó végén, vagy november elején lesz.

— **Pőzökiallítás, virágiallítás, gyümölcsökiallítás.** A nagykanizsai izraelita jótékony ügyelet, rendezte ezt a hármas kiállítás november hó 9. és 10. napján. A tárgyakat melyek a kiállítás anyagát képezik, gyűjtés után szerzik be. Háromféle áruk és kiállított tárgyak fognak szerepelni. És pedig lesznek adományozott tárgyak, azután olyanok, melyeket csak kiállítási célból enged át a tulajdonos és végül eladásra szánt bizományi áruk. Ezt utóbbiak

azonban a jótékonyág névében megadóztattának, tíz százalékát a bizományi vételárunk le kell adni az egyesületnek. Bemélik, hogy az adományozók, akiknek e hó végéig lehet, szabad, kell adományait bekeldeleik, mint verők nagyszámmal fognak jelentkezni és a kiállítás az előző évek sikeréhez mért és méltó lesz.

— **Éjjeli telefon Nagykanizsán.** A napokban közhírré fogják tenni, hogy a pécsi posta-és távírád-igazgatóság legújabb rendelete szerint október 16-tól kezdve január 15-ig a telefon éjjel 12 óráig is a közönség rendelkezésére áll. Szűkségesnek tartjuk ezt kiemelni abból a szempontból, hogy ez a három hónap csak próbaidő lesz, melynek eredményétől függ azután az, hogy vajon a féjjeli telefon beválik-e nálunk. Mi úgy hisszük, hogy Nagykanizsa már élénk életet él ahhoz, hogy az éjjeli telefonnak nálunk létjogosultsága legyen. Ezért azt hisszük, hogy nem is lesz szükség arra a tanácsra melyet — közérdekből — adunk most a közönségnek aszint, hogy csak használja a telefont minél többször, még ha talán nem is volna rá szüksége. — mert ha a pécsi posta-és távírad-igazgatóság látja, hogy az éjjeli forgalom elég nagy, akkor ezt a rendszert 1913. január 15-ike után is meg fogja honosítani. —

— **Magyar köztársaság.** Nagy Györgynek jelenik meg ily címen folyóirata Hódmezővásárhelyen. A veresfedelt folyóirat minden hó 14-én jelenik meg, hogy így is emlékeztessen arra a 14-ére, mely 1849. áprilisában oly nagy jelentőségű napja volt a magyar szabadságharcnak. A Kossuth-kormány ekkor kiáltotta ki Debrecenben a magyar köztársaságot. A „Magyar Köztársaság” fiatal szerkesztői között szerepel Eueydy Barnabás, a Nagykanizsán is ismeret, Spanyolországot beutazott, volt zalaegerszegi hírlapíró.

— **A fényképész betörője.** Amint a Zalai Közlöny megírta, a nagykanizsai ügyesség táviraltalag imézkedett, hogy Kuzex Lajost, aki Vértus fényképésznel betört, tartóztassák le. E sürgönyre, melyet hgyeshalmi Fischer ügyész a zágrábi rendőrséghez intézett, — mindezeidig nem jött válasz. Ami határozott dokumentum annak a negligenciának, mellyel úgy a horvát bíróságok, mint a horvát közigazgatási hatóságok a magyar ügyekben járnak el. Tudunk perokról, melyeket nem lehet Horvátországban lefolytatni, mert a horvát bíróságok szándékos lassúsággal kezelik a magyar felperesek végrehajtásait; kereskedőkről, kik nem juthatnak pénzükhöz Eszéken, vagy Zágrábban lakó adósaiakkal szemben, mert a horvát ügyvéd, vagy végrehajtó nem jár el a kellő energiával, — tisztelet a kivételnek. De Nagykanizsa kereskedői sok tekintetben érzik azt a fonák helyzetet, hogy a horvát bíróságok szándékos és szándéktalan lustasága lehetetlenül teszi a hitelforgalom megbízható lebonyolítását, ami megbénítja kereskedelmünket. Miúta Horvátország a Kamcsata félszigetnek.

— **A „Zsidó Laci.”** Nagykanizsa ismeretes arról az embertelen, eszf és szivtelen szakosáról, hogy állandóan vannak olyan számulomra méltó szerenészt-lru figurák, akikre valami csúf nevet ragaszt a nevelésint utcaügyerekok pajkossága, és aki szegény, attól egész életében nem tud megszabadulni. A szegény, nem is normális város csúfsja, amerre meg minden lepton-nyomon felhagzik mögötte a gúnyvő, mire okatlan, állati mérég fogja el, szegény tehetetlen dűhében botját emeli a csapui való esibészekre, akikben

semmi emberismeret nincs. Sőt akad még olyan felelő is, aki elég műveletlen ahhoz, hogy ezt a gyakorit, majd mindennapi jelenetet végigmossolyogja, nevesse. Így járt a szegény „Zsidó Laci” is. Tegnap a Magyar-utcaú hangzott fel a guynév. Előntötte a mérég és a csufolódók egyikét, egy inast botjával letbevágta, talán a fejét is betörté. Ezért most a rendőrségen előállították. Az iskolában kellene tanítani, hogy az ilyen csufolódós meonnyire szivtelen, mennyire izlelтелен, mennyire barbár és mennyire pimasz dolog. —

— **Hogy kell címezni a diplomáciához intézett sürgönyöket?** Az „Austung” szó etimológiájáról már megemlékeztünk egyszer. Ausztria és Ungarn szavak kombinációjuk ez a korosszlománya. A belügyminiszter most körr-endeletben értesíti Zalamegyét, hogy az Austung szó használatsság sürgöny-címül. Nehol azonban „Kontustung”, vagy „Austung Kinghts London” cím használándó, a pápához intézett sürgönyök pedig „Palvenozia” címre intézendők.

— **Légrádon nincs községi orvos.** Orvosok pályázhatnak. Úres a községi orrosi állás Légrádon. A fizetés, mi ezen állással jár természetben lakáson, kerten és mellékéseken kívül évi kétezernyolekszáz korona. Ezért ingyen kell a halottkémlést, teljesíteni, a szegény betegeket gyógykezelní, iskolás gyermekeknek a bironyitványt kiállítani. A választás Légrádon 24-én lesz.

— **Tárgyalás a cserfői gyilkos ügyében.** — A Zalai Közlöny leírta annak idején azt a gyilkosságot, melynek áldozata Milti János szolga lett a cserfői erdőben. A nyomozás és vizsgálat már annyira előre haladt, hogy kétségtelen a letartóztatott Szántó József bűnössége. — Tárgyalás novemberben lesz. Az ügyesség halált okozó súlyos testi sértés vétségért emel vádat.

— **Dörmögő Dömötör ur a Királyhágón** tútra utazik, elbuszosa fiatal feleségétől, többi házi-építől, dolga van, újabb kalandokká kell mennie. Ez most Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapjának, a Jó Pajtás-nak a legújabb szenzációja. Másik szenzációja Nagy Endre meséinek sorozata, melyek Prutyi me-éi címmel bájosan rajzolják a pesti gyermeket. Rodnyánszky Gyula is folytatja kis ködmön című verses meséjét, Mesemondó bácsi meséje, Kalivoda Kata pompás rajza, s aki krónika rovat közleményei a habóruól, Zsiga bácsi kedves mókája, Szemere György folytatja nagysikerű regényét, A rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negydedévre 2 konona 50 fillár, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillár. Előfizetéseket elfogad és mutavány-számokat kold a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A Zalai Közlöny

szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér i szám alatt van

Nyersen való
évesre
páraflan.

VELMA SUCHARD

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirda-állomás.

Új gyógyszállóda villanyvilágítással, hirtelvényes radioactív tartalmú kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árusarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. sz. (Bérmocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövözet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. — Stülzerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az árusarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Kánizsa István

Kiadója:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lőr 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

SZEMLE.

A „Zalai Közlöny” egyik pesti levele megemlékezett arról, hogy Kövessy Albert volt nagykanizsai színházigazgató Budapestben átvette a Bárdsz Artúr és Bóvász Béla alapította Uj Szinpadot a Damjanich-utcában.

Akkor mi, akik ismerni véljük a budapesti közönség művelését és alkotókészségét a tiszta irodalomért, aggódva jóslottuk meg, hogy bajosan fog a próbálkozó direktornak sikerülni nemes ambíciója terve, hogy tiszta irodalmat adjon és emellett — ne feleessen meg. Sajnos, Pestnek még spektákulum és tingli-tangli kell és ideigszámulom, ha mindjárt izlés és erkölcs ellenében is, sőt így még jobb. Ugy látszik a volt nagykanizsai direktor mindjárt a második előadása után rájött arra a tapasztalatra, hogy irodalom és szület egymással divergens irányban haladó utírányok, melyek közül csak egyiket lehet járni becsülettel. Ki szólja meg, ha az utóbbit választja? Aude a programm — programm. Ezért kénytelen volt Schnitzler darabjával takarózni és — a nyomtatott sor fölött elbir, mint a szinpad — irodalmi cégér alatt pornográfikus bort árulni.

— Nincs iskola. Kulturkép Zalamegyéből Góelsőrl már megirtok, mily botránnyal állapotok vannak az iskolázás terén. Most arról veszünk hírt, hogy Szentkozmadombján megvették a Kvaszay-féle urasági lakást iskola céljára, mely állami iskola. A miniszter kivezette ide Németh József okleveles tanítót. Németh megnevezte az iskolát s nem foglalta el állását. Ez történt szeptember 1-én. Az iskola felszerelve áll. Tanító nincs. Eddig a gyermekek Zalaúrnokra jártak iskolába. Most sehoiva sem járnak.

Jegyzetek.

Eltemették már Takács Sándort, a magyar aviatika első vértanúját és a többi bátor kísérletező vissza nem dőbbenve folytatja ikérszói munkáját, a levegő meghódítását.

A merész légi utasok egyik legkíválóbbja, Zsemle Elemér járt most vasárnap nálunk. Ő is, mint a többi, folytatja nehéz munkáját, amikor két ellenséges elemmel kell megbirkózni, a levegővel — ez a könnyebbik része a dolognak — és a közönség közönyével. A magyar nemzet híres arról, hogy totemai szépen tud. Ezt megmutatta most is, mikor szegény Takács Sándort földelték el. De az életet nem segíti. Azok csak hadd kitérődjenek, hadd verekedjenek.

Kint Nagykanizsa szállóhelyein és a Balatonparton már sztrételtok. Leszedik a szőlőt, amelyik nem olyan édes, mint amilyen savanyu. De hát meg kell lenni a sztrétnek, mert azt mondják, itt van már az ősz, csak nem vettük észre a hetekig tartó eső miatt. Aztán meg üres már a fészek is az

Zalai községek.

Nagykanizsa, okt. 21.

(Sz. V.) Magyarország szociális bajainak, elmaradott kulturájának, gazdasági vergődésének a gyökere tagadhatatlanul a faluk szűz talajában terpszkedik. A fényes, csillogó városok után, mintha mind megannyi sötét pont volna az a sok kis magyar falu. Melyeknek hivatása lenne, hogy eleven vért, ériutletlen őst erőt, anyagi és szellemi kincseket vigyenek a városokba, a kulturának, a tanulmányoknak e nagy erkölcsi garatjaiba. Izzó, forró munkával kellene itt megtermelni a nyers anyagot a gyémántokat, melyekből a városokban csillogó briliántokat csiszolnak.

Hogy mindez nem így van, ez a legnagyobb bűne a mi magyar társadalmunknak. A falut, az ő naiv népét, talán csak a népszínművekből vagy egy pár jól vagy rosszul sikerült novellából ismerjük. Egyébként hátrözongva gondolunk a kulturátlan falusi életre, arra a sötét elmaradottságra, mely ott kísért csak pár kilométernyire minden várostól. Két tényezője van itt csak a kulturának. A gyertya, meg a pap. De egyiknek sincs a kezében az a fegyver, melynek segítségével sikert várhatna az elmaradottság, a sötétség elleni küzdelmében.

A falusi nép bajait orvosolni emines állami érdek volna. A fáradt, elkésereedett,

beteg vér helyett piros-pozsgás, egészséges vért kellene átszűrni a nemzet ütéréibe, olyan anyaggal kellene fűteni nemzeti törekvéseink kohóját, mely elérte a legmagasabb kalóriát.

Sokat hangoztatják, hogy a nép öldöklő bajokkal küzködik. E gyilkos kórok között szerepel az alkohol, az uzsora, a megrögzött tudatlanság, a modern haladás iránti ádáz ellenszenv, a közigazgatás túlterheltsége, meg az adó, az az átkozott adó, mely még mindig kevés ahhoz, hogy várakat építsünk belőle magyarságunk, jólétünk, közbiztonságunk, kulturánk védelmére és fejlesztésére.

Zalamegyében számos község van, ahol nincs községi orvos, nincs rendes iskola, (csak multkoriban emlékezett meg a Zalai Közlöny a gelsei iskola tarthatatlan állapotáról) nem csoda, hogy a nép primitív lelki és értelmi felvilágosodottság és értelemi fejlettség azok a fegyverek, melyekkel a nemzet gyökerén, a népen, rágódó kórt gyökeresen orvosolni lehet.

Megye — Város.

(*) Nagykanizsa legtöbb adót fizető polgárai. A városházán most állították össze Nagykanizsa legtöbb adót fizető polgárait. Az összeállítás fáradságos munkája több hetet vett igénybe. Felkeresünk információt végélt Horváth István, városi adóellenőrt, aki lapunk számára volt szives teljes össze-

eresz alatt, esiesergő lakói elköltöztek melegebb vidékre.

Még tél is lesz az idén! Arról jut eszünkbe ez, hogy az utcasarkon árulják már a jó meleg gesztenyét. Pirosszínű sült-kocsija mellett ott topog a gesztenyés néni egész nap és bizony sürün akad neki dolga, mert újság még a gesztenye. Majd minden pillanatban megáll valaki előtte, hogy vásároljon a kedvelt teli esmegéből. Igaz ugyan, hogy hirehamva sincs még a télnek a kanizsai utcákon hiszzen még ősz nap is alig süttött, de azért jól esik már a gesztenye.

Mikor az utcasarkon gesztenyét kaphatunk már estünkint, hogy ne érezzük egy a hűvöséget, örömmel iszunk meg egy-egy csésze teát. Mert itt vannak már azok a bizalmas, hosszú esték, amikor fűtött szobában, lámpafényél, miútha jobban megnyílnának az emberek szívei.

A rendőrség is megkapta már új helyiségét. Szégyen volt tényleg az épülethelyiség, melyben

eddig tartózkodott Nagykanizsa reprezentatív feladatokra is kötelezett rendőrsége. Sötét, komor helyiségek nyirkos fal, rossz szék szobák, igazán éppen ideje volt a hurokolodásnak. Azt hisszük, szivből örülnek is neki a rendőrkapitány és tiszturak, de azért egy helyiség a rendőrségi hivatalok közül mely a régi sötét, komor maradt. Mit tetszik gondolni, melyik? A rendőrségi börtön.

A tánciskolában újra felelevenednek a régi emlékek. Felhangzik a cigányzene és párok korigenek jobbra-balra, ugyminat hajdanán. A „Frida kisasszony” kibiől azóta már Adorjáné nagyságos asszonyom lett, még mindig olyan agyforma bájosággal és határozottsággal követeli meg tanítványaitól az első, második, harmadik és negyedik tánclépéneket, elsajátítását és a szenációk is a régi maradtak, melyek a gimnázista utakra és a polgáriasszisztentnyokra várakoznak. A zongora is a régi útemre szól, a csillárok is a régi lánngal égnek, csak a krónikás lett öregebb és más.

állítást készíteni a virilistákról. Ennek alapján közöljük ezt a meglehetősen hosszú névsort a hitel-szen megállapított adókkal egyetemben és azt hisszük a sok név és szám dacára sem lesz unalmas az olvasóinknak, mert mindennél jobban világítja meg városunk vagyoni viszonyait és azt, hogy ki mennyi adót fizet. A névsor a következő:

Herceg Bathány Stratmann Ödön évi rdó közl 25 ezer korona.

Báró Gutmann Aladár évi adó kétszer 9 ezer korona.

Délisai takarékpénztár r. t. évi adó 6 ezer k. Zorkowitz Lajos adózik hat és öt ezer kor. közt. Báró Gutmann Vilmos, Ödön és László, Déli vasut r.-lárs. adójk 5 és 4 ezer korona közt.

Nagykanizsai takarékpénztár r. t., Izraelita hitközség, Dr. Bentik Ferenc, Stern Sándor adózik 4 és 3 ezer korona közt.

Babóchay György, Dr. Hoch Oszkár, Dr. Schwarz Adolf, Ungar Ullmann Elek, Rapoch Gyula, Blau Lajos, Ujnepi Elek Lipót, Dr. Kreisler József, Tóth István adózik 3 és 2 ezer korona közt.

Dr. Szabó Zsigmond, Heltai József, Závody Albin, ösv. Szeidmann Samundé, Pollák József, Weiser József, Grünth Alfréd, Dr. Goda Lipót, Deák Péter, Dr. Szigethy Károly, Bognerudier József, Weiss Tivadar, Ledovszky Ernő, Dr. Fábian Zsigmond, Görögkeleti hitközség, Sonnevend Vilma, Kiss Ernő, Ármuth Nánán, Bethelheim Richárd, Dr. Pihál Viktor, Löwy Adolf, Strém Vilmos, Strém Tivadar, Dr. Szekeres József, Grünth Henrik, Pongor Henrik, Szommer Ignác, Ösv. Dobrovits Dömötör, Ösv. Szukits Náudorné, Haas Vilmos, Sartory Oszkár, Reich Samu, Szabélli Gyula, Ösv. Szommer Sándor, Csillag Jenő, Bethelheim Győző, Samu József, Milényi Sándor, Belus Lajos adózik kétszer és ezer korona közt.

Weisz Bódog, Ösv. Simon Zsigmondné, Leitner József, Dr. Löke Emil, Bun Samu, Pesti magyar kereskedelmi bank r. t., Ösv. Vagner Károlyné, Ebenpanger Leó, Leitner Ödön, Löwy Arnold, Hlalkó János, Schwarz Gusztáv, Schwarz Ottó, Reichenfeld Gyula, Kó József, Ujnepi Elek Ernő, Nagykanizsai Kaszinó, Mihályi István adózik 1000 és 800 korona közt.

Weisz Adolf, Löwenfeld Jacobim, Acél Pál, Sanvábér József, Erdőssy Bálint, Dr. Ritce József, Rothschild Samu, Ösv. Rosenfeld Adolfné, Vida Lajos, Szattler Mór, Ujnepi Elek Géza, Goldmann Ignác, Waligurszky Antal, Király serfőzde r. t., Grá Simon, Ösv. Einsinger Henrikné, Guth Arnold, Ösv. Berényi Elekné, Dr. Villányi Henrik, Dr. Ráz Kálmán, Josifovics Milivoj, Ösv. Pflanzner Gábor, Dr. Domján Lajos, Bölcsföldy János, Dr. Ferency György, Maschanzer Ignác, Dr. Ollop Mór, Melcer Jakab adózik 800 és 600 k. közt.

Székes Pál, Polgári Egytel, Somogyi Zsigmond, Gróf Hugonny Béla, Dr. Rothschild Samu, Ferenc Gyula, Ösv. Gross Józsefné, Petrics Ferenc, Singer József, Réceai Samu, Vecsey Zsigmond, Dr. Tamás János, Babits József, Dr. Fried Ödön, Patér Mihály, Grünfeld Miksa adózik 800 és 600 k. közt.

Meghíusult repülés.

Betiltották a felszállást.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, okt. 21.

Azok, akik tegnap délután kisergettek a katonai gyakorlóterre, hogy Zsemle Elemér és több más fővárosi ismert nevű pilóta felszállását végignézzék: kellemtelenné csaldódtak. Több ezerre ment a közönség száma, köztök nagy számmal voltak vidé-

kiek is, akik Alsóendváról, Csáktornáról, Zalaegerszről és Zalaamegy legtovább pontjáról direkt azért jöttek tegnap Kanizsára, hogy a repülést végignézzék, a repülésből azonban nem lett semmi és Nagykanizsa ismét nem sikerült a felszállás még pedig a következő körülményeknél fogva.

Zsemle Elemér fővárosi aviatikus már napokkal ezelőtt plakátrozta, hogy ő és Tarján, Novák és Minár fővárosi, rákosi pilóták vasárnap délután felszállnak a katonasérten. Zsemle le is hozatta már saját konstrukciójú repülőgépet, melyen Novák Károly pilóta, aki nálunk is repülni akart, már több sikerült felszállást végzett. Novák különben már a Szent-István díjat is megnyerte Zsemle gépén.

Deák Péter rendőrfőkapitány a repüléshez az engedélyt csak úgy volt hajlandó megadni, ha az aviatikusok előbb próbarepülést mutatnak be. A próbarepülés idejére szombat délutánban állapodtak meg. A rendőrség akkor megjelent a katonasérten, de a gép körül dolgozó pilóták sajnálatul voltak kénytelenek a batóságunk jelenlétére, hogy szállítás közben egy kisebb jelentőségű csőrepedés történt a gépen, melynek kijavítása néhány órát vesz igénybe. Ennekfogva a repülést szombat délután nem tudják megtartani, hanem vasárnap délelőtt meg fogják mutatni a próba felszállást.

A vasárnap délelőtre tervezett próbára azonban a rendőrség nem ment el, hanem ehelyett egy végzési kézbesítettek Zsemle aviatikusnak, melyben arról értesítette a rendőrség, hogy a tervezett felszállást nem engedélyezik, mert a próbarepülés idejékor a gép használható nem volt, a vasárnap délelőtti próbafelszállás pedig oly későn történne, hogy nem volna a rendőrségnek elég ideje a szükséges órá intézkedéseket megtenni.

A szegény aviatikusok, akik között Svachulya, a híres konstruktőr és Dobos István pilóta is voltak, kétségbeestek. Nagy költségekre verték ugyanis magukat. Előbb kellett volna természetesen a próbafelszállásról gondoskodni, de esztörtökön mindnyájan Pestre utaztak, hogy részt vegyenek Takács Sándornak a lezuhant magyar pilótának temetésén.

Sztrigonyoztak az alsókanizsai Zalaegerszre, mire az alsókanizsai felkerle az iratokat. Ennekfogva Nagykanizsának, de az egész vidéknek is lázas érdeklődéssel várt repülönapja ismét történt mondott.

Football mérkőzés.

B. S. C. — I. K. S. E.

3:2 (1:1)

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, okt. 21.

Minden játéknak megvan a maga becsülete. Kártyában megvan a kártya becsülete, tőzsdéjatekban a tőzsdébecsület, kell, hogy a footballban is meg legyen a footballbecsület. A footballbecsület pedig azt kívánja, hogy neesszjak be a közönséget. Ilyen becsapásnak minősülök mi azt, ha pl. azt hirdetik, hogy a Barcsi Sport Club mérkőzés és játéknak a B. S. C. színeiben idegen játékosok, akiknek annyit köztük mindössze Barc-hoz, hogy arra ment keresztül a vonatuk mikor Kanizsára jöttek.

Tudomásunk van arról, hogy a pécsi P. A. C. egyik kitűnő játékos játszott a B. S. C.-ben és még többben is. Igaz, hogy barátságos mérkőzés volt a tegnapi, de az ilyenek a közönség misztifikációját és ellenkezik a jóhiszeműséggel.

Maga a meccs is melyet tegnap végig kellett nézünk, a legcsúnyább durvaságot láncolata volt. Csak a bíró erélye akadályozta meg, hogy a barcsiak részéről elég elhajljon a játék. Azt hiszik talán, hogy biktavindul a footballjáték? Vagy talán az elmaradt repülésért akartak kárpótolni, mikor úgy dolgoztak, hogy egymásután repültek ellenfeleik?

A mérkőzés a következőképp folyt le:

Az első félidőben változó játék folyt. Majd a kanizsai csapat szorongatja a barcsi csapat, majd a barcsiak a kanizsaiat. A B. S. C. főlánye hamar kiűnt, több ízben csak a kapufélféla menti a gólt. A barcsi center lövi a kanizsaiak első gólját. Erre a barcsi csapat támadási megokosorodónak és a kanizsaiak — elég nem szép! foultoznak, mire a bíró büntető szabadrúgást ítéi meg.

Különösen a center: Jóna jobbmás Jóna voltak jók, ők játszottak talán a legfinomabban is. Jó volt Kelemen is, de durván játszott, mért a bíró öt percre fel is fogsgettette. A kanizsai csapatban Schlesinger volt a legjobb, kinek védeése nélkül az eredmény egész másoként ötöt volna ki. Jó volt Péter és Hirschler is. Végre a 35-k percében a B. S. C. kigyengült s a labda Rajki védéséből gólbá repül. Ekkor a barcsiak több győnyört lerohanást csináltak, miket az I. K. S. E. többször korralment. A kapu felett repül el a labda. Félidő: 1:1.

A második félidő 17-k percében rugja Jón a barcsiak vezető gólját. Rajki több győnyört védést produkált, de szerencsétlen is van, mert a labda sokszor közvetlenül a kapu felett repül el. A 43-k percében Jón még egy gólt biztosít a barcsiaknak, majd Tóth egy tizenegyesből mehetetlenül gólt rug a barcsi kapuba. Eredmény: 3:2 a B. S. C. javára. A bíró Schreiber volt, ki igazságosan és erőlyesen vezette a mérkőzést.

A meccset mintegy kétszer ember nézte végig.

HIREK.

— Az izraelita jótékony nőegylet kiállítása. Amint a Zalai Közlöny már multikori számában megírta november 9-én és 10-én szombat és vasárnapj napon a Kaszinó helyiségében virág-, fűz- és gyümölcskiállítás lesz. Az izraelita nőegylet e humánus célt szolgáló kiállítása iránt máris a legmesszebb ment érdeklődés mutatkozik. Mint multikori számunkban megírtuk, a kiállított tárgyak részben ajándékok, részben használatba, részben bizományba adott árak lesznek. Eddig a zalabéri, kuraszvai uradalom kildött tömredék virágot, vadat, halat s mi jó falat, a vocsini vegyigár a legfinomabb szilviumot, amit csak el lehet képzelni, anaszt és másféle finom gyümölcsöket, hasonlóképpen a belistváji uradalom is. Orahoviciáról elkildik a kiállításra az orahovicsai híres vízfórási miniatúrját, Bozenből a legfinomabb kalvill, rozmanin, és másféle almák jöttek, finom borok, a cukrászat remekei, az őszes nagykanizsai számtottó cukrákos, borkereskedők, és virágúrosok egyaránt valókedve állítják ki a pomologia és kertészeti remekeit, úgy hogy a kiállítás a legfényesebbnek ígérkezik, és pedig nemcsak szemnek, hanem — és ez is ér valamit — színeknek is. Ehhez tessék még venni, hogy a kiállítás végén cigányzene szólal meg a terem egyik sarkából, mire félvezik a stékket és asztalokat és aki fiatal és akar annak táncolni muszáj. És ki nem fiatal és akar, mikor táncolni fog? Ami a belsődíjat illeti, valószínűleg egy korona lesz az első este és ötven fillér a második este. Aki a 25 vacsorán is részt akar venni, jelentése előre illetékes helyen, hogy helyet biztosítsanak számára, nehogy felkoppják az álla, mi egyébként nem is lehetséges, annyit lesz az onni-nemi való. —

— Iskolaszantórium a tengerparton. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület a magyar tengerpartu Kirkenviden iskolaszantóriumot és üdülőtárat létesített, amelyben oly fertőző betegség egyáltalán nem szenvedő, gyöngyökös, lábadozó, gyöngyfejlődésű leány és fin tanulóknak nyarunk csekély díjért kitűnő ellátást és leggodosabb felügyeletet, akik tisztán a klíma és a tenger állandó hosszabb használatba által teljesen visszanyerik egészségüket és megmennek az élet számára. Az üdülőtárat onnifogva állandóan nyitva tartatik a növendékek végül tanulmányait az a D. M. K. E. iskolaszantóriumnál és az év végén a szomszédos fümei áll.

iskolában tesznek vizsgálatot. Nyáron minden hely be van töltve az üdülőházban annyira, hogy a D. M. K. E. gyönyörű két emeletes épületében tanárok felügyelete alatt a leányok nyerne elhelyezést, a fiúk számára pedig mindig külön villát kénytelen bérlni a kulturregisztráció. Télien azonban anyai hely van a D. M. K. E.-ben, hogy minden év szeptember havától június haváig üdül felöltöttek és családtagok is felvessz a D. M. K. E. csekély díjért gyönyörű szobákba és kitűnő ellátást ad. Az iskolaszanasztoriumban és üdülőházban való felvételről a D. M. K. E. főtitkár hivatalában (Budapest. István-ut. 81.) lehet bármikor fordulni.

Mikor nyílik meg a Népkönyv?
Sok ébes ember várja már, hogy megnyíljen a nagykanizsai Népkönyv, mely egyik legműveltségesebb példányára Nagykanizsának. Nem tudom, látta-e valaki miféle könyv van pl. Budapesten a népkönyv. A tányérok piszkos dögökből, a poharak szennel abból vannak és minden le van láncolva a szög nem terített asztalhoz. Az étel amit Budapesten adnak, kutyának se való. Levest adnak, mely melógvíznel nem egyéb és húst, melyet félórát rágnak a "vendégek" s lenyelni nem tudnak "Az obád nom éri meg azt a hatost, melyet érte kell fizetni. Ebbes képest a nagykanizsai népkönyv egy lukullusi lakoma és az a tisztaság, ami uralkodik. — Ami őszinte véleményünk szerint, — kinesseték ér. Hogy mikor fog megnyílni a népkönyv, azt egy előzetes gyűlés állapítja meg. Valószínűleg az idén is, mint minden évben Erzsébet napon, nov. 19-én fog megnyílni.

Képkiallítás és képvásár. Pár napja a kereskedő ifjak Kaszinó épületbeli helyiségében egy képkiallítás nyílt meg, melyet több budapesti műkésze rendez. A kiállítás, mely — és ezt szokásának tartjuk kiemelni — képvásár is egyúttal s mint ilyen díjtalanul áll mindenkinek szabad megtekintésére, — szép képek kerülnek a közönség szeme elé. A legértékesebb darabja a kiállításnak egy Margitay és több Neogrady festmény, de mi a legjobbnak tartjuk Szász Lajosnak két pompás falusi képet, mely Fényes Adolfa emlékeztető fényfoltjaival és élő levegő és napfényével elsőrangúknak mondható. Van kép Peszty Árpádtól is és a közönség jól teszi, ha a képszűkeletét ezen a vásáron szerzi be. A vásár egyébként még két három napig nyitva marad és a képek ára Kanizsához mérten arányosan le van állítva.

Afikába eladott leányok. Zala- és Somogy megyékből naponta tünnek el titkoszatos módon fiatal leányok A hatóságok már régóta nyomoztak ebben az ügyben, azonban hiába. Néhány nappal ezelőtt véletlenül megoldódott a rejtély és a határrendőrség rájött a rejtélyes eltűnések nyomára. Letartóztatták Csajda Lajos esztergomi lakost, aki üzletszerűen foglalkozott hadköteles leányokkal Amerikába való szállítással, akiknek három-négyezret koronáért utlevelet is szerzett. Csajda ezenkívül öszekötöttesben volt Krahlin Arkin afrikai kereskedővel, akinek rendszeresen szállított fiatal somogyi és zalai leányokat akikért rendszerint 4—500 koronát kapott. Csajda lakása házkutatást tartottak, ahol egy levelet találtak amelyben Krahlin Arkin sürögösen kér három feketé-hajn és feketeszemű leányt, akikért fejünkül ezer koronát ígér.

Szakvizsga. A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban november hó 3. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kerénynek a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendőek Deak-tér 8.

Egy leány öngyilkossága. Zágrábiól írják: A szívai halászok a minapiban formás kis női lábbelire akadtak Zágráb mellett, a szívai hid közelében. A cipőben szarkalás betűkből összerót írás is volt, amelyből az tűnt ki, hogy az öngyilkos leány azért vált meg bús életétől, mivel anyai öröme elő nézett s mivel kedvese elhagyta hűtlentül. A halászok csakhamar csónakra ültek s keresni kezdték a hid környékén mindenütt a leány holttestét. De csak nem bukkantak rá. A véletlen azonban itt is világot derített a homályban. Az egyik ott cirkáló rendőrnök észbe jutott, hogy a mult heten öngyilkos lett Iliás Fáni, akinek egyik cipője elveszett. A rendőr helyes nyomot járt következtetésével. Kintn ugyanis hogy a most talált cipőből csakugyan a boldogtalan Iliás Fáni hagyományosa volt. Akit a megterhelte szíve kergette... halálba.

Ellopták a tyukjait. Benkő Ferencné a Rákóczy-utcában lakik. Mint minden jóvaló gazda asszonnyak — város külső részében — neki is volt egy pár tyukja, akik szorgalmasan rakták neki a tojást, ami maupásig annyira rájött a kanizsai piacra. Úgy látszik, hogy valaki szintén rájött arra, hogy a tojás módfelett drága, ha venni kell és ellopta multkor éjjel Benkő Ferencné mindkét tyukját. Benkő Ferencné szomoruan tett panaszt a rendőrségen, ahol most megindították a nyomozást az iránt, hogy ki az a titkoszatos valaki, aki ha rántottára éhezik meg, a szomszéd tyukjait lopja el.

Közgazdasági hírek. Zalaegerszegről jelentik: A szűret egykettőre megtörtént e hónap 7-én és 8-án. Minden szőlős gazda panaszol, hogy kevés lett. A fogyasztó közönség pedig azért panaszol, hogy savanyu bor lesz. — A sok esőben nagyrésze elrohad a szőlőnek. A szőlős gazdáknak azonban kevesebb okuk van a panaszra, mert ők a kevésért is, s a savanyuért is elég pénzt kapnak mert az idén a legbitványabb s a legolcsóbb mustnak is 50—52 fillér az ára. — Legkevesebb sorosa van a fogyasztó közönségnek.

Megölte a feleségét. Gyilkosság történt Násrádfán tegnapelőtt. Egred Károly a feleségét szővita közben lihetőlég szerelem felbűben megölte. Értesülésünk szerint Egyed vad, brutális ember volt, aki a feleségét verte s az asszonynak homózanýát mintegy huszezer koronát elprédálta s a miast is civódásban voltak.

Egy nyúl. Tegnap délután, mikor a kétezerényi tőmeg, mely a reptelésre jött, várta hogy megkezdődjék a futballmeccs, hirtelen egy nyúl futott ki a egy kukoricásból a futball pályára. Jobbra-balra iramodott a szegény nyúl, mely vesztőre jött a versenyre, de mindenütt csak emberekre bukkant, kik el akarták fogni. Végre egy csomó gyerek fogta el a közönség hangos gaudiumára, mire a rendőrség elkobozta a nyuszt, — miuthogy jegy nélkül jött a versenyre.

Öngyilkosság. F. hó 19-én reggel 8 óra tájban tragikusán vetett végét életének Valdingor Jánosné. Pillanattal elmozdított egy betérválva a tükör előtt több helyen elmeszette nyakát s pár percnyit kiülődés után meghalt. —

Sztrájk. Tizennyolc magyar szabó-szegéd tegnap sztrájkba lépett, hogy magasabb bért érjenek el. —

Bicskázás. Kuszmér László Jámor József kiskánizsai lakost tegnap éjjel Kiskánizsán egy keresmai veszekedés miatt megtámadta és kilencszer megszurta Jámorba a közörlőházba szállították.

Vasárnapi Újság. október 20-iki számnak legnagyobb részét a balkáni háborura vonatkozó szenzációk képek adják, melyek egy mozgó-fénykép hűségével mutatják be a háborus készülődéseket. A cikket a képekhez egy Szófiában tartózkodó magyar hírlapíró írta. A többi képek bemutatják Takács Sándor aviatikus halálát. Roald Admuntent. Pest régi bástyáinak maradványait, a ruszkozabányai márványbányát, az Éva, Lehar Ferenc operettje előadását a Király Színházban, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szende-Dárdy Olga regénye, Lengyel Géza novellája, Kárpáti Aurél versa. Barrio angol regénye, stb. Egyéb cözemények: Evva Lajos araképe, Kossuth Ferenc cögledni beszámolója, a Szent János kórházi új Wodaner-szobora s a rendes betörvayotok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedeve öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve né két korona 40 fillér.

Megjelent A Kultura Almanach, az 1913-ik évre, gyönyörű kiállításban, számos műmelléklettel tartalmazva, magas nívón álló szövegrészal. A díszes könyvből vissamaradt néhány példány s ezeket szétosztjuk a Kultura azon új előfizetői között, kik lapunkra legalább is egy fél évre előfizetnek. Kik egy egész évre előfizetnek, a Kultura Almanachon kívül díjtalanul megkapják a Kultura 1912. okt. 1-től. 1913. jan. 1-ig megjelenő összes példányokat is. A Kultura előfizetési ára: egész évre 20. K., fél évre 10. K.,

Szerkesztői üzenetek.

Mezarithm. Helyben. A beklódott veraról látszik, hogy igaz ézés szöveg. Maga a vers azonban teljesen a régi, régén kitaposott örvényeken halad és bizony — hogy őszinték legyünk — nem egyszer primitív és közöcs. Azonban a nagy közönségnek legnagyobb részben ez az izlése és az ilyen szerelmes vers az olvasóknál igaz tetszésre talál. Azért ha legközelebb elfogadhatóbb tud produkálni ebben a zsánorban, azt közzéni fogjuk. Csak tessék lehetőleg kerülni a banális képeket, mint „a felhő, mely a kék égbe borul”, a „kedves, aki mással éli világot”. Bizza magát egészen az érzelmeire, a versírásnak az a legelőmbb szabálya, mely sohasem csajja meg az író.

Érdeklődő. Helyben. A kérdőzett betegségről nem adhatunk felvilágosítást. Tessék egy orvoshoz fordulni.

**HIRDESSZEN A
„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN**

Nyersen valój
évesre
páratlan.

VELMA SUCHARD

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős élvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Kénes
gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és táviráda-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hirneves radioctív
tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák
makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja a ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és
kárptosok dolgoznak.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Ngyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladv. szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-ter 1.
Telefon: 192. — Hirdetések díjazásán szerint.

SZEMLE.

Hallgatagon fekszik a csillagos ég alatt, egy utca. Kint a régi gimnáziumtól kezdődik és mezeo nyulik talán egészen pártatlan Nagykanizsán. Arról ugyanis lehet beszélni, hogy a többi utcáink milyen szűkek. Ugyan az első pillanatra elég tágosoknak, szellőseknek s a két oldalt álló házak elég világosoknak látszanak, a dolog azonban úgy áll, hogy az a szélesség csak relativitás. Ha eljön — és reméljük, hogy eljön — az az idő, amikor az utcákat és utcákat két oldalról három és négyemeletes házak fogják szegélyezni két felé, a kanizsai utcák szűkebbek lesznek, mint akár a pesti Ó-utca, akár a Szerecsen-utca. Akkor jut az ember eszébe ez, amikor a Csengery-utcában épülő új házakat nézi. Ha képzeletben az ember meghosszabbítja az egyemeletes házakat négyemeletesé, rájön arra, hogy az utak tervezésénél sajnálatos félénkséggel jártak el annak idején, mert ha kétszer oly szélesre veszik is az utcákat, valamikor szűkebbek fognak bizonyulni. De a Telek-ut kivétel lesz. Ez a legszélesebb utcánk. Akárhogy építik is valamikor a házakat az ég felé, az bizonyos, hogy oly sűrű képeket, mint a pesti mellékutak, melyeknek elsőemeletét lakásaiban növevényekkel — márciusig egész nap ég a villany, a Telek-ut sohasem fog nyújtani.

S z i v.

Irta: KÁDÁR ENDRE

I.

(Nyári éjtel és az az óra már, amikor szép és fiatal uriaszonyok nem igen szoktak egyedül járni. És a gondolat zavarja a férfit is. A nő, aki előtte balad, szép és fiatal: a ruhája töltötte egyszerű. Az arca felül, inkább bájos és kaecér, szomorkás, ápolat arc; a férfi megállapodik abban, hogy színésznőnek kell lennie. Jó hosszan tart a szívet izgató játék: ha a nő megáll, a férfi is megtorpan; végre, már a liget közelében bátorságot vesz és megszólítja.)

A férfi: Jó estét!

A nő: (bizonytalanul int és valamit szól).

(Hallgatnak).

A férfi (a gyerekek zavarodott bátorságával):
Erre?

A nő: Igen . . .

A férfi: A ligetbe?

A nő: Nem (később; bizalmasan) Nem . . .

A férfi: Oly gyönyörű éjtel . . .

A nő (reánéz, melegan): Igen . . .

A férfi: Hígyje el: csak éjtel érdemes élni?!
A nő: (hallgat).

A férfi (örül, hogy témát talál): Én minden éjjelnek fenn vagyok . . .

A nő: És mit csinál? — Újságíró?

Aviatikusok Nagykanizsán.

Nagykanizsa, okt. 24.

Ki ruházta fel a mezők lilomát? Ki viseli gondját az égi madárnak? Igy dalolta a költő ezeltől mintegy félszáz évvel és Nagykanizsán még mindig ehhez a vallásos megnyugváshoz tartják magukat az emberek, a hatóságok. Él még a jó Isten! Bizzuk reá az aviatika árva ügyét. De hogy az aviatikusok megélhetését valamely uton-módon lehetővé tegyük, arról sem nálunk, sem Magyarországon, sem sehol a vidéken nem gondoskodik senki. Sőt!

Nem tagadhatja senkisé, hogy Nagykanizsa rendőrfőkapitányának formailag igazga van. Ő kitézte a próbarepülésre az időt. A próbarepülés ideje szombat délután öt óra. Ha a repülés ekkor sikerül, a másnapai felszállás engedélyeztetik. Ha nem, nem lesz felszállás. A gépben hiba történt, holnap felszállunk, mert este hétre már kijavítjuk, mondották az aviatikusok. A rendőrség tartja magát az írott betűhöz, másnap már nem hajlandó a próbarepülésen megjelenni. Ehhez joga van, az kétségtelen.

Hanem hátra van még a méltányosság kérdése. A méltányosság előzékenységét, az előzékenység pedig éppen nem azt a ridég modort kívánja meg, mellyel a hatóság az aviatikusok ügyét tárgyalta.

Itt, ebben az esetben, mikor az aviatikának Magyarországon igazán árva ügyéről volt szó, a rendőrségnek méltányosabban kellett volna eljárnia és akárhogyyan is, valahogy lehetővé tenni, hogy a felszállás megtörténhessen. Ha hivatalos elfoglaltsága miatt a rendőrfőkapitány nem ért esetleg reá, helyettesítet küldhetett volna maga helyett. El kellett, el lehetett volna tekinteni ebben az esetben a szombati próba nem sikerültétől és az intézkedéseket, melyek szükségesek, a keltehető gyorsabban is eszközölni.

Mert a vasárnapi repülőnap osódjének káros következményei lesznek azokra a repülő napokra, melyek most következnek. Az bizonyos, hogy az a sok ember, akik Csáktornayról, Alsólendváról, Zalaegerszegről, Keszthelyről direkt a vasárnapi repülőnapra sereglettek össze, nem fog ismét eljönni, ha egy újabb repülőnapot hirdetnek, miután

A nő (aláutasan felvén reá).

A férfi: Merre?

A nő (reánéz: kérdve, magyarázva, mindent elmondva): Én . . .

A férfi (csalódottan): Nos, merre?

A nő: (erőtlenül) Ha akar: elmehet. Én csak ugyan nem vagyok olyan, mint amilyennek gondol. A szégyensé, a szégyensélesség . . . Hígyje el, nincs egy óram, amelyben ne sírnék . . .

A férfi (az asszony arcába néz; tetszik neki; karjába karol és elfeledkezni mindenről, megbocsát a nőnek, kicsit szánja is, megcsókolja s míg az utat, azon igyekszik, hogy a szívéhez beszéljen):
Mit, sirni?! Hát van magának oka sirni? — A kegyér a fő. Hát jobb volna padját elrolni, egy suszter, vagy egy nyomorék dijnok mellett? Jobb volna?! Nézze azt a konfiskossit! Tálbe-hóba, fagyban a bakon és mégis szépen találja az életet. A maga élete — bár — mégsem olyan vigasztalhatlan. — És ha egy kis szerencsés van!! — Mindjárt mondok rá valamit: A nyáron ods voltam. Münchenben a hotelbe megismerkedtem egy krimial ügyvéddel, egy orosz urral. — Néhány nap alatt annyira megbarátkoztunk, hogy bemutatott a feleségének. — Én alig tudtam szökhöz jutni, amikor megláttam. Egy budapesti kávéháza járt azelőtt
A nő (érdéklődve): Igazán?
A férfi: Szavamra.

A férfi (önbizakodva): Nem. Én ügyvéd vagyok. — (Egüldölközik és most már határozatlanabban szól) Úgyvondok vagyok . . . de jól gondolta: én érzésben újságíró vagyok . . . Hígy istam is (most gyorsan beszél) Én szeretem a szegény embereket. A nyomorultakat, ha tehetem, segítik is rajtuk. (Örül, hogy a nő figyelemmel hallgatja és ezért — kezdli szerszint). Tudja, tudja, nem mindenütt van így, mint ebben az országban. — Én voltam most külföldön, nyaralni. Beszéltem emberekkel, oroszokkal, lengyelekkel, poroszokkal. Oly mások, oly egyszerűek, oly jók; oly természeteseek. (mind lassabban, mert nem tudja kifejezni amit érez) . . . Én azt hiszem . . . másutt, kevesebb a boldogtalan ember. — Vagy ha boldogtalan is, de nem oly elhagyott . . . (várakozóan) Szólt valamit?

A nő: Nem . . .

(Hallgatnak).

A férfi (tudástalanul): Erre?

A nő (áll és hallgat).

A férfi: Mi az?

A nő (zavarodottan): Haza kellene menni . . .

(Allnak).

A férfi: Hogy haza?

A nő: Haza . . .

A férfi: Merre? (vár).

A nő: (hallgat).

A férfi: Nem bizik-begüem? Azt hiszi, hogy én egy aszfalt betyár vagyok?

egyszer már csalódtak várakozásaikban. Ezt pedig a következő repülők s egészen a magyar aviatika zsebe érzi meg.

Mi viszi ezeket a derék fiukat arra, hogy törjék-verjék magukat, dolgozzanak és küzdödjének az aviatika ügyéért? Higgyék el a kulturának igazi harcosai ők és annak inkább megérdemlik mindnyájunk elismerését, mert anyagi segítség híján igazi kálváriát kell nekik végig járniuk, míg végül egyszer sikerül levegőbe emelkedniök. Halálveszéllyel küzdenek állandóan, a veszedelem az övék, de a díjsóság már a miénk is. Igazán a levegőből élnék a levegőnek.

Ezzel az aviatikával. ezekkel az aviatikusokkal szemben a legnagyobb előzetekénységgel, a legnagyobb jóakarattal kell eljárni és velük szemben a formalitásoknak nem szabad nagyobb súlyt tulajdonítani, mint amennyit a formalitásoknak általában.

Elég szomorú, hogy a magyar aviatikának látványos, cirkuszi produkciókkal kell magát fentartatnia, de ha már egyszer így van, rajta kell lenni, hogy ez a derék repülőnek minél jobban sikerüljön, és — ha igazunk is van — mihelyt a közönséget akárhogyan biztosítani tudjuk az iránt, hogy veszély a repülésből nem éri, a legmesszebb menő méltánossággal lehetővé tenni a felszállást.

Megye — Város.

(*) A tanfelügyelőség új vezetője. A sokbajú tanfelügyelőség élére a vallás és közoktatásügyi miniszter e héten Scossa Dezső csongrádi megyei beosztott tanfelügyelőt állította ideiglenes minőségben. Az új tanfelügyelő a jövő hé elcsajn foglalja el állását.

(*) Áthelyezés. Pálffy Géza tb. szolgabíró, közig. gyakornokot a vármegye alispánja Sümegre helyezte át.

(*) Vásár. Zalaegerszegben a Simon Judás napi országos kirakodó és marhavásár folyó évi október hó 28-ik napján fog megtartani.

(*) Zalaaszentgrót járásbíróvágot akar. Zalaaszentgrótról, a vármegye egyik szépen fejlődésnek indult járásit székelyéről járt tegnapelőtt nagyobb küldöttség dr. Balás Béla főispánnál. A küldöttség a Zalaaszentgróton felállítandó új járásbírósg ügyében tett lépéseket. A kis járás nem kevesebb, mint három járásbírósgághoz tartozik területileg s így telek-közvegyei is részben a sümegi, részben a zalaegerszegi, részben pedig a kesztelyi kir. járásbírósgnál vannak, míg a járás közigazgatási központja Zalaaszentgrót. A 2300 lakosú városka a járás középpontján fekszik s így lakosainak elemei érdeke, hogy ily decentralizáció folytán ezer és ezer kellemeit jár kálisan, utazgatásnak ne legyen kitéve. Dr. Balás főispán a nagy részéről a legnagyobb előzetekénysé-

gel helyezte kiltásába a küldöttségnek, hogy minden lehetőet el fog követni Zalaaszentgrót jogos igényének kielégtetésére.

(*) Városi közgyűlés. A városi közgyűlés október 29-én. kedden less.

Idill

vagy: Ne járj a korzón!

Ezt a történetet mindennemű kommentár mellőzésevel le fogjuk írni, úgy ahogy van történt, ahogy láttuk és hallottuk, mint szemtanú. Nem fűzünk hozzá semmiféle megjegyzést, nem is „illitjuk” be a históriát szándékos hatás előírása végett, csak regisztráljuk a dolgot úgy ahogy folyó évi október hó 21-én, hétfőn estei tíz óra körül a nagykanizsai korzón történt.

A jelzett időben a korzó koronakávéház oldalán az egyik kapuban egy szabólegény állodgált egy család-lánnyal. Ugyanakkor a korzó aszfaltján három fiatal-ember, kettő közülük hivatalnok, sétált fel és alá. Mit csinálnak az ember, ha kíváncsiába nem megy s olvasni otthon nem akar? Sétál.

A jelzett szabólegény bement a házba, a kapu alá, de a hölgy kint maradt. Ekkor hirtelen egy rézest ember tűnt fel a sarokról, aki valami gorombaságot mondott a lánynak, azzal mintha mi sem történt volna, gyors léptekkel még tovább életri s elhagyta a három fiatalembert, kik történetesen háttal voltak fordulva az eseménynek s így abból mit sem láttak.

A szeladón kiugrik a kapu alól és feltorokkal kezd kiáltozni:

— Hogy mer ilyet mondani?! Oszirkefogó! Gasebmer!

És a reprodukálhatlan kifejezések özönét. A sértetgő akkor már rég eltűnt a láthatárról, de a szabólegény elfelejtkezve arról, hogy nincs olló a kezében, állandóan kiáltozott. A három sétáló meglepetve fordult hátra, nem tudván, miért ordítzik annyira az ifjú, mire az rájukfordult:

— Mit bámulnak?! Takarodjanak mert meg-járják velem!

Most már egészen bizonyosnak lévőv affelől, hogy a szidalmak őket illetik, a sértetgőhöz mentek, aki erre még dühösebben folytatta szidalmait.

Többen szölkát a rendőrenek, Kocsis Józsefnek, aki ugyanakkor a Kaszineti uti sarkon állott.

— Rendőr! Rendőr!

Az nem mozdul.

— Rendőr! Rendőr!

— Ha megsértették a „hölgyet”, hát csak veredkedjenek. (Szószertit ezt mondta.) S állt mint a szobor.

A fiatalemberekben volt annyit islés, hogy nem álltak tovább diskurzusba sem a rendőrrel, sem a szabóval, hanem elment a korzóról.

Azonban megkérdezte valaki a tömegből Kocsis József rendőrt, miért nem avatkozott bele a már majdnem totális veszekedésbe, mely a korzó kellős közepén, az 5 óra előtt történt.

— Kérem, és itt „postolok”, válaszolta a rendőr s a helyemet nem hagyhatom el.

Nem fűzünk ehhez kommentárt, de kérdezzünk valamit. Tegyük fel, hogy valakit gyilkolnak tíz lépésre akkot sem hagyta el Kocsis uram a helyet?!

Még egyszer az aviatikusokról.

Nagykanizsa, okt. 24.

Mai számunk vezette helyén foglalkozunk a Nagykanizsán járt aviatikusoknak megakadt ügyével. Ott kiemeltük, hogy a rendőrségnek formailag igaza van, de a magyar aviatika árva ügye megérdemelné, hogy formalitásoktól eltekintve a méltánosság leg-vegő határáig eljünk vele szemben. Az érdekesen fejlődő ügy legujabb mozzanatairól alább számolunk be, egyuttal ismertetjük azokat az igazi intenciókat, melyek a rendőrséget a betiltás körül vezették.

Mint ismeretes, a Nagykanizsán járt aviatikusok vezetője Tarján Andor, aki különben financiai-tervező és érdekelve a dologban, amennyiben a pilótáknak, mint a gép tulajdonosoknak fizetést ad s aki mint ilyen legközvetlenebbül van érdekelve, megfellebbezte sürögnyileg a rendőrfőkapitányi betiltást.

A fellebbezést az alispán elutasította a következő szöveggel végzésel.

2355/1912. Zalavármegye alispánja. Tárty: Zsemlé Elemér kérvénye Nagykanizsán a katonai gyakorlat tere tartandó repülés engedélyezésére iránt Határozat: Nagykanizsa r. t. város rendőrfőkapitányának ad 74/1912 számú elörendő határozattal, mellyel Zsemlé Elemér aviatikus budapesti lakost azon kérelmével, hogy Nagykanizsán f. évi október hó 20-án a katonai gyakorló tere tartandó repülésre a rendőrségi engedély kiadásak, elutasította: Zsemlé Elemér fellebbezése alapján felülvizsgálván, a fellebbezés elutasításával, indokával, helyben hagyta. Zalaegerszegi 1912. évi okt. 21. Alispán távol. Kolbenchag s. k. v. jegyzé.

Ehhez a határozathoz, minthogy ugyis elvesztette aktuális jellegét, nincs hozzáfűzni valónk. Érdekesebb, mivel indokolja a rendőrség a mult vasárnapra tervezett repülés betiltását és mi volt a rendőrség igazi intenciója e tekintetben.

A rendőrséget legelőszörban is az vezette, hogy a közönséget fel ne ültethessék akkép hogy a belépi díjakat elvesztik tőlé s a repülést várva, ohelyett csak gurulást láthat. A rendőrség jelesősrban azt akarta garantizozni, hogy a közönség ne hiába fizessen. hanem lásson is valamit a pénzéért.

Veszerékkükben, melyet jelen információk előtt irtunk, hangoztattuk, hogy a legnagyobb méltánosság-gal kell eljárni. Ez pedig azt kívánja, hogy nem szabad sajnálni azt sem, ha a közönség le is fizeti a belépődíjat s a pilóta repülést nem tud bemutatni. Sokat levon azonban a dolog értékéből, hogy itt ugy-szólván magavállalkozással állunk szemben, hol biztosítani kell tényleg azt, hogy a közönség lát is valamit a pénzéért, amellyel különben sem az egyes pilótákon és aviatikusokon segít, tehát a tényleges repülésel foglalkozókon, hanem a impressziójukon.

Tényleg Pöcsent ugyanezen Tarjánék repülőnapot hirdettek s a közönség, mely még a kanizsánál is nagyobb számban tödült ki a repülésre, mit sem látott, mert a gép nem tudott felemelkedni. Ugyanígy cselekedett Kvasz András is legutóbb Szabadkán. Kétser is megpróbálta a felemelkedést, egyszer sem sikerült, mit sem látott a közönség és a pénz már vissza nem kapva, elégedetlenül távozott el a „repülés”-ről. Más városokban is történni ilyesmi. (Olvasható a Pesti Hírnap keddi számában.)

Műdeaz arra kezeltette a vidéki városok ruh-

Nyersen való
VELMA SUCHARD
 évésre
 paratlan.

öröseit, hogy egy minimális eredményt felmutató próbát kívánjanak meg az összes repülőktől, kik fel akarnak szállni valahol.

Ugyanígy járnak el Svachulay Sándorral, és pilótájával szemben. A rendőrség próbárepülést kíván tőlük, melynek célja nem az, hogy a gép veszélytelenségéről meggyőződjenek illetőleg nem elsősorban ez, hanem, hogy megbizonyítsa a pilóta és a gép, hogy tudnak repülni. Maga Svachulay volt az, aki felhívta a rendőrség figyelmét erre a körülményre, ő maga ajánlotta fel a próbárepülést és kérte, hogy ettől tegyék függővé vasárnapi felszállását.

Ami most már azt a kérdést illeti, hogy nem lehetett-e volna, vasárnap délelőtt próbárepülést tartani e tekintetben kérdés intéztünk a rendőrfőkapitányhoz, aki így válaszolt:

— A repülésnél a közönségnek sokkal fokozottabb öröközésekkel kell ezközölni. Az egész repülő terület, minden oldalról el kell zárni és mind az a helyet, mely felet a repülőgép elszáll, egészen meg kell tisztítani emberektől. A rendőrség nem veheti magára a veszélyt, ha a gép a legesélyesebb kárt is teszi a nézőkben. A térnek korlátonnal való aláírásán és minden oldalról való elkerítésére pedig az a három óra, mely a 11 órára tervezett próbától felháromig a verseny megkezdéséig a rendőrség rendelkezésére állott nem volt elegendő. Svachulay minden övé intézkedést maga tesz meg.

Tánciskola.

— Tessék kérem foglalkozni!
— Kinek niuesen vis-à-vis-ja?
— Tessék két kolomba azonnal felállni!
— X ur ne álljon ott a kályha mellett, hanem kerje fel azonnal 1. Kissasszonyt, aki ott áll a diványon.
— Egy-kettő! Egy-kettő!
— Kérem a zenét!

Össze-vissza kavarodó hangok, kérdések, feloltek és zongorahangok fogadnak, mikor belépek a kaszinóbeli tánciskolába. Készül az esti tánciskola elou-ja a francia négyes. A zongora megszólal és egymásután rajtolódnak fel előttünk a négyes megszokott figurái, a CHAINE-ANGLAISE BALANÇO és a többi.

A kályha mellett ülök és nézem a táncot. Milyen iskolás rend és mégis mennyi feszültség! És mennyi fatalitás!

Adorjáné büszke is tanítványi tudására. Odajön hozzám és a zongora hangján is a négyes elkerülhetetlen zaján és túl esengő hangon kezd beszélni:
— Látja kérem milyen ügyesek már. De azt hissi, hogy emlékeztek még, mily ügyetlenek voltak kezdetben! Ó, már régen elfelejtették! Pedig tessék elhinni, nehezs aunka volt.

Teljesen osztozom Adorjáné véleményében. Nem hiszem, volna még valami olyan nehezs a világban mint a tánc. Mindent meg lehet tanulni könnyűen kinaul, eszemislett is, — ha szendokolni hajgánk az embert. De a táncnál nem lehet gondolkodni. Nem lehet előre megfontolni, hogy most így, most úgy rakom a lábamat. Oda egy pieurka örsék kell és olyan társlelem és tanítás, mint amilyenben az részvevő tanítványait, ki velem e paroban diákurál. Itt említjük meg, hogy szombat este öt órákor közös gyakorlat lesz. Utána szombat este. Vasárnap este pedig közös gyakorlat a felúttoknek.

HÍREK.

Mozivilág Nagykanizsán.

*Jobbra mész, itt egy mozi!
Balra mész, ott is mozi,
Mennyi mozi, mennyi mozi,
S mindez nagyon sok pénzt hoz.*

*Sok pénzt hoz, de nem nekem,
És nem önnek, kedvesem,
S ha szól, hogy jól megy a mozi,
A mozis jól felfofozi.*

KAIN.

— **Hadkötelesek jelentkezése.** Azon hadköteleseknek akik 1913-ban kerülnek sor alá, a jövő hónapban jelentkezniük kell az illetékes katonai ügyosztálynál, hogy a jövő évi sor alá kerülők névjegyzékét már most össze lehessen állítani. Ugy a helybelieknek, mint az idegeneknek, akik a nagykanizsai hadkiegészítő parancsnoksághoz tartoznak, jelentkezniük kell. A jelentkezés napját a katonai ügyosztály hirdetményi utra fogja közölni az érdekeltekkel és pedig már a napokban.

— **Dr. Fenyes Ferenc új munkái.** A tudományos irodalom terén már egyetemi halgatók korában nagy munkásságot kifejtett földünk dr. Fenyes Ferenc polgári iskolai igazgató egy újabb terjedelmes munkáját becsőjtoita sajtó alá a napokban a következő címmel: A theoretikus fahó-meghatározások egy új principiumáról. Ugy értesülünk, hogy e munkát a szerző a Debrecenban megülvő egyetemen való magántanári habilitálása céljából adja ki, melyre illetékes helyről buzdítják. A tanszék betöltésénél kedvező szerepet játszik az a körülmény, hogy jelenlegi működés helyéről, Püspökialányról járhatna be előadásainak megtartására a közelfekvő Debrecenbe, anélkül, hogy mostani állásáról lo kellene mondania. Ezek, körülbelül husz ívre terjedő munkájával párhuzamosan dolgozik egy budapesti kiadó megbízásából egy mennyiségiani tankönyvön, melyet a közepiskolák V—VI osztálya számára ír.

— **A magántitviselők egyesületének felolvasásai.** A magántitviselők egyesületének helyiségében tegnap este László Vilmos előadás tartott. Az előadás, melyre külön nyomatott meghívókkal hivta meg az egylet tagjait; a nyilt könyvtelések leszámlálásának kérdésével foglalkozott jogi és könyvtelvi szempontból. A komoly tanulmányra való előadást nagy számú halgatósg kísérte figyelemmel. Egyuttal az egyesület rendezésesitani fogja az előadásokat. Eddig a következő előadások vannak kiltatásba helyezve: El-k Mór tanár Iules Thoyer módszeröl több több tétel kamasszáinak ö-szadással való meghatározására és Iules Thoyer és Cauchy egyösitit módszeröl; Hamburg-r Zsigmond a határifölzet technika és a tözdebtöröggi eljárásról, Dr. Miklós Dersó ügyvéd a o-ödszjárásról fog felolvasni, illetve előadói; Balog Dersó tanár felolvasásának tárgya még nines meghatározva.

— **A Rozgonyi-utcai iskola tornatermének és kövezetének felülvizsgálata.** A Rozgonyi-utcai, mint ismeretes, szép és kéyvelmes elemi iskolát építettek s ezzel kapcsolatban az egész utcat kiközveték bazalttal, mely most már Nagyka-

nizsán általános kövezészköz a téglá helyett. A Rozgonyi-utcai elemi iskola tornatermének és a Rozgonyi-utcai kövezetének, esztornászatának tegnap volt a felülvizsgálata, mely a végleges átvételt megelőzi. Minthogy pedig az állam nagyobb segélyt adott az építkezéshez és kövezéshez, fenntartotta magának azt a jogot, hogy az építkezést ő vizsgálja felül. A felülvizsgálat különben esk a tegnapi nappal kezdődött, de még folyamatosan van. A zalaezerségi magyar királyi állampolitikai hivatal képviselőében mint ki-elöltő Orovez Gyözó királyi főmérnök jelent meg a felülvizsgálata. A felülvizsgálat az elemi iskolával kapcsolatos tornacsarnokra az egész utca kövezetéré és esztornászatára terjedt ki.

Magy. kir. szab. osztályorsorjáték milliója. Az a már szinte elmaradhatlan jelző, hogy „a legkedvezőbb esetben” egy millió nyerhető az osztályorsorjátékban, immár nem jelző, hanem valóság! Az október hó 23-án megtartott utolsó húzásán a XXX sorsjátékának a Török A és társa budapesti főárusító által meglye nyegedben eladott 103.881. számú sorsjegy szerencéses vevő nyerték a 400.000 koronás főnyereményt, melyre a 600.000 koronás jutalom is esett, úgy hogy ezxel a sorsjeggyel egy millió koronát nyertek. A nagyközönség és sorsjegyeket úgy elkopdajja, akár csak a mindennapi kenyeret úgy hogy mindenyük új sorsjátékna már az első húzás nap előtt ifóformán minden sorsjegy vevőjére akadt. Ezt az eredményt a sorsjáték szerelölti kedező nyeresi esélyének, valamint annak pontos üzleti szemellenek köszönhetik, mely a közönséggel immár 16 év óta megkedvellette a sorsjegyetek és megerősítette az irántuk való bizalmat. A most következő XXXI. sorsjáték 1. osztályának húzása november 21-én kezdődik.

— **Szabászatot tanuló kanizsai urinők és urleányok.** Mint a Zalai Közlöny egy multikori száma megírta, Nagykanizsán **Drescher I.** pozsonyi szabásati tanító szabásati tanfolyamot nyitott meg az iparütellet helyiségében. A szabásati tanfolyamnak, melyet rajzkiltítás előzött meg, azon tanítványok rajzából, akiket Drescher Érsekújvártól, Galánthán, előbbi állomáshelyein a szabásatra oktattott, mintegy negyven nagykanizsai urinő és urleány a tanulója, kik már nagyon nagy haladást tettek a tanulás harmas turbanban folyik az iparütellet olvasóteremben, melyet e célra direkt átalakítottak. Délelött, délután és este tanulnak a tanítványok, akik most a szokása varrásokot tartanak. A tanfolyam, mely 7-9 óráig kezdődött, egy hónapig fog még tartani, mely idő alatt módosítan lesz mindenyük tanulóinak anyai érzességet elajásitani a szabóművészet tekintetében, hogy saját maga készíthet el otthon magának a legjobb és legeszebb tölleteket.

Szerkesztői üzenetek.

Mezarthin Helyben. A bekaldotti vers legnagyobb sajnálatunkra nem üti meg a közölhetőség mértékét. Multikori verse jobb volt mint ez, s mi azt írunk Önnek, hogy annak is elfogadhatóbbat küldjön. Csak lyet közhelünk.

Dr. F. Püspökialány. Várjuk a könyvet, mert azt hiszük, hogy unne veniamus . . . . . Üdvözlöt.

**HIRDESSEN A
„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miuttán a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenörző közegei a **Magy. Kir. Szab. Osztályorsorjáték (XXXI. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadtak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Az I. osztály húzása **1912. november hó 21. és 23-án** tartatik meg. A húzások a **Magyar királyi állami ellenörző hatóság** és királyi közejegy jelenlétében, nyilvánosan történnek, a húzási teremben. Sorsjegyei a **Magy. Kir. Szab. Osztályorsorjáték** valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1912. évi október hó 27-én.

Magy. Kir. Szab. Osztályorsorjáték Igazgatósága.

Tolnay. Hazay.

Sirolin "Roche"ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellenfriss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.Kénes
gyógyfürrás**Varasd-Töplitz**(Horvát-
ország)**Vasut-, posta-, telefon- és táviráda-állomás.**Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív
tartalmu kénes hőfürrás + 58 C°.Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák
makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORTBUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló**BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET**

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. sz. (Börköcsis-utca sarkán.)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja a ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva. — Stilizserű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és
kártyások dolgoznak.**Grammophonok**

és

lemezekhelyszüke miatt olcsón
kiárusítottak**IFJ. WAJDITS JÓZSEF**

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kanizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

SZEMLE.

Pechünk van, kérem szépen. Határozottan pechünk van. Emlékeznünk méltóztatik talán még, amikor Faludi kísérletezett az ő szecesszionális biplánjával a katonaságnál? Napokon keresztül dolgozott szegény, rajta és körülötte nagy sokaság bímúlt, gurult készült a misatisz gépmadár. Aztán kitélték, gurult egyet, mire rendszerint valami baj történt, mire újra egy hűg dolgozott a szinesszavistikus, újra gurult, újra dolgozott, míg egyszer csak előrt a gép. Adakoztunk, ujjat épített, nekimeg egy fűnek, vége. Jón Lánya hadnagya, most lesz repülés. Kimegy Nagykanizsa, mire Lányi nekigurul a kórház falának, megint nincs repülés. Megjelenik Szemle Elemér, betilják, de nem is valószínű, hogy tudott volna repülni, hiszen megpróbálta. Megint nem látnak repülést. Tegnapra kellett volna Svachulay pilótájának Dobosnak repülni. Próbál csütörtökön, beleszáll a kukorica mögött nedves, puha, friss szántóföldbe, beieragad a kerék, a pilóta ivben röpl ki, előrték a légesvar: Megint nem látnak repülést! Ez már a negyedik próbálkozás Kanizsán. Nem hiszem, hogy ne akadna egy-két olyao hitetlen Tamás közöttünk ki ne gondolna arra, hogy voltaképp az egész röplés csak svindli, hiszen nem tudunk repülni. Lehet egybékint, hogy a térben is hiba van, mely a katonai gyakorlatok céljára elég nagy ugyan, de a villámgyors repülő gének kicsi, minél fogva mire végig gurult a gép a réten s a levegőbe emelkedett, már vissza is kellene fordulnia, ami nem éppen könnyű.

Sz. iv.

Irta: KÁDÁR ENDRE.

II.

A nő: És az orosz tudta róla ezt?
A férfi: Hogyne.
A nő (elgondolkozik): És jól éltek?
A férfi (túrelmetlen, de nem mutatja): Nagyon. (Hallgatnak.) A férfi arra gondol, hogy holnap kilenc óráig tárgyalása lesz, ahonnan biztos el fog kézni. Magával siet megelégedve, pipogyanak tartja magát).
A nő: És lett gyermekük?
A férfi: Volt. (Hogy magát csitítsa) De milyen szép maga!
A nő (elgondolkozik): Nekem is volt. Kis fiam. Pistukának hívták. Meghalt!
A férfi (már ingerült, de illő kíváncsisággal): Meghalt?
A nő (egy tükört vesz elő; a haját rendezzi és az arcát nézi): Két éve. (odafordul) Ugy-e, rosszul nézek ki?
A férfi (rá akar szólni): Ne... (nem tudja eltalálni a hangot, kényszeredetten belemeleg a témába.) Olyan mint egy lány. Az arca olyan, mint egy leányé.

Vezércikk,

a hadkötelesekről, akik kivándorolnak a katonaság elől.

Nagykanizsa, okt. 28.

Mégis csak elszomorító az a jelenség, hogy nem is egy-két járásban, hanem minden Zalamegyei járásban tíz, husz, harminc számra megy azoknak a legényeknek a száma, akik a sorozás elől kivándorolnak. Most a zalaszentgróti járás felől jelentik, hogy onnan nagyobb számú legény maradt igazolatlanul távol az 1912. évi fősorozásokról. Ezek még katonaszökevények számába mennek és a köröztetésük is el van rendelve. Jaj lesz nekik ha a nyomozó hatóságok kezébe és azok révén a katonai bíróság elé kerülnek.

De mi azt hisszük, hogy ezek a legények már régen odaát vannak az Óceán másik partján és a listának nincs már egyetlen tagja sem, aki biztos révben ne érezné át az ő katonaszökevényi mivoltának minden következményétől mentes állapotát. Elég szomorú, hogy így van, de aki ismeri az utlevél nélkül kijutottak nagy számát és azt, hogy mily könnyű az ellenőrzést kijátszani, az nem fog meglepődni azon a tüneményen. Okokat? Okokat mondjunk? Hisz tuda-

tában van mindenki, legyen bár legnagyobb antipódusa is a szociológiai érzéknek, hogy az a bűvés szíren, melyről Kiss József énekel, még mindig csábítóan dalol az Óceán másik partján. Mi nálunk a parasztnak az élete? Mi a munkás élete? A földműrés és a gépek rabszolgasága, nyomott munkabérek, a faj szaporítása és korai megrokkadás. Ez élelmiszerek árai és lakásbérek — amikor Nagykanizsán tizenkét fillért fizetnek egy tojásért, nyomasztóbbak mint valaha, az óriási adók és a legteljesebb jogtalanság, melyben a paraszt és munkás proletár sanylik, riktó ellentétben állanak a demokrácia igazi hazájával a Lincoln Ábrahámok Amerikájával, ahol egyforma joggal bír a cipőtisztító és a petróleum király, ahol nincs katonaság és katonaszkodás, ahol a munkabérek és a többi jövedelmek aránya sokkal kedvezőbb mint nálunk. Minden drágább mint nálunk, természetesen, de a munka jobb fizetést kap, mint itt.

Ennélfogva meg lehet érteni, ha a hadkötelesek Amerikába vándorolnak ki a sorozások elől. Mert nem a sorozások elől menni, hanem a nyomor elől, mely ithon leselkedik rájuk. Azt akarják elkerülni, azért szállnak hajóra és vitorláznak át Amerikába. És csak

A nő: Igazán? (szinte öntudatlan kacérsággal) — Nézze! — Az uramnak az is telsett...

A férfi (magában káromkodik, de nincs lelke szólan): Igen?!

A nő (szomorúan): Az uram postatizt volt...

A férfi: (leül egy padra, egyszerre nagyon fáradt lesz és erejébe kerül, hogy ne dűderegjen).

A nő (elmélyedten): Igen, postatizt volt és...

A férfi: Leütötte a hajókötőt? (Rögtön megbánja.)

A nő (elbámul; nem érti): Nem. Megfázott, influenzában, sokáig fektűt (elhallgat; a lámpába néz; arca mind szomorubb lesz. A kezei mozdulatlanul maradnak).

A férfi (figyeli az éjszaka hangjait; szomorú dolgokra emlékezik s elfelejt, hogy nincs egyedül; ki van merűlve s otthon szeretne lenni; feláll): Isten vele!

A nő (felneáz reáz; döbbenettel): Elmegy? És...
A férfi (kesorványan, int a kezével): Ne féljen. Azért ne féljen! (egy aranyat tesz a nő kezébe: nagyon csalódott, letört és szomorú) Isten vele!

A nő (elámul; ijedten és alázatosan néz): Elmegy?

A férfi (visszamegy és megcsókolja a nőt); Isten vele...

A nő (átöleli; lassan megered a könyve; szava alig van): Maradjon...

A férfi (határozottan): Nem.

A nő (átszorítja a nyakát): Maradjon! Maradjon!

A férfi (meg van elégedve a gavallériájával; határozottan): Nem.

A nő: Miért?

A férfi: Mert...

A nő: (könyörgőre reánéz).

A férfi (kényszeredetten): Nem... Semmi...

Nem maga miatt... De oly szomorú!... Nekem van szívem...

A nő: (elbámul):

A férfi: (kimegy; a szive hovenen dobog, meg van elégedve önmagával s örül, hogy így végződött az éjszakai kaland; majd menni akar, de előbb azt gondolja, megénezi, mint celekszik a nő. Visszaforul és egy darabig néz.)

A nő (az aranyat nézi, felveszi és újra leteszi).
A férfi (csitítja szive dobogását): Ne... Ez a nő tényleg szép... Nagyon szép...

A nő: (elteszi az aranyat).

A férfi (egy darabig habozik, majd hirtelen elhatározással elindul az éjszakában).

ilyenkor, amikor kezünkbe vesszük azoknak a hadköteleseknek az íjlesztő listáját, akik nincsenek itt, amikor a legfőbb hadur feyerve hívja őket, látjuk szomorúsággal azt a nagy pusztítást, melyet Amerika a mi sorainkban véghez vitt.

Megye — Város.

(*) **Kitüntetés.** A király Cakó Béla kezshelyi gazdasági igazgatónak a felsőfokú gazdasági szakotkés terén kifejtett munkássága elismerésül a III. osztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

(*) **Tapolcán állami lesz a polgári iskola.** Ott az eddigi iskola magánjellű polgári leányiskola volt. De tavaly küldöttség járt a miniszternél a kért államosítást. A miniszter ur megígérte, hogy 1913-ban államosítani fogja. Tapolcának ez persze örömbír.

(*) **Nincs pályázó a segédjegyzői állásokra.** Emellettük, hogy a helygymnázium az alsórendű járásban levő murabárdi, bagonyi és zorkóházi körjegyzők mellé segédjegyzői állások szervezését engedélyezte. Mindhárom helyen a minap, szombaton lett volna a választás, de egyik helyen sem volt pályázó. Székely Emil alsórendű főszolgabíró most új pályázatot fog kiírni. — Tessék elolvasni a Közigazgatási Közlönyt. Abban szépen le van írva a segédjegyzők nyomorúságos fizetése. Akkor senkinek eszébe sem jut, hogy ilyesmi történik.

(*) **Választások.** A bucsuzentelési képviselőtestület egyhangilag aljegyzővé választotta Boros József oklavan jegyzőt. — A vonarevashgyi körjegyzőségbe e hó 19-án aljegyzőnek megválasztották Pruska Sándor karmacsi segédjegyzőt. — Zalagerlyánosban az újonnan rendezesített aljegyzői állásra Cselzár Barnabás alsórendűvidéki aljegyzőt választották meg; Oserföldön megválasztották Grasanovits Géza eszterföldi lakost. Mindkét választási aktuson Szilágyi Dezso szolgabíró elnökölt.

A városi közgyűlés előtt.

(A piaci elővásárlás szabályozása. — Városi muzeum- és könyvtár nyitása.)

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, okt. 28.

Október hó 30-án, szerdán közgyűlés lesz Nagykanizsa r. t. városának. A közgyűlés összesen huszonekét pontot foglal magában és több nevezetes határozatra van kitéve.

Érdekes lesz az a szabályrendelet, melyet a város a piaci elővásárlás tekintetében hoz majd szerdán. Mint ismeretes, Nagykanizsán a piacot szelvényben, hosszában grasszál a fogyasztó közönség érdekeit nélyen sértő az a szokás, hogy a kofák sietve összevásárolnak minden összevásárolható, a minie következménye lesz, hogy az élelmiszerek árai a nagy kereslet folytán, de meg azért is, mert ezután már a közönségnek a kofák nyereségét is meg kell fizetni, oly magasra szöknek fel, hogy drágaság dolgában legalább is az élelmiszerek drágasága dolgában Nagykanizsa vetékszik Budapesttel. De nemcsak a piacon történik ez a gyors összevásárlás, hanem megvárják a szomszéd lakókból a vásárra bejövő parasztasszonyokat és elszedik tőlük az élelmicikkeket, mielőtt még a piacra érhetnék volna. Ez még jobban sérti a nagyközönség érdekeit és okozza az árak felszálását.

Véc városra küldte át a maga szabályrendeletét,

melyben a piaci elővásárlást rendszabályozza és a városi tanács egy kis változtatással ugyanilyen értelemben fogja javasolni, hogy

1. §. A zöldségnek, baromfinak, malacnak, szepfőnek, bárnaynak és gödöllőnek, tojásnak, tejnek, lefőznek, turónak, vajnak, gyümölcsnek, hűvelyes veteménynek és más effélének kicsinyben ismét eladásával foglalkozóknak (azaz: koltsáknak) az élelmi cikkek-kezt összerésárolni Nagykanizsán — a vásár megkezdésétől számított két órán belül — nem szabad, kivéve, ha saját szükségleteikre vásárolnak. A megengedett időben is csak a piacon vásárolhatnak.

A 2. §. a gomba áruházzal való hűzálást tiltja meg. Kérdés, hogy célirányos e paragrafus elfogadása. A 3. §. az elővásárlás büntető-éről szól. Három napi elzárás éri a paragrafus ellen vétőt.

Érdekes pontja lesz a közgyűlésnek az is, mely a városi muzeum és könyvtár felállítására vonatkozik. A városi régiségek, könyvek annyira felszaporodtak, hogy egy külön muzeum és könyvtár felállítása vált szükségessé. A muzeum helyiségül a városi bérpalotának ez a lakása volt kizemelve, amelyet Kövesdi Boér Gusztáv ezredes bérelt azelőtt. Minthogy azonban most már ide a rendőrség betyelték, valószínűleg más helyiségről fognak gondoskodni. A könyvtár és muzeum élere Halis István városi tanácsost állítják.

Dispensaire Nagykanizsán.

A József királyi herceg szanatorium-egyesület nagykanizsai fiókja.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, október 28.

Egy olyan intézet fejlődésének legújabb útjéről számol be a Zalai Közlöny alábbi soraiban, amely egyes nemes síveknek alkotása, de egész Nagykanizsának és környékének humánus és jótékony intézménye.

Mintegy hét évvel ezelőtt létesült a hazánk lakosságát oly vehemens erővel pusztító (tdővész elleni védekezés céljaira a József kir. herceg szanatorium és vele együtt, annak nagykanizsai fiókja. Az egyesület nagykanizsai elnöksége örül meg a megerősítésül iparkodott egyrészt a közönséget áldozatkészségre bírni, másrészt pedig — az e képezte minden törekvésének vég-célját — legfőbb vágyát az képezte, hogy Nagykanizsán, ahol sokkal több a tődbeteg, minsem elképzelni lehetne, létesítségük egy dispensaire azaz olyan hely, ahol a könnyebb, kezdődő betegek gyógyítást, orvos-szereket és utbagazítást kapnak, s ahonnan a súlyosabb betegeket közvetlenül el lehet helyezni a szanatorium-egyesület különböző kórházai-ban: —

Hosszas fáradozások után most vezetett eredményre az elnökség törekvései. Még pedig nem a nagyközönség áldozatkészségéből, mert a közönség mindig azzal érvelt: Minek adakozni, mikor a pénz mint elvi-zik tőlünk, hanem az egyesület budapesti elnökének Lukács György képviselőnek és az államnak (támogató közreműködésével) és nagyközönségével. Az elnökség kezdeményezése folytán már a nyáron tárgyalások indultak meg az előkészítés és a szükséges intézkedések megtétele az iránt, egyáltalán annak megállapítása végett, hogy mennyit és mit ad a város a dispensaire-höz és mennyit az egyesület központosja. —

A folytatott tárgyalások eredményeként a nagykanizsai dispensaire tízezer korona segélyt kap évente még pedig úgy, hogy ebből öt ezret a helygymnázium, öt ezret pedig a szanatoriumi egyesület központosja ad a nagykanizsai fióknak. Azonban mint mindenütt, nálunk is a világiást, helyiséget és fűtést a városnak

kell a dispensaire rendelkezésére bocsátani. Az egyesület nagykanizsai fiókja már fel is vette a helyiséget, még pedig a Hunyadi-utca 7. szám alatt, amennyiben illetékos helyről feltétlenül biztosították, a kért támogatás megadást. Épp ezért nem is értjük, miért nincs a szerdai közgyűlés tárgysorára kitűzve a dispensaire-nak adandó városi támogatás kérdése.

Az Úgy ugyanis, miután október 19-én egy választmányi ülést tartottak már évégett, annyira megérett a megvalósításra, hogy már mi egyéb sem állja útját annak, hogy a dispensaire működését megkezdje, miut egyedül a városi támogatás, — lakásnak a megszavazása. Orvosi és műszerkét, a központi-ból kap a dispensaire.

A dispensaire-ban ingyen kezelés lesz a szegény bejáró betegek részére, het-kint háromezer és pedig az esti órákban, hogy az a beteg munkás, aki egész nap dolgozik, részesülhessen az ingyenes gyógyulásban. A kezdődő betegség helyes gyógyítása és a test edzése, helyes életmód stb. tekintetében felvilágosítást kapnak ezen ambuláns betegek, míg a súlyosabb betegnek azonnali elhelyezéséről gondoskodik a dispensaire. A betegeket azonfelül lakásukon is fel fogják keresni a dispensaire ápolói, akik a beteg családját is megvizsgálják, nem fertőztem-e meg őket is a rettenetű Koch-féle bacillus.

Akik ismerik a tuberkulózis pusztításait, azt a mi szomorú nevezetesüknél, mely különösen Nagykanizsán képezi a városi statisztika egyik súlyos gravamenjét, az tudja, mily kívánatos volna a dispensaire mielőbbi megteremtése. Az efelől intézkedő választmányi ülést novemberben tartják meg, amelyre a szanatorium egyesület titkárá: Pakots Józsefet küldi le, és minthogy az állami segély már folyósítva van és Lukács György, az egyesület elnöke a központi segélyt is bármikor hajlandó átadni, valószínűleg már november kimondják a dispensaire megalkulását, mely működését is azonnal meg fogja kezdeni.

Az egyesület nagykanizsai fiókja reméli, hogy a megye és magának támogatása ezután sem fog elmaradni és siker fogja koronázni hosszas fáradozását.

Egész városunkban és egész környékünknek jövővi intézménye lesz a dispensaire, vagyis magyarul: tődbeteg gondozó intézet, s kívánatos volna, ha a város a megígért segélyt vagyis a lakbér fizetését mielőbb megszavazni.

Ugyancsak a novemberi gyűlésen fogják a dispensaire tisztaságait bőltetni; a dispensaire orvos-tanácsának ellátását egy helybeli orvos vállalta el, — ingyen, jótékonyaságból.

Egy kereskedő tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, okt. 28.

Egy dorok köztisztelőben álló s mindenki által becsült kereskedő Marton Ignác, a Marton és Huber nagykanizsai csemegkereskedés tulajdonos: hasonlóan meg leguap az életével és csinált jóvesztéses emberit körülölményével. Teljesen átözönnök a fájdalom, mely milyen sujtott családját éri a család-élvezetével és sokkal jobban megvagyunk tiltódbeteg ebben a pillanatban, mint sem hogy gyarló kalkuláció merének csinálni most, mikor a végzet hullámainak az ókori tragédiákra emlékeztető lökései éreznük. Fáj nekünk, hogy le kell írunk a tragédiát, mely alább következik, de ha tudnók azt, hogy csak egy cseppel is enyhítők köztisztelőben és becsületben álló családja (fájdalmat azáltal, hogy halgatunk, megtiltunkok betűnknek, hogy számot adjanak arról a szerencsétlenségről), mely őket érte.

Tegnap este fél hét órakor Marton Ignác be ment a Főuton lévő tődbetegbe, a Marton és Huber-féle csemeg- és fűszerkereskedésbe. Minthogy a re-

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős élvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirda-állomás.

Új gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csuz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektuát ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-ter 1°

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Egyszeri árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feloldó szerkesztő:

Kanizsa István

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazása szerint.

SZEMLE.

Minden halottak napján két érzelm hullám utközik az emberben. Az egyik a megindító, a megható a tiszta kegyelet forrásából fakadó érzés, melynek jól esik látni a temetők sírhautjain felgyülő mécszeket, az emberek bánatos komor hangulatát, a temetőnek koszorú díszét; a másik érzelem már kellemetlen: a kegyeletnek vásári sceneriája, a reklámkegyelet, mely egyre bántóbban és egyre hivalgóbban hirdeti az átlagos ember közönséges szívnálát, kicsinyes gőgjét és stréber ostobaságát. Mert mit tagadjuk, a temetők fényezésében szinte több az álság, mint a valóság. Nem látjuk-e, hogy a tisztelt házasság, akinok szerencsése, hogy tovább él, mint az örökéletbe költözött hitvese, akkora vásári zajt üt a halottak napján az ő hivalgó kegyeletéből és olyan krokodilus könnyeket tud eresztetni, az ember nem hisz a szemének nem hisz a fulének. Hiszen a zokogó hitves, míg az örökéletbe költözött itt élt vele a szomorú sártekén nem tett egyebet, mint esőről-pörölt, szártólódott sőt egész házi zenebonni cselekedett hitese párjával, kit most benépesedvén a temető, oly hangosan sirat és színes mécsvilágok száza, drága virágok halmozást szórja a hideg hantra ahol már nem faj semmi. Mi ez a multnak vezeklése? Bűnbocsánat, megálézkodás?

Vajha temetők halottaknapja nagy ünnepén a sírra tett minden koszorúból hiányoznék egy hervadó

virágzál, a hervadó élet megmentésére: az lenne csak a temetőknek mindannyiunk által dicséret legnagyobb fényzése. Mert bizvást mondhatjuk, hogy akármilyen embermészárszék lesz is a balkánon, nem fog annyi ember elegni, amennyi nálunk évente tündő vészben elpusztul. Nyolcvanezer ember megmentéséért kiáltják oda: Ha csak egy virágzálal! Ismert jellegű, oh érts meg szives olvasó és küld el kegyeletednek halottaidért való megszentelt vánmjált

Helytelen városi politika.

Nagykanizsa, okt. 31

I.

Kormányozni annyi mint előre látni! Ezt a közhelyt vált igazságot úgy látszik még mindig nem tanulták meg a kanizsai városházán. Ugy látszik, hogy ott még mindig abban a várospolitikában bízhatnak, amellyel valamikor eleink igazították el a világ sorját.

Ne álltassák magukat egy pillanatra sem. Az utolsó évek legnagyobb szabású tervét sikerült agyonütni a tegnapi közgyűlésen. Ami után a közvélemény éveken át sóvárgott, amit a város anyagi erőinek elégtelensége miatt közpénzen nem lehetett megosinálni, amit az érdekeltek a diskreditált

szervezeti alapon sem tudtak létrehozni, azt tegnap egyesült erővel hiúsították meg csak azért, mert magánvállalkozás próbálkozott meg vele. A tanács és közgyűlés elvetette a Bettheim-féle utca nyitás és városrész alakítás tervét.

Nem feszegetjük ennek a tervnek a kézen fekvő előnyeit. Ma, amikor a lakáspolitikát keresi fel, ahol olcsó, bőséges terület áll rendelkezésre, ma amikor széles e világon kert városokat alapítanak, amikor a közfelfogás a lakás és házbéruzsora hathatós ellen-szerét egyedül a családi házak kolóniájában találja, ma csak Nagykanizsán eshetik meg, hogy egy ilyen tervet tönkre silányítanak. Tanács, közgyűlés, egyaránt.

Önkéntelenül kérdezzük, hát éppen most szállta meg a jóindulat a tanácsot, éppen most akar új utcákat nyitani a város belterületén, amikor évtizedeken át nem tett semmit és amikor már két év óta halogatta a döntést ebben a kérdésben? Talán még nagyobb tápot akar adni a telekspekulációnak, a lakásdrágaságnak — egy-két következő évtizeden át.

Minden más város, a miénkhez hasonló

A vonat repül.

A hervadó földeken lila az őzi köntös, benn kék a lég, fehér a mozdony füstje kint, lent a zengő kerék bús, szürke és közömbös a biborbucsat a nap a barna éjnek int.

A dróthuzal repül s bugva simul a földhöz, be kagyló-kandi szem — az ablakon tekint, benn két bús balga szem emléket könnyel öntöz, a távol vél lengeni egy száz árnyat megint.

S aggódva várja, hogy megrázkódjék a töltés, a végzet vonata jöjjön a síccken, és dőljön vörpatak le völgyön és hegyen.

A kattogó agyat bezugja halálhörgés, viruló teste vér, egy emberroncs legyen és zilált jajgatás az elhaló dübörgés.

(1910. október.)

Kanizsa István.

Halottak estéje.

November 1.

Megélenkül a holtaknak
Oszendés birodalma;
Végig fut rajt az alkonyak
Beszédes fuvalma.
Szava titkos,
Szívre irt hoz.

Titkos hangon azt susogja,
Ne rettegünk, féljünk;
S a síroknak setét ruga,
Rejti egy reményünk.
Lész támadás,
Viszontlátás.

Ez a Temény visz sok népet
Ma, a temetőbe;
Erőt vesz rajt fájó érzet,
Könny esillog szemébe.
Kéble szorong,
Lelke borong.

Koszorút visz a sírokná,
Mit font a kegyelet;
Gyertyát is rak rájuk sarba,
Mely ad fényt eleget.
Imát rebog,
Ajka s remeg.

Nyugalmat kér és esd nekik,
Szendergést boldogat;
Míg a nagy nap elérkezik,
S trombita hívogat.
Itéltre,
Számvetésre.

Akkor jöjjenek mind elő
Megdicsőült testtel;
Mert Jézus jó az itélő
Angyali sereggel.
Jutulmat szab
A jóknak, s ad.

Jutulom lesz egy korona,
Fényes és ragyogó;
De csak az lesz melő arra,
Ki a harcban kitartó.
Lelki érték,
Lész a mérték.

viszonyok között kapva kapott volna Bettlheim ajánlatára. Évtizedek óta mesterségesen eltértek a város fejlődését a vasutól az ellenkező irányú periferiákra. Évtizedek óta tudjuk hogy a város legszebb és leg-egészségesebb vidéke a vasút felett fekvő terület. Oda vitték a sétateret ott vannak a legszebb zöldbe burkolt utcáink, ott van az ipari vállalatok természetes koncentrációja s oad nem kellene olcsó egészséges lakások.

Miért? Mert nem kívánatos, a szegényebb elemek egy csoportja való tömörülése, — azoknak a szegényebb elemeknek, akiknek a munkáskezén épül fel a magyar városok jóléte, az ipari munkásoknak. De azon ugy-e tudunk szánakozni, hogy nincsenek gyáraink, nagyipari vállalataink, azt tudjuk regisztrálni, hogy Szombathely, Kaposvár, Győr, Pécs tulszárnyalnak bennünket, de amikor a munkásokért kellene valamit tenni, mikor nekik kellene olcsó lakásokat teremteni, akkor egyszerre feltámad bennünk a góg. — ez nem kell nekünk.

De ahelyett, hogy leszögeznék ezeket az igazságokat, melyek kézzel foghatólag bizonyítják mennyire helyes és a város fejlődése szempontjából kívánatos lett volna a Bettlheim-féle ajánlat elfogadása, inkább vegyük szemügyre a tanácsí véleményét és lássuk annak tarthatatlanságát.

A tanács elvben ellene van a város külterjes fejlesztésének. Ez a vélemény azt bizonyítja, hogy a tanács nem látta át azt a történeti fejlődést, melyet Nagykanizsa városa végigélt. A város eddigelő is csillag-szerűen fejlődött. A Magyar-utca, Telek-ut, Csengery- és Petöfi utcák mind ennek a csillagszerű fejlődésnek a tanubizonyosságai. A város maga ezután is ugy fog fejlődni, mert ez a természetes és organikus fejlődés, melynek oka az, hogy a falvakba vezető utvonalak azok a helyek, ahol a házak szükségképen sorakozni fognak, amely fejlődési tervnek, minthogy a város belső természetéből folyik, sem a városi tanács, sem semmi-

féle politika útját nem állhatja. Utak, utcák ott keletkeznek, ahol azokra szükség van, nem pedig ott, ahol a városi rendszetnek az a legkényelmesebb. A rendőrségi teendők azt kívánják, hogy a város körkörösön, egy gócc körül fejlődjen, sajnos, a gazdasági, társadalmi tényezők ennél a kívánságnál erősebb tényezők, melyek érvényesülését csak ideig-óráig lehet elhalasztani.

Igaz, hogy a közigazgatásra egy kissé több feladatot róna az új utca, de egy fejlődés és haladni vágyó városnak nem szabad elzárkóznia az áldozatoktól, amikor a vele járó előnyök sokkal nagyobbak lesznek.

A közigazgatásnak nem lett volna nagyobb nehézsége az új utcával, eddig sem volt oly nagyon megterhelve. A villamos kérdést is az utolsó percben próbálták megoldani, amikor már kifogytak az időből, amikor úgy állottunk, hogy vagy nincs világitásunk, vagy kénytelenek vagyunk egy milliós vállalatnak egyszerűen behódolni. A rend-, vagyon-, és személyi biztonság különben is Kanizsan — valljuk be — éppugy nyugszik a lakosság nyugodt és intelligens vérmérsékletén mint a rendőrség — ezt koncedáljunk — gyakran megfizetett tevékenységén és örökösén. Tévessék elhinni, ahogy a Teleki-ut külső részein, vagy ahogy a Magyar-utca végén nincs veszélyeztetve a személy- és vagyonbiztonság, bár nincs rendőri poszt, ugy itt sem volna veszélyeztetve az. Igaza van egészen dr. Fried Ödönnek, ne a város fejlődjen a közigazgatás után, hanem a közigazgatás alkalmazkodjon a város fejlődéséhez. Ez az álokozkodás éppen annyira volna, mint: Minthogy a nagyobb cipő drágább volna, ériük be a meglévő kicsi cipővel és végük le a lábunkat, hogy beleferjen a kis cipőbe. Voilá!

A városi telkek ériéke az utolsó években alig emelkedett? Ugyan tekintetes városi tanács. Itt kissé a ócátun tultesztet menni. Amikor a városi telkek közül a legolcsóbbnak (Ferencnendi zárdá telkének négyyszöglenként) 140 koronán felül emelkedett az ára, akkor ezt nem lehet mondani.

A tanácsí javaslat lehetetlenségéről helyszöke miatt a következő számban fogunk beszámolni, egyuttal azokról a városi következményekről is, melyek e helytelen várospolitika miatt a várost és a sérelmekről, melyek a munkásoksztyát érték a tegnapi dolog folytán.

Városi közgyűlés.

Multkori számunkban ismertettük, hogy mily ügyek kerültek a tegnapi közgyűlés elé, mely a következőképp folyt le:

Az ülésen, melyen mintegy százhetven — százyolcvan városi képviselő volt jelen, Vécsey Zsigmond polgármester elnökölt.

Az elnökölt polgármester az úlé meguyitása után elparantálta Leitner József volt városi képviselőt, aki eltávozott az élők sorából. Az ő halálával

megtávozott helyét a legközelebbi póttag behívásával töltik be.

A napirend előtt még egy indítványt terjesztett elő a Nagykanizsáról kiindulólag építendő vicinális vasutak előkészítésére alakítandó új bizottságra vonatkozólag. A nagykanizsai utbizottság tagjaiat helybeli városi képviselőket ajánl, amely javaslatot a közgyűlés egyhangusag el is fogad.

Ezután tért át a közgyűlés a tárgyszoranzra. A közgyűlés tárgyszorának első pontját a városi közközhár 1911. évi származadása és 1913 évi költségvetése képezte. E tekintetben a közgyűlés egyhangusag tudomásul veszi a bizottsági bejelentést. Kisebb ügyek elintézése után áttér a közgyűlés

A városi muzeum és könyvtár

kérdésére Elfogadják a tanács javaslatát. Alkalmasságyelőségől később fognak gondoskodni. Ezután következett

A piaci elővásárlás

tárgyban alkotandó szabályrendelet, melyet a Z. K. multkori számában egész terjedelmében közölt és ismertetett.

Dr. Rothachild Jakab ellensége az ily megszorításoknak és tulságos szigorúnak találja a tervezett szabályrendelet büntetési sankcióját, mely mindjárt szabadságvesztéssel bünteti a rundelet ellen vétőt köföt.

Dr. Fried Ödön utal arra, hogy Vácnál, melynek szabályrendelete szolgált mintánál, Budapest közölsége volt a rundelet motivum.

Deak Péter, Ujváry Géza, Remete Géza, Hagedts László és dr. Mátek László felszólalásai után a szabályrendeletet azsal a módosítással fogadják el, hogy először csak 40 K-ig terjedő pénzbüntetés, a csak után elzárás érje az ellene vétőt.

Ezután következett a nagy érdeklődéssel várt

Bettlheim-féle utcauyitási kérvény.

Miután az előadó főjegyző ismertette az egyes bizottságok szakvéleményét és a városi tanács javaslatát, dr. Fried szólalt fel.

Nem fogadható el a városi tanács javaslat, — ugymond — mert helytelenül indokolja a városi tanács a kérvény elvetését. A városnak szociális érdeke hogy a munkások, kiknek nincs módja a városban lakást felvenni, olcsó lakásokat kapjanak. A munkások kint dolgoznak a városon kívül. Ott vannak az összes gyárak, ott van a vasút. (Közbeszólások és állandó zaj.) A városi tanács arra alapítja javaslatát, hogy nem engedhet külterjes fejlődést. Az ajánkozó óriási áldozatokot hoz. A városnak ez fel kell használnia. Hivatkozik a pénzügyi bizottság véleményére. A város drágán meg fogja fizetni, hogy most e kedvező alkalmat elzárassza.

Ujváry hosszasan fejtegeti agyálait az új utca ellen. A temető utban van, melynek a városon kívül kell lennie. A munkások szerinte kiskanizsaiak, kik szegények arra, hogy ott vgyenek fel lakást. A városban ugyis van elég sok óros lakás.

Hosszasabb polemia után a városi közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el s elveti a Bettlheim-féle utcauyitási kérvényt.

A közgyűlés további folyamán megtárogdák ismét a Franz cég által kért halasztást a villamosvilágítás átalakítása és kibővítése tekintetében és elhatározták, hogy a városi és gyámpántári készleteket a pesti magyar kereskedelmi banknál is elhelyezik.

Kisebb jelentőségű ügyeken kívül elhatározták, hogy Nagykanizsa belép a magyar városok országos szövetségébe. A helybeli bizottság negyvenkét tagból megalakult Tudósító Király Sándor városi mérnök lett.

Az ülés hátralévő része kisebb ügyek elintézésével telt el. —

Diszité hát fejkét majd

Korona, szép, ékes;

S ragyogjon a menyben is rajt,

Höl nincs felhő, vésses.

Órök a fény,

S nem tünemény.

Saivimája ad meguyuvást,

Háborgó lelkeknek;

S a szent Hit uyujt folyton folyvást

Tápot reményének.

S erőre kel,

Sirban is él.

S így lelkében meguyugodva,

Távra a nép onnan;

Eyhált künja, csökkent buja,

Könnye, kevesebb van.

Égi béke,

Szállt lelkébe!

HIREK.

Goldmann Samu jubileuma.

Csendes elvonultságban, minden profán zajtól távol tenné meg Goldmann Samu a nagykanizsai irodalmi hitközség arabja működésének ötven éves jubileumát. Ötven éve, hogy Goldmann Samu a nagykanizsai irodalmi hitközségben szolgálja az urat. Ötven év hosszú ideje alatt generációk születtek és mentek el inellette is, de megrendíthetetlen erővel és arval az igazi áhítatos kitartással áll helyén, melyet csak a feltétlen vallásosság nyújt az istenből férfiunk. Korunk tele van szakszépissel, kételkedő idelekké lapkodóknak vált a gondolkodó a szalmazást után, minden igazságunk méltó fordulat felé és a forrongó élet nagy átalakulási procedurák csírát hordja méhében. Ilyen kor látni egy olyan életet, mint amelyen Goldmann Samuunk jutott osztályrészül, egy ilyen egyszerű és boldog, igazi emberi életet, mely nyugodtan áll ki belől és felül az élet reális hullámainak verésén — több mint gyönyörűség mindenkinek. Csak kiválasztottaknak szabad az égő eszpekorokhoz járulni és mi ösztönöz gratulálni Goldmann Samuunk, hogy é — immár ötven éve — tartozik ezen csekély számú ki-rálástottak közé. —

Nagykanizsaiak a szidó autonómiáért. Múltkorily ily cím alatt megjelent hírnékből helyre-igazításoképp hozzáfűzték, hogy Bara Lajos hitközségi-titkár már a februári nagygyűlésnek jegyzőkönyv-vezetője, valamint a multikori gyűlésnek egyik jegyzője volt, egyuttal az autonómiái bizottság tagja is.

Megint egy panaszos levél. Hányadik már, melyet a tisztesség, illetőleg tisztátalanság dolgaiban kapunk? Ime a levél:

„Milyen Ászelti Szerkesztőség!

Tessék szöve tenni azt, hogy milyen állapotok uralkodnak a körzón. Tessék csak megnezni, hogy tessék időben, milyen vastag rétegek rakódnak fel a körzónak a Csengery-ut felőli részén a szállót oda-hajtott piszok. Hullott levél piparadás, ételmaradványok és gyümölcsökkel húzódnak meg, ott méla csendtelenség egymással a forgószéltől összehajtvá. Mégse illik az „Hisseltelvi egy körzótalótat.”

Dehogy is illik körzótalótat uram, vagy höl-gyem. Dehogy is illik! De hát mondja — könyör-günk — mit tegyünk? Mert a sajátkezdünkkel nem hordhatjuk el azt onnan, azt ön is belátja, ugyebár. Méltóztaték egy kissé arra a bizonyos forgo-szélre várni, amelyik odahozza az ön megállapítá-szerint, az majd talán el is viszi idővel onnan.

— A pénzügyi bizottság a Nagykaniz-sai felállítandó dispensaire-nak. Multikori stámbában részletesen megemlékezett a „Zalai Köz-löny” a Nagykanizsán felállítandó dispensaire ér-dekében folytatott előmunkálatakról. Szóvá tettük töb-bek közt azt is, hogy a tündöbötg gondozó intézet számot tart a város segélyére is, mert az a segély-ség, melyet az államtól és a József-szantatoriumegyasítlet központiától kap, nem elegendő. Mint most értesül-tünk, a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén elhatá-rozta, hogy eszkereztárs korona segély megvásárlási forrás ajánlani a közgyűlésnek a dispensaire számára. Betel a dispensaire úgy egy hatalmas léppéssel jutott közelebb a megvalósulás stádiumához és valószínűleg a közel jövőben már meg is kezdí működését. Hu-nyady-utcai helyiségben.

— Az Iksé Wienerneustadtban. Mint értesülünk, Nagykanizsaiak törekvő footballklubja, az Iksé vasárnap délután minden valószínűség szerint

a wienerneustadi football pályán áll ki mérkőzésre. Ez alkalommal, ha a tárgyalások, melyek a football-klubok között most folynak, eredményre vezetnek és az Iksé a bécsújhelyekkel megegyezésre tud jutni, a Wienerneustader Football-Verein lesz a kanizsai csapat ellenfele. A Wienerneustader Football-Verein nemrég mérkőzött a bécsi W. A. F.-fal, mely csapatot megis vert. Ennél fogva, ha a vasárnapi mérkőzés meglesz, már az is nagy eredmény lesz az I. K. S. É-re, ha egy ily csapatl kiáll a porondra, még akkor is, ha — mint a jelen esetben is — a győzelemre ki-látása sem lehet. Ha a meggyőzés sikerül, az Iksé tagjai vasárnap hajnalban utaznak el Wienerneustadtba.

— **Katonai eskü.** Holnap mindenszentek napján katonai esküt lesz a gyakorló tőren. Az összes utonok, mintegy hatszáz ember teszi le a honvé-dek-sküt az erre a célra felállított sátorban.

— **Rendőrségi intézkedések halottak napján.** Kitudul Nagykanizsa népe a temetőbe és kegyelettel keresi fel, akinek halottja van kedvese sirját. A nagy telonlás és a szokottal élénekek sürgős-forgás és alkalommal is szükséges teszi, hogy a rendőrség a rend fenntartására a szokottal is nagyobb óvintézkedéseket tegyen, melyekről már történt is gondoskodás.

— **Táncvisszák.** Adorjánné Mayersberg Frida közkedvelt tánciskolájában október 31-én, azaz ma hat órakor lesz a diákianfolyam táncéjszéja és november 3-án d. u. négy órakor a gyermektanfolyam táncéjszéja.

— **Járásbíróság Barconon.** A kormány az ország különböző részein tíz járásbírósgot szándékozik felállítani, — a melyek közül egyiket valószínűleg Barconnak juttatja, mert a folyamodó nagyven község közl Barcs volt az, amely a legszebb és legelőgud-hatóbb ajánlatot tette.

— **Állatorvosokat keresnek.** A cs. és kir. 48 hadkiegészítő parancsnokság mérkérését intézet az összes megyei főbírósgokhoz, hogy írják össze azon állatorvosok és gyógyköveások neveit, kik mozgósítá-s esetén a lovasváltól közreműködőnek. Az állatorvosoknak 20 K., a gyógyköveásoknak 8 K napidíjat ajánlanak fel, azokivált ingyen utazást.

— **Gázolt az alsólendvai vonat.** Alsó-lendváról írják. Pentecken délután, mikor a Zalaeger-szeg felől jövő személyvonat berohogott az alsólendvai állomásra, az állomás személyzete észrevette, hogy a vonat kerekkei véresek, még pedig olyan mértékben, hogy a kerekkeire tapadó rengeteg vérből nagyobb szerencsétlenségre lehetett következtetni. Az állomásou sokféle találatásra adott okot ez a felfedezés, migen-nem a vonat vezetője hivatalosan is jelentette, hogy szerencsétlenség — igaz — történt, de emberéletben nem esett kár, mert csak csikóvérben gázolt az ukk—csakörtynai expressz. Még pedig őt csikónak párolog, meleg vérben. Ugy történt, az eset, hogy amint a vonat Zalaegerszeg felől Alsólendvá felé pöfögött, valahol Lentissombathely körül egy hidon egészen veletlenül össetalálkozott Strém Dénes bíról őt virgonc csikójával. A vonat csak pöfögött, pöfögött, az őt virgonc csikó pedig csak virgoncodott, de kerültli, azt egyik fél sem akart. És összemertek. A másik pillanatban a vicinális utasai rövid egymás-utánban őt kis zökkenést éreztek: a vicinális sans géne keresztől ment az őt virgonc csikón, szeggyuken. A vonat döcögött és Alsólendván szinte hivatkozott hős vértől pírósó kerekkeivel.

— **Rendőr a footballpályán.** Élénk ér-deklődéssel kísérjük mi egy a helyből, mint a kör-nyékbeli sport eseményét azért el kell, hogy refe-ráljuk olvasóinknak ezt a derős epizódot, mely szigetvári atletikai klub és a kaposvári „Testvé-riség” vasárnap mérkőzésében történt. Szigetvártól. A versenyen Kardos István vezetésével hat rendőr örködött a rondre. Játék közben a játéok csak ki-nos incidens után folytatható tovább. Így adja elő a „Somogyvármegye”: a szigetvári csapat egyik barsai játékos rendkívül erős iramban rohant a kaposvári kapu felé és közben az egyik kaposvári játékosot fö-lökte. A következő pillanatban a rendőrbiztos a pá-lyánn termett és a közönség, valamint a footballisták bámulatára a következő kijelentést tette:

— Ha az ur veredéki, akkor előállítom! — mondta kipirult arccal és erőles hangon.

— **A gyilkos vő.** Vasváron pénteken gyil-kosság történt Horváth, ki Regensperger János ká-pitalnai jószágkormányzó parádés kocsisa; a hozomány és örökség kérdésében már régóta elunkezésben állott vejevel Farkas Istvánnal szemben. Érdekeiket nem tudták ószegyeztetni s egymással-annyira meg-nyúl a bajuk, hogy mind a kettő bujva bujt egymás ellől s egy szót sem váltottak egymással. Mig végre Farkas István megszokta a dolgot revolvert vásárolt és mivel apósa már többször fonyogtate, s pénteken is egy vasvillát ragadva kiállott: „Agonyosurak gaz-ember” elhatározta magát és az apóásra lött háromszor. Mind a 3 golyó talált, Horváth Györgyöt haldoxolva szállították a zalaegerszegi kórházba, ahol nemokora meg is halt. A gyilkos vőt letartó tátták és bekiszérték a szombathelyi ügyészség fogházába.

— **Tolvaj borbélyinas.** Nagyatárol írják: Vágó Ödön, nagyatádi borbélynál már egy, két éve tanonckodott Herbán György, volt bodvicsai, most kutasai illetőségű 14 éves fia. Az egész idő alatt állandóan rosszul viselkedett; több kisebb-nagyobb lopásokot végzett, őt-haizor meg is szökött gazdájától. Gazdája dacára a fia rosszaságának mindig meg-bocsátott, visszavette a fiut abban a reményben, hogy megjavul: Meg különben őly nagy a tanone hiány az iparosknál, hogy bizony nem igen lehet válogatni bennük... A napokban Herbán György tanone is-mét lopott és pedig ifjabb gazdája Vágó Lajos zse-béből őt koromát és ezzel tovább is állt. A tolvaj — megbeszékotti inast feljelentették a csendőrségnél. A csendőrség a tolvaj rovott multu fiut biztosan elfogja küldeni Asszódra, a javítóintézetbe.

— **Pályázat.** Kiskeszthelyen jövő hó 29-én lesz a segédjegyző-választás. Eadség két pályázat érkezett be a keszhelyi főszolgabírósgához.

 KOTILLONOK

dus választékban

jutányos árban kapható

Ifj. Wajdits Józsefnél.

HIRDESSEN A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

VELMA SUCHARD Nyersen való évésre pártalan.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős élvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Kénes
gyógyforrás

Varasd-Töplitz

(Horvát-
ország.)

Vasut-, posta-, telefon- és táviráda-állomás.

Új gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioactiv
tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák
makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a
fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közölny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSAROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekintji a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja a ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeztetés teljesen kizárva. — Sülszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és
kárptosok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárúsíttatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében **Deák-tér 1.**

Nyomatott a lapfuttató Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

